

***Pteronemobius lineolatus* (Brullé, 1835)**

Presència

4 quadrícules (1,0 %).

Descripció

Cos: 7 a 11 mm. Cap de color marró amb tres línies més fosques longitudinals. Les tegmines arriben fins a dos terços la longitud de l'abdomen i presenten el marge més clar fins a l'apex. Oviscapte dentat a l'apex, més curt que els fèmurs posteriors.

Ecologia

És present a: codolars fluvials. S'ha trobat des dels 490 m (Hostalets d'en Bas, Garrotxa, UTM: 31TDG56, MZB coll.) fins als 1.275 m (Setcases, Ripollès, UTM: 31TDG49, MZB coll.). Presència dels adults al setembre.

Distribució

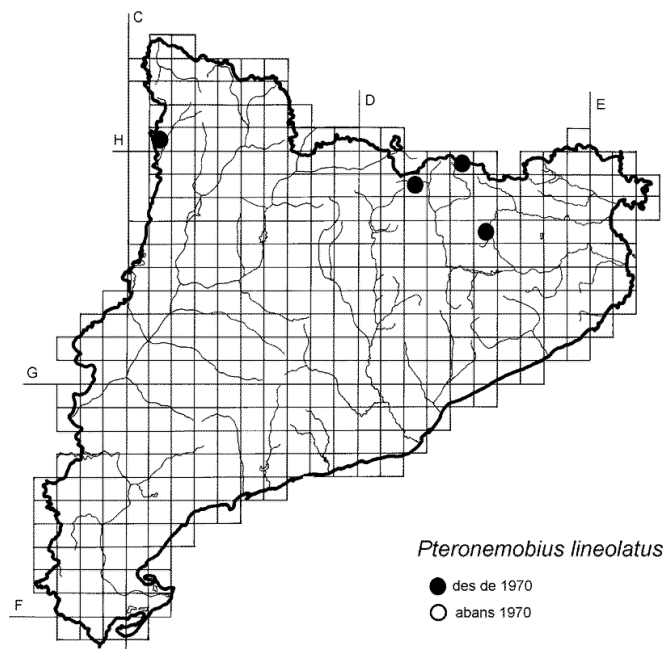
Pirineu i Prepirineu oriental. Europa meridional.

Estatus

Sinonímia: *Nemobius lineolatus*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Barranco & Pascual 1991 i 1993; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 180; Chopard 1938 i 1951, pàg. 192; Defaut 1999, pàg. 25; Fernandes 1959; Harz 1969, pàg. 716; Herrera 1982, pàg. 47; Martorell i Peña 1879; Pinedo & Llorente 1988.

***Pteronemobius heydenii* (Fischer, 1853)**

Presència

3 quadrícules (0,8 %).

Descripció

Cos: 6 a 7 mm. Coloració general molt fosca, més que no pas a *P. lineolatus*. Les tegmines arriben fins a dos terços la longitud de l'abdomen i presenten el marge més clar fins a l'apex. Oviscapte molt poc dentat a l'apex, més curt que els fèmurs posteriors.

Ecologia

És present a: codolar fluvial. S'ha trobat des dels 142 m (Santa Coloma de Farners, Selva, UTM: 31TDG73) fins als 966 m (Vallfogona de Ripollès, Ripollès, UTM: 31TDG37). Presència dels adults de maig a octubre.

Distribució

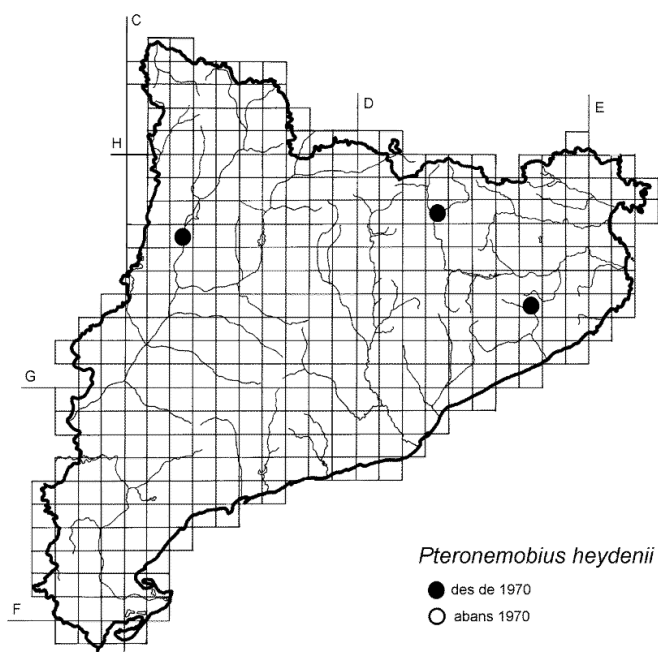
Prepirineu i nord de la serralada Litoral. Europa, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Pteronemobius concolor* i *Nemobius heydenii*. Espècie rara.

Bibliografia

Baccetti et al. 1995; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 181; Chopard 1938, 1943, pàg. 240 i 1951, pàg. 191; Defaut 1999, pàg. 24; Harz 1969, pàg. 716; Herrera 1982, pàg. 47; Herrera & Larumbe 1996; Martorell i Peña 1879; Nagy 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Pardo et al. 1991 i 1993; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 274; Schmidt 1989; Szijj 1992.

Nemobius sylvestris (Bosc, 1792)

Presència

36 quadrícules (9,8 %).

Descripció

Cos: 9 a 10 mm. El cap presenta una línia blanca en forma de “Y” invertida. Les tegmines arriben a la meitat de l'abdomen als mascles i a les femelles són encara més curtes. Espines de les tíbies posteriors mòbils. Oviscapte recte, una mica més llarg que els fèmurs posteriors.

Ecologia

És present a: bosc caducifoli, bosc perennifoli i boixeda. Es troba entre les fulles mortes. Trobada des dels 247 m (Canyamars, Dosrius, Maresme. UTM: 31TDG50) fins als 2.100 m (Coll de Pal, La Molina, Baixa Cerdanya, UTM: 31TDG18, UB coll.). Molt abundant en trames *pitfall*. Presència dels adults durant quasi tot l'any, de març a desembre.

Distribució

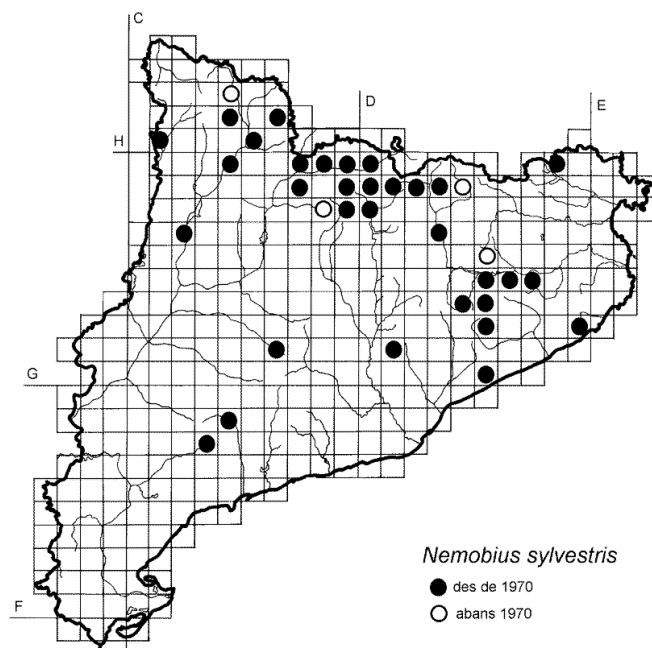
Pirineu, Prepirineu, serralada Transversal, altiplans i conques centrals i serralada Litoral. Europa i nord d'Àfrica.

Estatus

Espècie abundant.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Baccetti 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 178; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 238, 1951, pàg. 189; Defaut 1999, pàg. 24; Dreux 1961; Gangwere & Llorente 1992; Haes & Harding 1997; Harz 1969, pàg. 715; Herrera 1982, pàg. 47 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Morales-Agacino 1956; Pardo et al. 1991 i 1993; Pinedo & Llorente 1988; Preston-Mafham 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 272; Thorens 1984 i 1986 a.

***Mogoplistes brunneus* Serville, 1839**

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 6.5 a 8 mm. Color general negre. Cos cobert de petites escates que es desprenen amb el contacte. Cap amb una projecció entre les antenes. Les tegmines estan reduïdes a unes petites escates amagades sota el pronot la qual cosa li dona un aspecte àpter (sense tegmines ni ales). Tíbies posteriors en forma de serra, però sense espines diferenciades. Oviscapte comprimit acabat en punta.

Ecologia

És present a: bosc perennifoli esclerofil·le (alzinar). Viu sota pedres i ha estat capturat amb trampa *pitfall*. Trobada a una sola localitat a 122 m (Sant Just Desvern, Barcelonès, UTM: 31TDF28, V. Bonet coll.).

Distribució

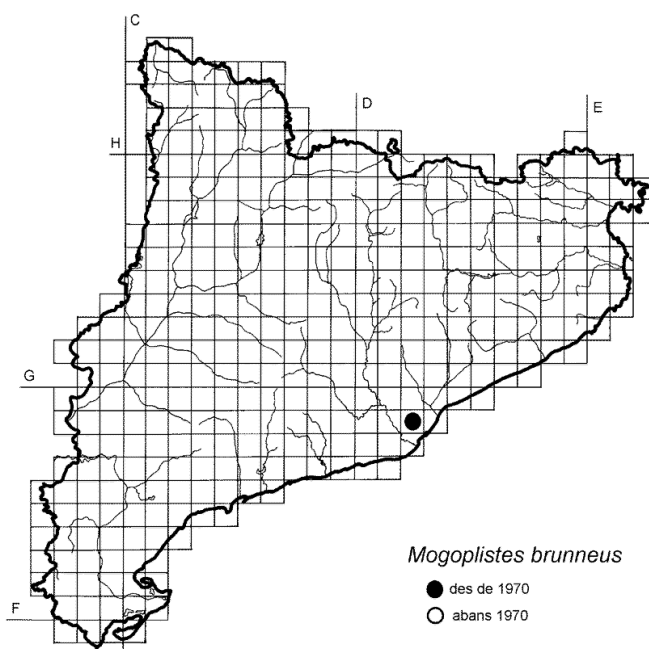
Part central de la serralada Litoral (Collserola). Europa mediterrània i nord d'Àfrica.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 183; Chopard 1951, pàg. 194; Defaut 1999, pàg. 25; Fernandes 1959; Gangwere & Llorente 1992; Harz 1969, pàg. 721; Herrera 1982, pàg. 48; Massa 1998; Schmidt 1989;

Arachnocephalus vestitus Costa, 1855

Presència

16 quadrícula (4,3 %).

Descripció

Cos: 6 a 9 mm. Color general marró. Cos cobert de petites escates que es desprenen amb el contacte. Cap amb una projecció entre les antenes dividida per una incisió longitudinal. Tíbies posteriors en forma de serra, però sense espines diferenciades. Oviscapte recte.

Ecologia

És present a: màquia, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs i prat sabanoide.

S'ha trobat des dels 4 m (Platja de la Gola, Torroella de Montgrí, UTM: 31TEG15, J. Muñoz coll.) fins als 980 m (Camprodon, Ripollès, UTM: 31TDG48). Presència dels adults d'agost a setembre.

Distribució

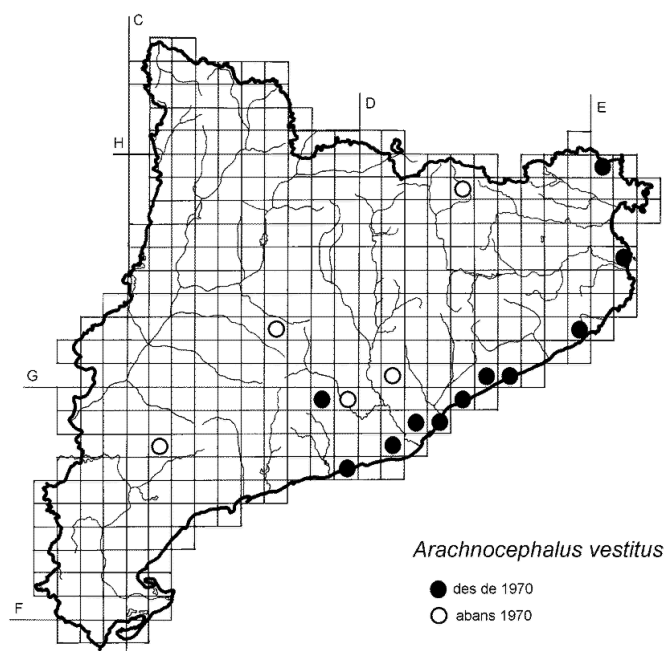
Prepirineu oriental, planes de l'Empordà, altiplans i conques centrals, serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional i nord d'Àfrica.

Estatus

Espècie molt rara.

Bibliografia

Baccetti et al. 1995; Badih et al. 1997; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 182; Chopard 1938, 1943, pàg. 235, 1951, pàg. 195; Defaut 1999, pàg. 25; Fernandes 1959; Gangwere & Llorente 1992; Gómez et al. 1991; Harz 1969, pàg. 720; Herrera 1982, pàg. 49; Llorente 1980; Olmo-Vidal 2001 a; Pardo et al. 1991; Schmidt 1989; Uvarov 1934.

***Myrmecophilus acervorum* (Panzer, 1799)**

Presència

2 quadrícules (0,5 %).

Descripció

Cos: 2,5 a 3 mm. A Catalunya és l'optòpter conegut més petit. Cos de forma oval. Els ulls són vestigials, molt petits. No presenta ni tegmines, ni ales. Els cercs són llargs i gruixuts. Oviscapte curt.

Ecologia

Es desconeix el tipus d'ambient. Viu als nius de formigues, és una espècie mirmecòfila. Segons Xavier Espadaler ha estat observada en almenys dues formigues: *Lasius grandis* Forel i *Messor structor* (Latreille). La primera és una espècie nectarívora i la segona és granívora.

Distribució

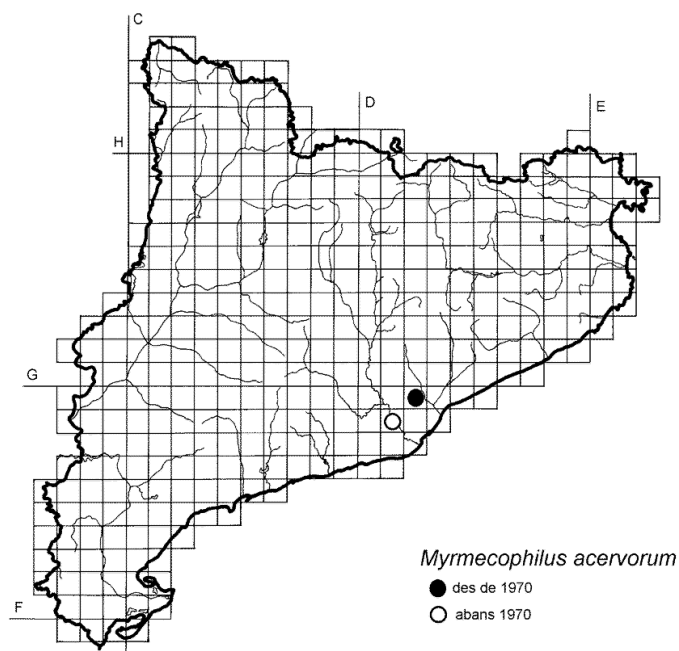
Part central de la serralada Litoral. Europa.

Estatus

Primera vegada que se cita a Catalunya. En regressió. Espècie molt rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 185; Chopard 1938, 1943, pàg. 236 i 1951, pàg. 196; Defaut 1999, pàg. 26; Gangwere & Llorente 1992; Harz 1969, pàg. 725; Herrera 1982, pàg. 50; Morales-Agacino 1956; Nagy 1987.

Trigonidium cicindeloides Rambur, 1839

Presència

6 quadrícules (1,6 %).

Descripció

Cos: 4,5 a 5 mm. Color general negre amb els fèmurs i les tíbies posteriors vermel·losos. Palps maxilars amb el cinquè article gran, triangular. Oviscapte lleugerament corbat.

Ecologia

És present a: herbassar de riba, canyissar i jonquera. Viu sobre la vegetació prop de canals de rec, també prop de bases. Trobada des dels 6 m (Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM:31TDF27) fins als 110 m (La Rierada, Molins de Rei, UTM: 31TDF18). Presència dels adults de maig a novembre.

Distribució

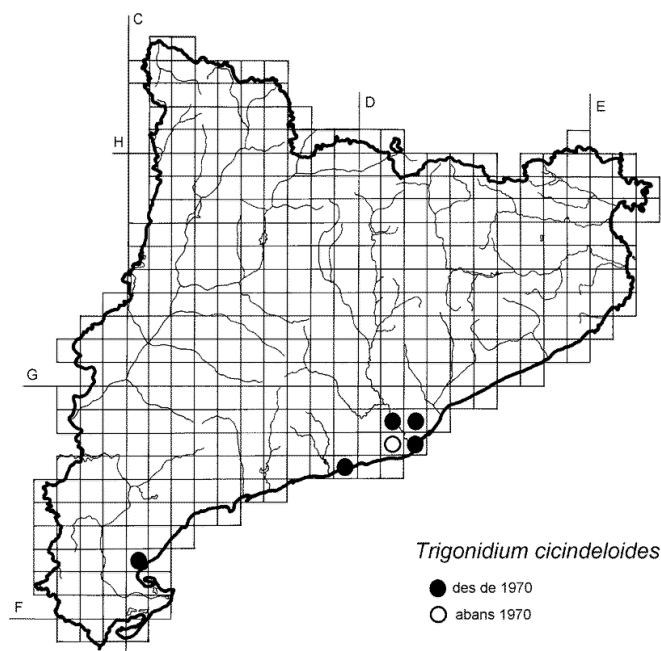
Parts central i meridional de la serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional, Àfrica i Àsia.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Baccetti et al. 1995; Barranco & Pascual 1993; Bland et al. 1996; Chopard 1938, 1943, pàg. 242 i 1951, pàg. 198; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 26; Fernandes 1959; Gangwere & Llorente 1992; Harz 1969, pàg. 732; Herrera 1982, pàg. 50; Llorente 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Massa 1998; Morales-Agacino 1956; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 a; Pinedo & Llorente 1987; Uvarov 1948.

Oecanthus pellucens (Scopoli, 1763)

Presència

43 quadrícules (11,7 %).

Descripció

Cos: 9 a 15 mm.. És sempre de color marró clar. Ulls ovals i poc sortits, sense ocells. Pronot més llarg que ample, amb els lòbuls laterals petits. Cos i cap allargat de color marró clar. Ales i tegmines ben desenvolupades. Les ales en repòs depassen la longitud de les tegmines. Tíbies anteriors aixafades amb un timpà gran i oval. Fèmurs posteriors poc inflats a la base. Els cercs són paral·lels i igual de llargs que l'oviscapte que és recte.

Ecologia

És present a: brolla clacícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, garriga, bardissa, fenassar, prat sabanoide i conreu, guaret i marge. Trobada des dels 17 m (Castelló d'Empúries, Alt Empordà, UTM: 31TEG07) fins als 954 m (Castell de l'Areny, Berguedà, UTM: 31TDG17). Presència dels adults de juny a octubre.

Distribució

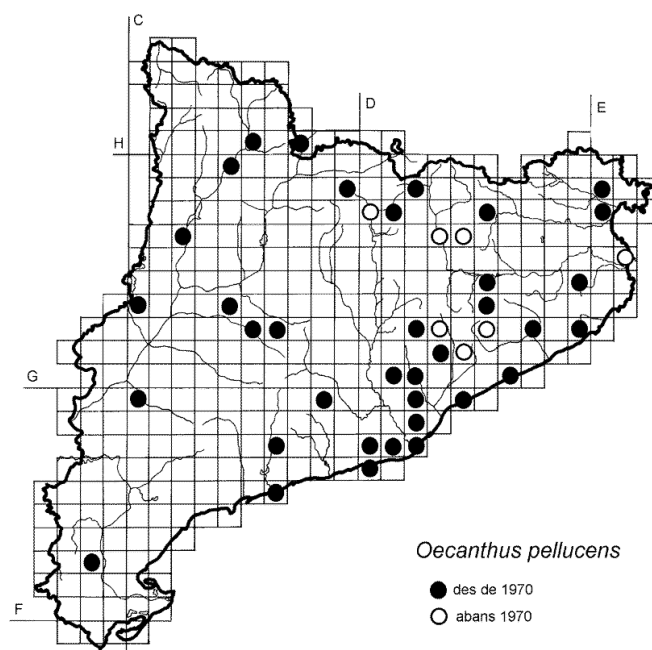
Prepirineu, planes de l'Empordà, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional i nord d'Àfrica.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti 1963; Baccetti et al. 1995; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 184; Bland et al. 1996; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 243, 1951, pàg. 199; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 26; Desutter-Grandcolas 1995; Dreux 1961; Eiroa & Novoa 1987; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; Gómez et al. 1991; Harz 1969, pàg. 733; Herrera 1982, pàg. 51 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Hernández et al. 1998; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Llorente 1980; Martorell i Peña 1879; Massa 1998; Morales-Agacino 1956; Nagy 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 a i c i 2001 a; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 a, b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 274; Schmidt 1989; Toms & Otte 1988; Ünal 2000; Uvarov 1934.

Gryllotalpa gryllotalpa (Linnaeus, 1758)

Presència

13 quadrícules (3,5 %).

Descripció

Cos: 40 a 50 mm. Cap dirigit cap endavant. Antenes relativament curtes. Pronot gran, amb les carenes laterals arrodonides, cobert de pubescència. Potes anteriors curtes i gruixudes, transformades per cavar amb els fèmurs posteriors no adaptats per saltar. La nerviació de les tegmines és molt semblant als dos sexes. La femella no presenta el típic oviscapte allargat dels ensífers.

Ecologia

És present a: prat humit de la plana empordanesa, duna, canyissar, jonquera, conreu (vinyes i fruiters) i herbassar de riba. Viu sota terra. Surt fora ocasionalment, quan s'inunden les galeries on viu. Els mascles quan canten es col·loquen a l'entrada de la galeria amb l'extrem de l'abdomen cap enfora. Trobada des dels 10 m (Sant Carles de la Ràpita, Montsià, UTM: 31TBE99) fins als 980 m (Vilaller, Alta Ribagorça, UTM: 31TCH10, J. Muñoz coll.). Presència dels adults d'abril a juliol.

Distribució

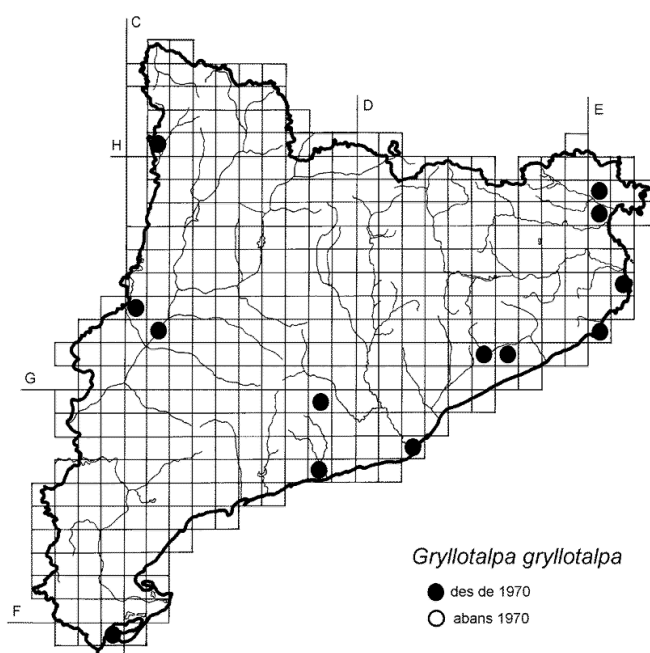
Prepirineu, planes de l'Empordà, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional i nord d'Àfrica. Espècie introduïda als Estats Units.

Estatus

Sinonímia: *Gryllotalpa vulgaris*. Espècie rara.

Bibliografia

Aguirre et al. 1987; Alonso & Herrera 1982; Badih et al. 1997; Bailey & Rentz 1990; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 186; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 174 i 1951, pàg. 201; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 26; Eiroa & Novoa 1987; Gangwere & Llorente 1992; Gómez et al. 1991; Haes & Harding 1997; Harz 1969, pàg. 737; Herrera 1982, pàg. 52 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Llorente 1980; Lock 1999; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Morales-Agacino 1956; Nagy 1983; Olmo 1990; Pardo et al. 1990; Pardo et al. 1991 i 1993 a, b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Preston-Mafham 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 276; Schmidt 1989; Uvarov 1948.

Xya variegata (Latreille, 1809)

Presència

5 quadrícules (1,3 %).

Descripció

Cos: 5 a 5,5 mm. Tarsos anteriors i intermedis amb dos artells i els tarsos posteriors amb un. Fèmurs posteriors ovals. Antenes proporcionalment curtes. Pronot arrodonit als marges laterals. Sense oviscapte.

Ecologia

És present a: dunes i codolars fluvials. Trobada des dels 6 m (Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM: 31TDF27) fins als 1.000 m (Lavansa, La Vansa i Fórnols, Alt Urgell, UTM: 31TCG77, MZB coll.). Presència dels adults de maig a octubre.

Distribució

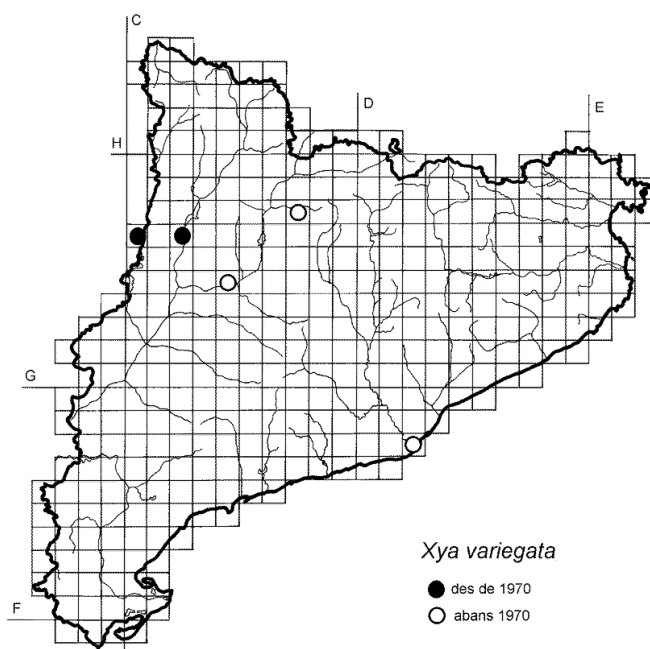
Prepirineu i zona litoral. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

En regressió. Sinònims: *Tridactylus variegatus*. Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 188; Badih & Pascual 1998; Blackith. & Blackith 1979; Chopard 1938, 1943, pàg. 244 i 1951, pàg. 202; Defaut 1999, pàg. 29; Gangwere & Llorente 1992; Günther 1979, 1980, 1990 i 1995; Harz 1975, pàg. 55; Herrera 1982, pàg.53; Llorente 1980; Massa 1998; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Szijj 1992; Uvarov 1934 i 1948.

***Paratettix meridionalis* (Rambur, 1829)**

Presència

44 quadrícules (12,0 %).

Descripció

Cos: 7 a 12 mm. En vista superior, vèrtex més estret que l'amplada d'un ull i no sobresurt per davant dels ulls. A la resta d'espècies de tetrígids de Catalunya sempre és més ample. Pronot allargat depassant l'apex dels fèmurs posteriors. Carena mitjanana del pronot poc aixecada en tota la seva longitud, sense arribar a tocar a la vora anterior. Vora inferior dels fèmurs anteriors i mitjanans, ondulats.

Ecologia

És present a : codolar fluvial i herbassar de riba. Trobada des dels 6 m (El Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM: 31TDF27) fins als 624 m (Sant Pere de Torelló, Osona, UTM: 31TDG45). Presència dels adults de març a octubre.

Distribució

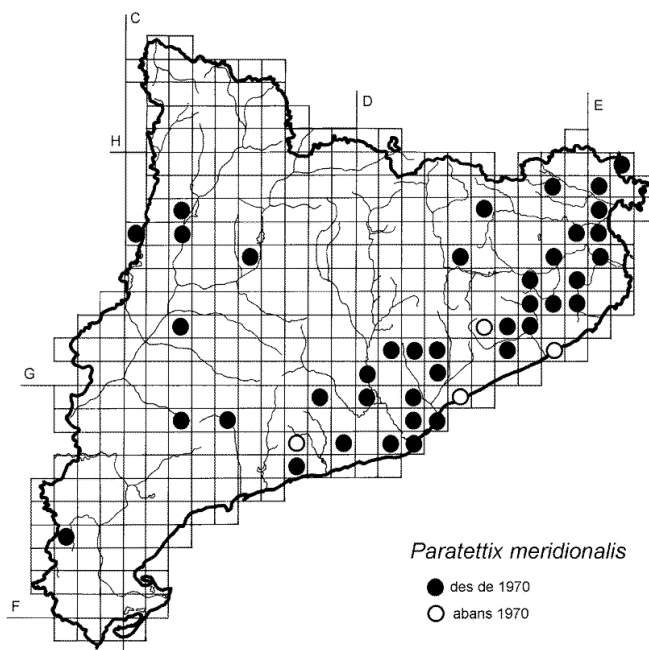
Prepirineu centrals, planes de l'Empordà, serralada Transversal, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Tetrix meridionalis*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 190; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 248 i 1951, pàg. 212; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 27; Gangwere & Llorente 1992; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 22; Herrera 1982, pàg. 54 i 1985; Herrera-Mesa 1978; Karaman 1965; Llorente & Presa 1981; Llorente 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Massa 1998; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Pardo 1993 b; Pardo et al. 1990 i 1991; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1987; Schmidt 1989; Uvarov 1934.

***Tetrix subulata* (Linnaeus, 1761)**

Presència

10 quadrícules (2.7 %).

Descripció

Cos: 11,5 a 12 mm.. Artells mitjanans de les antenes amples, aproximadament la meitat de la seva longitud. Pronot allargat depassant l'apex dels fèmurs posteriors. Vist de costat, el vèrtex forma un angle recte amb el pronot. En vista superior, vèrtex més ample que l'amplada d'un ull i sobresortint per davant dels ulls en un angle obtús. La carena mitjanana del vèrtex no sobresurt de la vora anterior.

Ecologia

És present a: codolar fluvial i herbassar de riba. Trobada des dels 526 m (Centelles, Osona, UTM: 31TDG32) fins als 1.136 m (Planoles, Ripollès, UTM: 31TDG28). Presència dels adults de juny a setembre.

Distribució

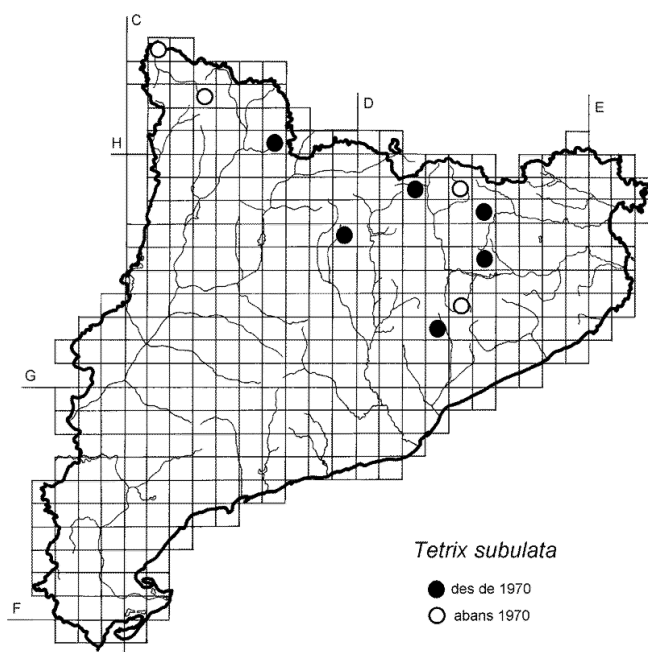
Pirineu, Prepirineu i serralada Transversal. Europa.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Baccetti 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 192; Bolívar 1876; Chopard 1951, pàg. 84; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 27; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 23; Herrera 1982, pàg. 55; Herrera & Larumbe 1996; Karaman 1965; Llorente & Presa 1981; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Nagy 1983 i 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Schmidt 1989; Ünal 2000.

Tetrix ceperoi (Bolívar, 1887)

Presència

4 quadrícula (1,1 %).

Descripció

Cos: 10,5 a 11,5 mm. Front còncav. Pronot allargat, depassant l'apex dels fèmurs posteriors. Carena dorsal del pronot lleugerament abombada darrera del cap i aixecada. En visió dorsal el vèrtex és aproximadament igual d'ample que l'amplada d'un ull i la carena mitjanana del vèrtex sobresurt de la vora anterior.

Ecologia

És present a: codolar fluvial i herbassar de riba. Trobada a una única localitat a 1.422 m (Cabdella, La Torre de Cabdella, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH30). Presència dels adults al maig.

Distribució

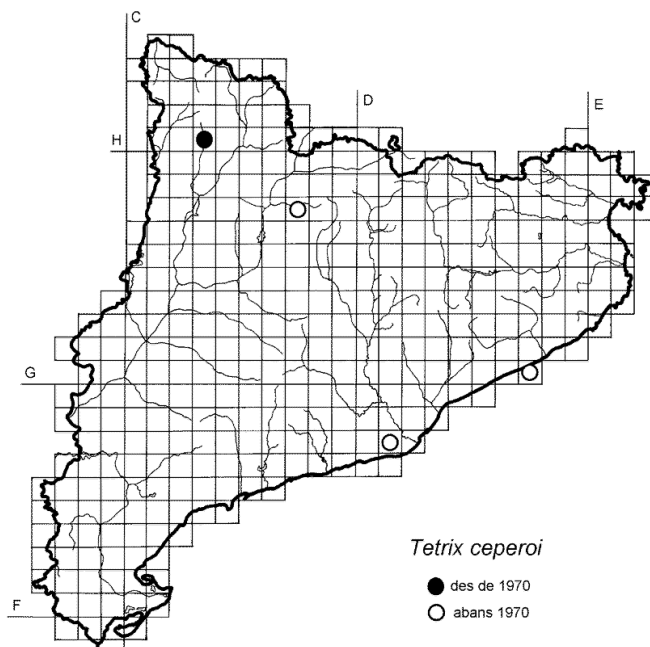
Pirineu central. Europa.

Estatus

Espècie molt rara. En regressió.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Barranco & Pascual 1991 i 1993; Baur et al. 1996; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 191; Bolívar 1887; Chopard 1943, pàg. 248 i 1951, pàg. 216; Defaut 1999, pàg. 27; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 27; Herrera 1982, pàg. 55 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Karaman 1965; Llorente & Presa 1981; Llorente 1980; Marshall & Haes 1988; Pardo et al. 1991; Pinedo & Llorente 1988; Schmidt 1989.

Tetrix bolivari (Saulcy, 1901)

Presència

3 quadrícula (0,8 %).

Descripció

Cos: 10,5 a 13,8 mm. Pronot allargat depassant l'apex dels fèmurs posteriors. En visió dorsal, el vèrtex és més ample que un ull i el seu extrem anterior es troba al mateix nivell que els ulls. En visió lateral, la carena mitjanana del pronot sobresurt molt poc i a la metazona és més baixa que les carenes laterals. Vora inferior del fèmur mitjà molt poc ondulat.

Ecologia

És present a: herbassar de riba. Trobada a una única localitat a 5 m (Sant Pere Pescador, Alt Empordà, UTM: 31TEG07).

Distribució

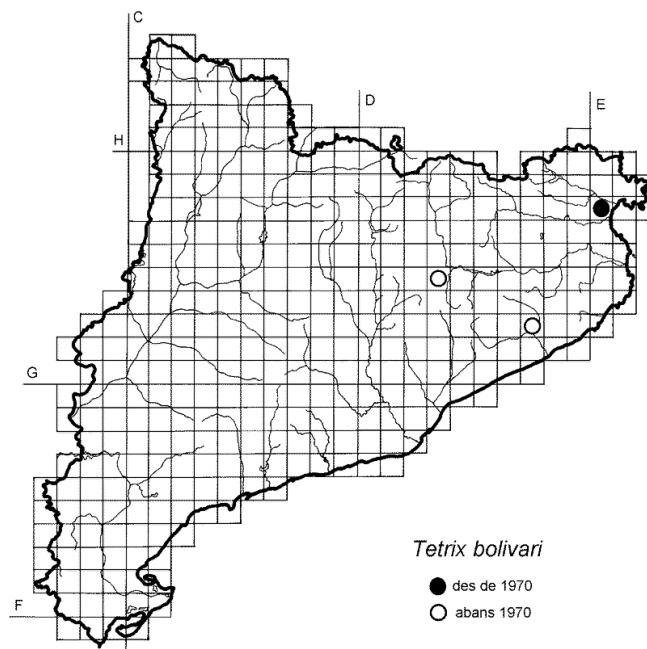
Europa i Àsia.

Estatus

Espècie molt rara. En regressió.

Bibliografia

Arcos & Pascual 1988; Beiro et al. 1998; Chopard 1951, pàg. 217; Defaut 1999, pàg. 27; Harz 1975, pàg. 27; Herrera 1982, pàg. 55; Karaman 1965; Llorente & Presa 1981; Pardo et al. 1991; Szijj 1992.

Tetrix undulata (Sowerby, 1806)

Presència

11 quadrícules (3.0 %).

Descripció

Cos: 8 a 12 mm. Artells de les antenes amb les vores paral·leles que semblen petits cilindres. Pronot sense depassar o just arribant a l'apex dels fèmurs posteriors. En visió dorsal, el vèrtex forma un angle obtús i la carena mitjanana no depassa el marge. El marge de les ales és continu i no lobulat, caràcter que el diferencia de *Tetrix nutans* on el marge de les ales és lobulat.

Ecologia

És present a: herbassar de riba, codolar fluvial i jonquera. Trobada des dels 6 m (Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM: 31TDF27) fins als 871 m (Moror, Sant Esteve de la Sarga, Pallars Jussà, UTM: 31TCG26, J. Martí coll.). Presència dels adults d'abril a setembre.

Distribució

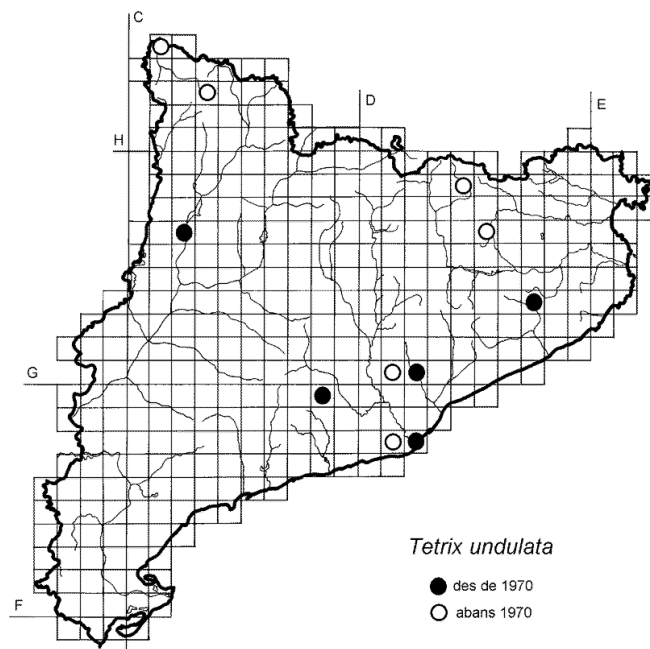
Prepirineu central, serralada Litoral i zona costanera. Europa.

Estatus

Sinònims: *Tetrix vittata*. Espècie rara.

Bibliografia

Arcos & Pascual 1988; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 196; Chopard 1951, pàg. 220; Defaut 1999, pàg. 28; Dreux 1961; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 32; Herrera 1982, pàg. 56 i 1985; Herrera-Mesa 1978; Herrera & Larumbe 1996; Llorente & Presa 1981; Marshall & Haes 1988; Olmo 1990; Pardo et al. 1991; Pinedo & Llorente 1988; Poras 1976 i 1979.

***Tetrix nutans* (Hagenbach, 1822)**

Presència

11 quadrícules (3.0 %).

Descripció

Cos: 9,5 a 10 mm. En visió dorsal el vèrtex té el marge recte amb la carena mitjanana que sobresurt. Pronot sense depassar o just arribant a l'apex dels fèmurs posteriors. El marge de les ales és lobulat, caràcter que el diferencia de *Tetrix undulata* on el marge de les ales és continu. La llargada dels fèmurs posteriors és inferior al triple de la seva amplada.

Ecologia

És present a: salzeda i codolar fluvial. Trobada des dels 595 m (La Farga de Bebié, Montesquiú, Ripollès, UTM:31TDG36) fins als 1422 m (Cabdella, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH30). Presència dels adults de juny a setembre.

Distribució

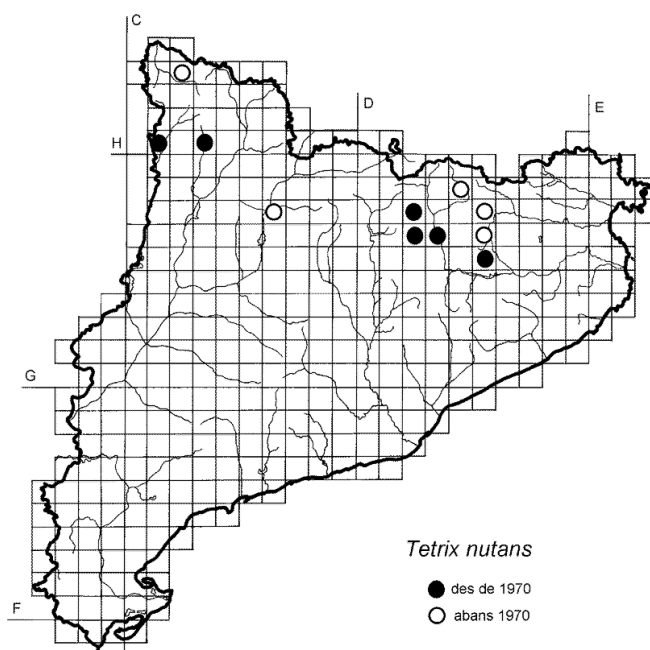
Pirineu i serralada Transversal. Europa i nord d'Àfrica.

Estatus

Sinonímia: *Tetrix tenuicornis*. Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 197; Chopard 1951, pàg. 218; Dreux 1961; Harz 1975, pàg. 36; Herrera & Larumbe 1996; Herrera 1982, pàg. 56; Karaman 1965; Llorente & Presa 1981; Nagy 1983 i 1987; Thorens 1984 i 1986 a.

***Tetrix depressa* (Brisout, 1848)**

Presència

20 quadrícules (5,4 %).

Descripció

Cos: 7 a 11 mm.. Pronot allargat depassant l'apex dels fèmurs posteriors. En visió lateral la carena mitjanana del pronot presenta un enfonsament a l'alçada de les tegmines. Vora inferior dels fèmurs mitjanans ondulada.

Ecologia

És present a: duna i codolar fluvial i herbassar de riba. Trobada des dels 30 m (Santa Cristina d'Aro, Baix Empordà, UTM: 31TDG92, J. Martí coll.) fins als 1500 m (Bonabé, Alt Àneu, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH43). Probablement hivernen en estat d'adult. Presència dels adults de març a octubre.

Distribució

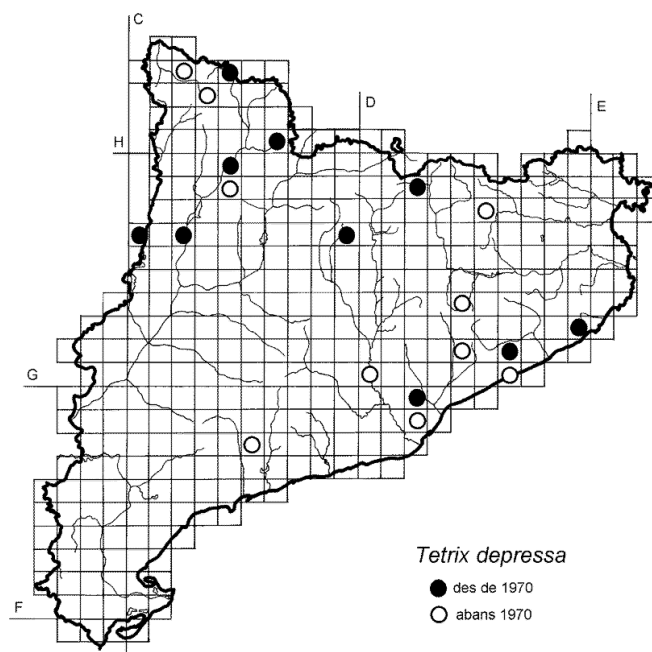
Pirineu, Prepirineu, serralada Transversal i serralada Litoral. Europa, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Espècie rara. Sinonímia: *Depressotetrix depressa*.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti 1963; Barranco & Pascual 1991 i 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 195; Bolívar 1876; Chopard 1943, pàg. 246 i 1951, pàg. 215; Defaut 1999, pàg. 29; Dreux 1961; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 31; Herrera 1982, pàg. 57 i 1985; Herrera-Mesa 1978; Karaman 1965; Llorente & Presa 1981; Pardo et al. 1991; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Schmidt 1989; Uvarov 1934.

Pyrgomorpha conica (Olivier, 1791)

Presència

35 quadrícules (9.5 %).

Descripció

Cos: 15 a 30 mm. Color marró o verd. Cap cònic, amb el vèrtex allargat. Antenes curtes i eixamplades a la base. Prostèrnum amb un tubercle eixamplat a la part anterior. Tegmines depassant els genolls dels fèmurs posteriors en posició de repòs. Les ales són ocasionalment roses a la base.

Ecologia

És present a: pineda seca, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, timoneda, fenassar, pradell, erm continental i duna litoral. Trobada des dels 4 m (els Muntanyans, Torredembarra, Tarragonès, UTM: 31TCF65) fins als 591 m (Gerri de la Sal, Baix Pallars, Pallars Sobirà, UTM: 31TCG48). Hiberna en forma de nimfa. Presència dels adults d'abril a juliol.

Distribució

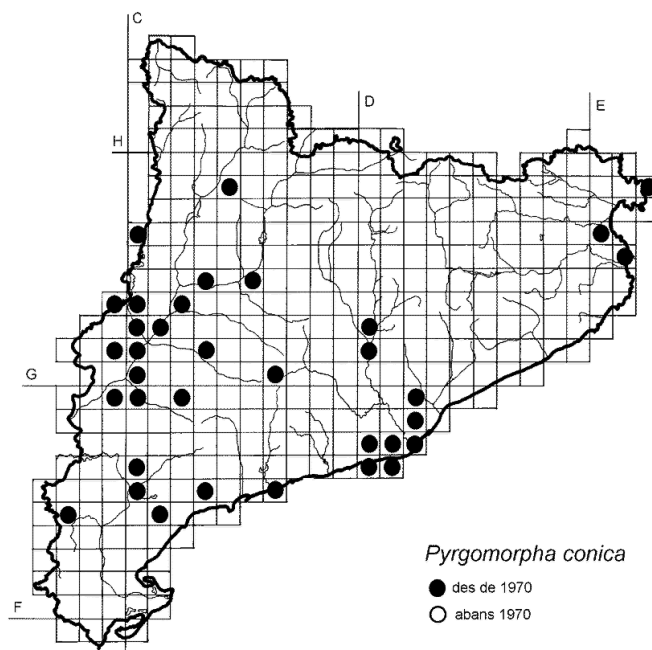
Prepirineu centrals, Altiplans i conques centrals, depressió Central, Serralada Litoral i Zona costanera. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia oriental. És l'única espècie europea d'aquesta família tropical.

Estatus

Sinonímia: *Pyrgomorpha rosea*. Espècie rara. Les nimfes dels primers estadis ocasionalment poden ser abundants.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti et al. 1995; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 201; Bland et al. 1996; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 338 i 1951, pàg. 222; Clemente et al. 1985; Defaut 1999, pàg. 30; Descamps 1970; Gangwere & Llorente 1992; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 202; Herrera 1982, pàg. 58 i 1985; Kevan 1988; Llorente 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Massa 1994 i 1998; Mestre 1988; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 c; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993; Pascual 1975; Ponel & Hebrard 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Uvarov 1934.

***Prionotropis flexuosa* (Serville, 1838)**

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 24 a 36 mm. Vèrtex ample, aproximadament igual d'ample que llarg, còncau i ple de tubercles. Pronot molt rugós. Carena mitjanana alta, amb el solc típic profund. Tíbies mitjananes amb una fila de dents o tubercles a la part superior. És l'única espècie de pampàgid ibèric en la qual el mascle té els èlitres ben desenvolupats. Les femelles tenen les tegmines i les ales molt curtes, arribant aproximadament abdominal. Abdomen amb la carena mitjanana aixecada, amb una dent a cada terguit. Valves de l'oviscapte curtes, que s'estrenyen bruscament a l'àpex.

Ecologia

És present a: timoneda (timoneda d'Alfès). Trobada a una única localitat a 214 m (Timoneda d'Alfès, Alfès, Segrià, UTM: 31TCG00). Presència dels adults al maig.

Distribució

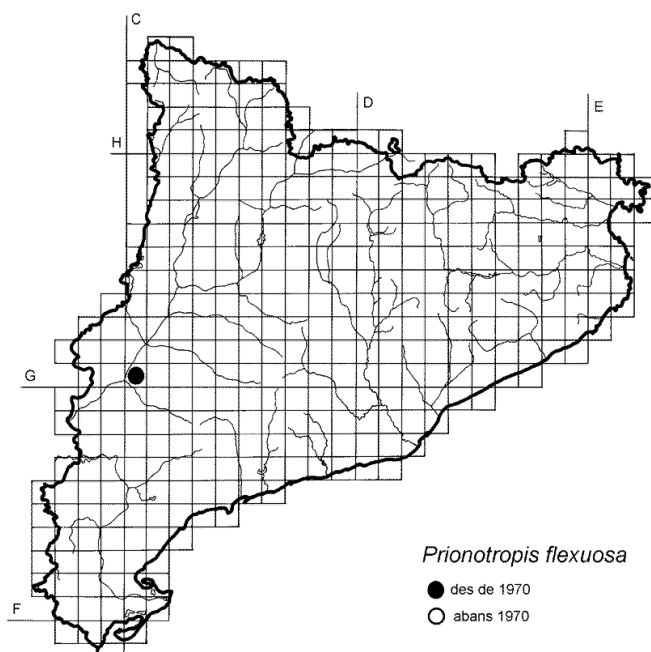
Depressió Central. Península Ibèrica.

Estatus

Primera vegada que se cita a Catalunya. Una espècie molt propera *Prionotropis rhodanica* està protegida legalment a França. Espècie rara.

Bibliografia

Chopard 1938; Foucart & Lecoq 1998; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 175; Herrera 1982, pàg. 58; La Greca 1999; Olmo-Vidal 2001 b; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Presa & García 1983; Presa & Llorente 1982 i 1997; Presa et al. 1999; Pulido 1990.

Acinipe sp.

Presència

2 quadrícules (0,5 %).

Descripció

Cos: 31 a 49 mm. Cap amb el front sortit, vist de perfil. Carena mitjanana del pronot no solcada i visió lateral convexa. Tegmines lobiformes, amb l'apex arrodonit i amb el marge inferior més recte que el superior. Valves ventrals de l'oviscapte que s'estrenyen progressivament fins a l'apex en visió ventral i amb una carena transversal marcada, una mica obliqua.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní. Trobada des dels 430 m (La Juncosa de Montmell, El Montmell, Baix Penedès, UTM: 31TCF77) fins als 475 m (Cal Llenç, Orpí, Anoia, UTM: 31TCF89). Presència dels adults de juliol a agost.

Distribució

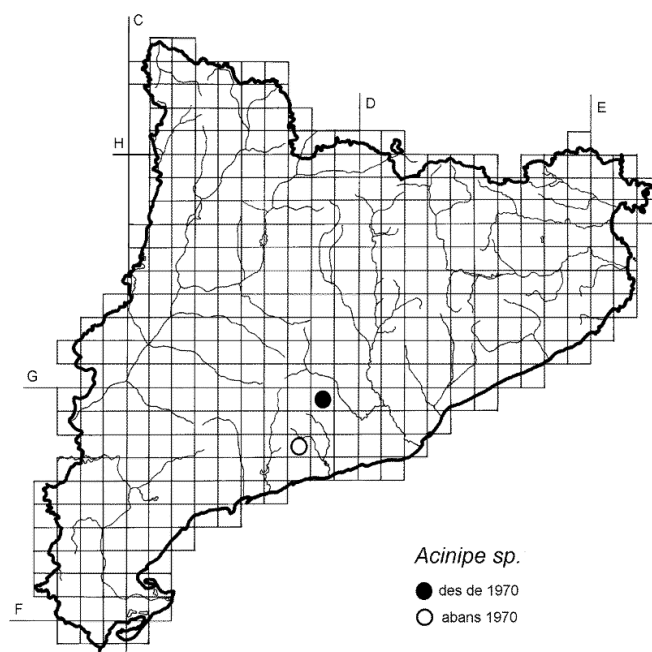
Altiplans i conques centrals. Endèmica de Catalunya.

Estatus

Encara per determinar la seva posició sistemàtica. Sembla que és una espècie no descrita fins ara, molt propera a *Acinipe segurensis* i *Acinipe deceptor*. En regressió.

Bibliografia

Herrera 1982, pàg. 6; Presa & Llorente 1982; Presa & García 1983; Biondi & Massa, 1995; La Greca 1999; Llorente & Presa 1997; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Gangwere et al. 1985.

***Kurtharzia nugatoria* (Navás, 1909)**

Presència

5 quadrícules (1,3 %).

Descripció

Cos: 25 a 60 mm. Tegmines de color uniforme, molt estretes a la base. Carena mitjanana del pronot solcada longitudinalment, convexa en visió lateral i amb el solc típic situat posteriorment. Solc lateral del pronot molt marcat. Valves ventrals de l'oviscapte amb la vora lateral externa angulosa i en visió ventral bruscament estretes a l'apex. Aquestes valves també presenten una carena transversal ben marcada.

Ecologia

És present a: brolla xeroacàntica i boixeda. Trobada des dels 337 m (Alfara de Carles, Baix Ebre, UTM: 31TBF82, X. Vázquez coll.) fins als 1.300 m (Mola del Boix, Tortosa, UTM: 31TBF71). Presència dels adults de juny a setembre.

Distribució

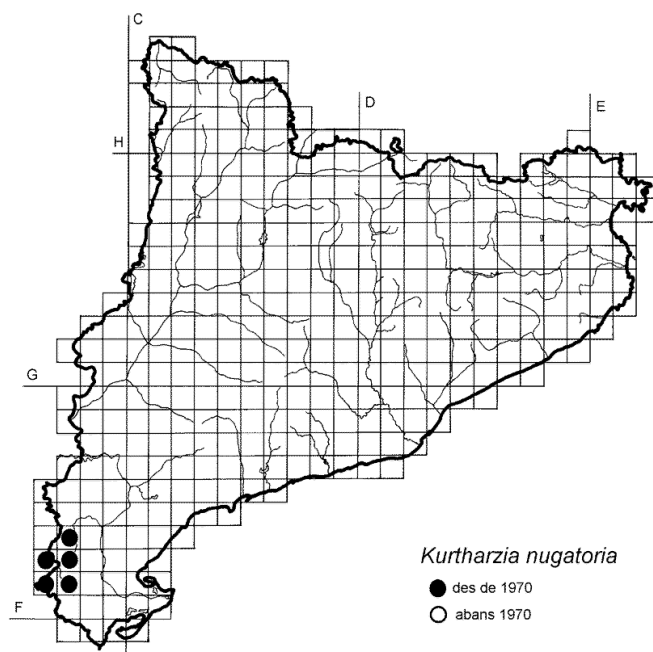
Extrem meridional de la serralada Litoral (Ports de Beceit). Endemisme Ibèric. Zones muntanyoses del sistema ibèric oriental.

Estatus

Sinonímia: *Navasius nugatorius*. Espècie rara.

Bibliografia

Gangwere et al. 1985; Harz 1975, pàg. 126; Herrera 1982, pàg. 63; La Greca 1999; Llorente & Presa 1997; Presa & Garcia 1983; Presa et al. 2000.

Ocnerodes brunneri (Bolívar, 1876)

Presència

22 quadrícules (6,0 %).

Descripció

Cos: 26 a 59 mm. Tubercle posternal (típic de la família) llis, sense carenes. Vértex còncav aproximadament igual d'ample que llarg. Carena mitjanana del pronot solcada. Fèmurs posteriors amb la carena dorsal i ventral molt lobulades. Al mascle les tegmines arriben al segon terguit abdominal i sense arribar al marge posterior del primer terguit a la femella. Obertura timpànica quasi trapezoïdal. Abdomen amb la carena mitjana superior marcada aixecada a la part posterior dels tèrguits.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní, garriga i llistonar. Trobada des dels 16 m (Cubelles, Garraf, UTM: 31TCF86, J. Muñoz coll.) fins als 823 m (Pinós, Solsonès, UTM: 31TCG73, J. Barat coll.). Les nimfes hibernen. Presència dels adults de maig a agost.

Distribució

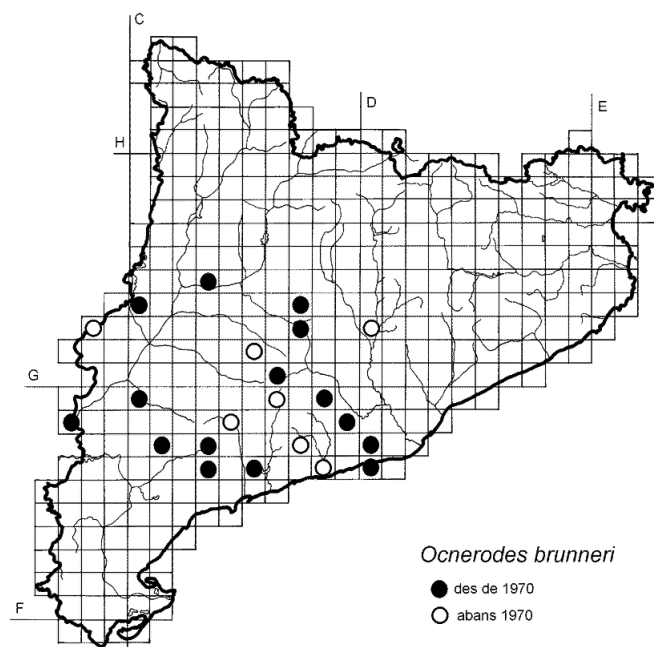
Altiplans i conques centrals, depressió Central i part central de la serralada Litoral. Península Ibèrica.

Estatus

Espècie poc abundant.

Bibliografia

Gangwere et al. 1985; Harz 1975, pàg. 139; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 63; La Greca 1999; Llorente & Presa 1983 i 1997; Navás 1910; Olmo-Vidal 2000 b i c; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Presa & Garcia 1983; Presa et al. 1999.

Anacridium aegyptium (Linnaeus, 1764)

Presència

47 quadrícules (13,1 %).

Descripció

Cos: 32 a 66 mm. Els adults són de color gris marronós amb una ratlla taronja a la carena mitjanana dorsal del pronot. Pronot amb 3 solcs ben marcats i amb les carenes laterals poc visibles. Sota el pronot hi ha un tubercle prosternal cònic, característic de la família dels *Catantopidae* a la qual pertany aquesta espècie. Ales fosques. Placa subgenital del mascle allargada amb 3 lòbuls a l'apex.

Ecologia

És present a: pineda mediterrània, màquia, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, garriga, bardissa, joncada, tot tipus de prat sec o subhumit mediterrani, duna fluvial i litoral, codolar fluvial, conreu, herbassar de riba, guaret i marge, jardins i zona urbana. Trobada des dels 3 m (La Tancada, Sant Jaume d'Enveja, Montsià, UTM: 31TCF00) fins als 871 m (Moror, Sant Esteve de la Sarga, Pallars Jussà, UTM: 31TCG26, J. Martí coll.). Es troba a l'hivern a les ciutats. Presència dels adults de setembre a maig de l'any següent (els adults hibernen).

Estatus

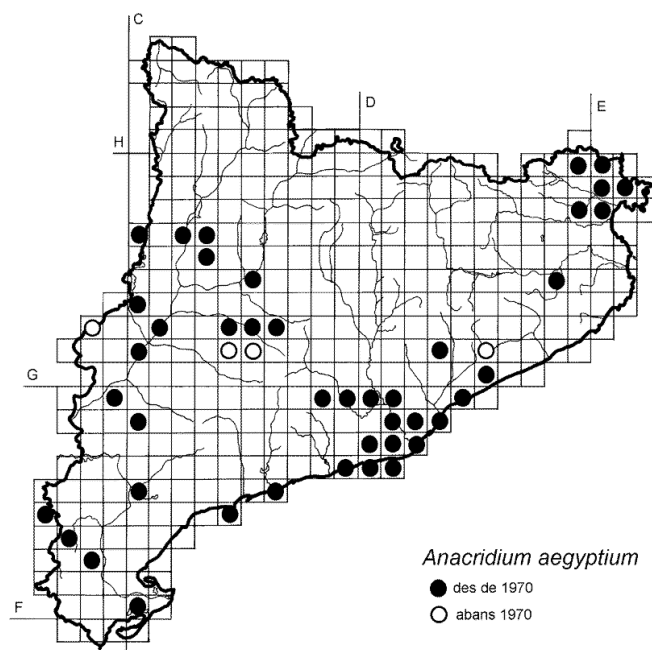
Espècie rara.

Distribució

Prepirineu central, planes de l'Empordà, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 228; Bland et al. 1996; Chopard 1938, 1943, pàg. 395 i 1951, pàg. 228; Clemente et al. 1985; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 33; Dirsh & Uvarov 1953; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; García & Presa 1981; Garcia et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 392; Herrera 1982, pàg. 66 i 1985; Llorente 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Massa 1998; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Olmo-Vidal 1997 b i 2000 a i c; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1990 i 1993 b; Pascual 1975, 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1987 i 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Rezbanyai-Reser 1993; Schmidt 1989; Ünal 2000.

***Schistocerca gregaria* (Forskal, 1775)**

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 60 a 90 mm. Coloració variable dominada pel bru. Pronot comprimit a la prozona amb la vora superior angulosa. Tubercle posternal arrodonit, lleugerament inclinat cap enrera. Tegmines i ales llargues, depassant l'extremitat de l'abdomen i els genolls posteriors en repòs. Cercs dels mascles curts. Placa subgenital amb una incisió, formant dos lòbuls en visió lateral.

Ecologia

És present a: jonquera litoral. Trobada a una única localitat a 6 m (El Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM: 31DF27). Presència de l'únic adult detectat a l'octubre. Morales-Agacino cita aquesta espècie com accidental a Catalunya. Segons aquest autor arriben exemplars procedents d'Àfrica en estols transportats per corrents aèries.

Distribució

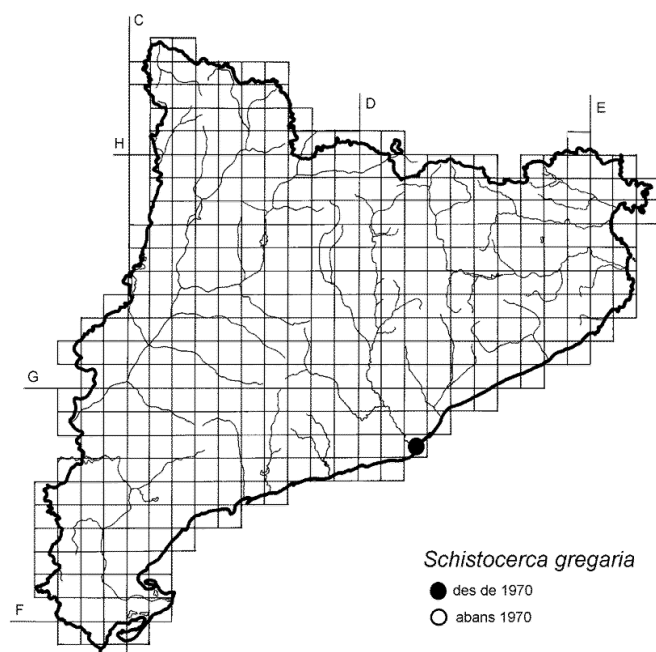
Zona costanera.

Estatus

Espècie molt rara.

Bibliografia

Bland et al. 1996; Chapman & Joern 1990; Chopard 1938 i 1943, pàg. 397; Defaut 1999, pàg. 33; Descamps 1970; Farrow & Longstaff 1986; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere et al. 1985; Harz 1975, pàg. 398; Herrera 1982, pàg. 67; Massa 1998; Mestre 1988; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Preston-Mafham 1990; Yerushalmi et al. 2000.

Pezotettix giornae (Rossi, 1794)

Presència

46 quadrícules (12,5 %).

Descripció

Cos: 11 a 18 mm. Pronot amb els lòbuls laterals sempre més foscos que el disc superior, amb les carenes laterals una mica divergents. Tubercle posternal quadrat. Part superior o disc amb 3 solcs: 2 a la prozona i el solc típic. Metazona aproximadament la meitat de llarga que la prozona. Èlitres ovalats en forma de lòbuls, molt curts als dos sexes, només arribant al tercer tèrguit abdominal, sense tocar-se a la part superior. Fèmurs posteriors amb dues bandes brunes. L'oviscapte té les valves llargues.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, garriga, bardissa, joncada, fenassar, prat sabanoide, conreu i herbassar de riba. Trobada des dels 56 m (Meda Gran, Illes Medes, Torroella de Montgrí, Baix Empordà, UTM: 31TEG15) fins als 950 m (Coll de Montllobar, Tremp, Pallars Jussà, UTM: 31TCG16). Presència dels adults de juny a novembre. És freqüent trobar individus copulant, com a conseqüència de la llarga durada de la còpula en aquesta espècie. Durant una campanya bioespeleològica O. Escolà va trobar un exemplar dins d'un avenc (Avenc Sr. Jaume Mata a la Serra de l'Obac, UTM: 31TDG11. MZB coll.).

Distribució

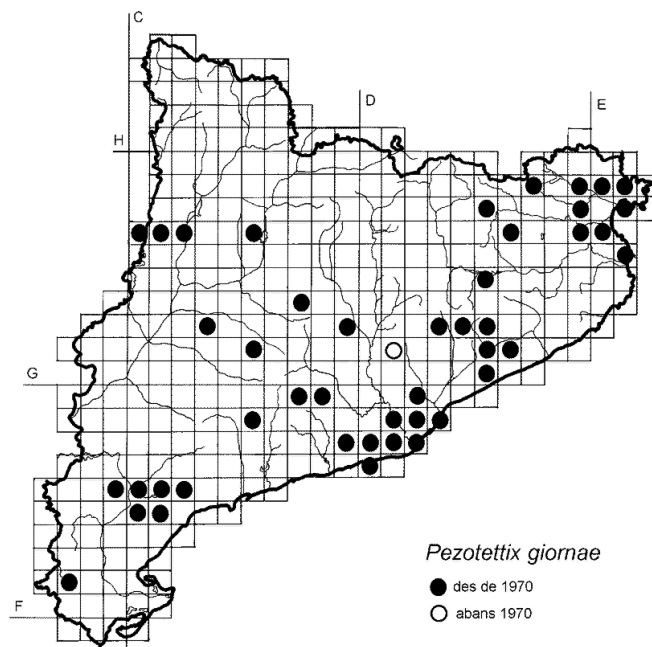
Planes de l'Empordà, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, serralada Litoral i zona costanera. Europa central i meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Arcos & Pascual 1988; Baccetti 1963; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 218; Chopard 1938, 1943, pàg. 389 i 1951, pàg. 227; Defaut 1999, pàg. 31; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Garcia et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 324; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 68; Köhler et al. 2000; Llorente 1980; Lock 1999; Nagy 1987; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 a i c; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1983 i 1999; Pulido 1990; Schmidt 1989; Ünal 2000.

***Podisma pedestris* (Linnaeus, 1758)**

Presència

11 quadrícules (3,0 %).

Descripció

Cos: 15 a 30 mm. Èlitres molt curts en forma de petits lòbuls els quals arriben com a molt a la vora posterior del segon terguit abdominal. Pronot molt pla a la part superior i amb la vora posterior arrodonida. Fèmurs posteriors amb dues bandes brunes i la part inferior vermellosa. Tíbies posteriors blavoses. Placa subgenital del mascle cònica i curta. Valves de l'oviscapte curtes amb les inferiors dentades.

Ecologia

És present a: prats alpins i subalpins i matolls de ginebró. Trobada des dels 1.600 m (Salt del Pish. Pont de Varradòs, Vielha e Mijaran, UTM: 31TCH23, J. Muñoz coll.) fins als 2.200 m (Llac de Monastero, Espot, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH31, J. Barat coll.). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

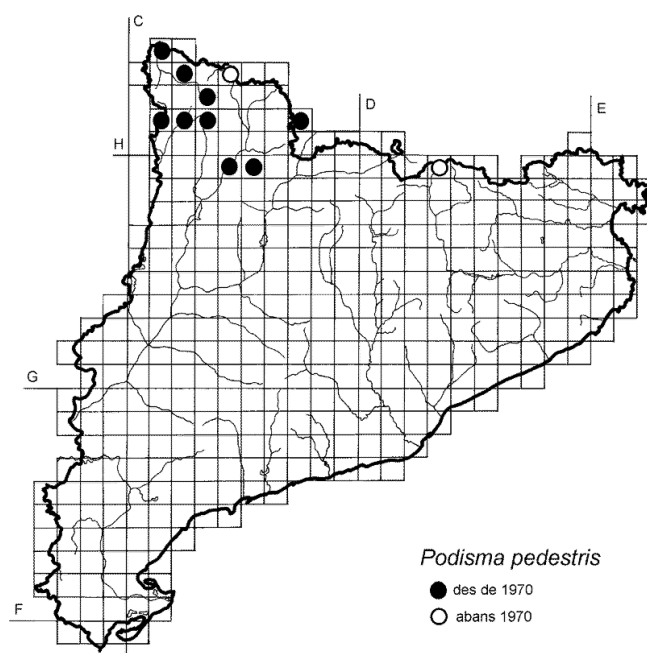
Pirineu central. Europa central i meridional.

Estatus

Extingida a Alemanya.

Bibliografia

Baccetti 1954 i 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 206; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938 i 1951, pàg. 232; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 30; Dreux 1961; Harz 1975, pàg. 233; Herrera 1982, pàg. 69; Hewitt 1990; Ingrisch 1995 b i 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; La Greca 1985; López-Fernández et al. 1984; Martorell i Peña 1879; Marty 1961; Mason et al. 1995; Morales-Agacino 1950; Mossot & Ewald 1994; Preston-Mafham 1990.

***Miramella alpina* (Kollar, 1833)**

Presència

3 quadrícules (0,8 %).

Descripció

Cos: 16 a 31mm. Color verd molt viu, amb una banda negra a cada costat del pronot. Pronot llis a la prozona i una mica rugós a la metazona. Fèmurs posteriors amb la vora inferior vermella. El mascle té les tíbies posteriors vermelloses a la base i grogues a l'àpex. La femella té les tíbies posteriors totes grogues. Tubercle prosternal cònic. Tegmines molt curts, laterals, sense depassar el segon tèrmit abdominal. Placa subgenital del mascle llarga i acabada en punta. Valves de l'oviscapte llargues i les inferiors no dentades.

Ecologia

És present a: vorada herbosa de bosc humit. Trobada des dels 1.035 m (Sant Joan de Toran, Canejan, Val d'Aran, UTM: 31TCH24) .) fins als 1.600 m (Salt del Pish. Pont de Varradòs, Vielha e Mijaran, UTM: 31TCH23, J. Muñoz coll.). Presència dels adults d'agost a setembre.

Distribució

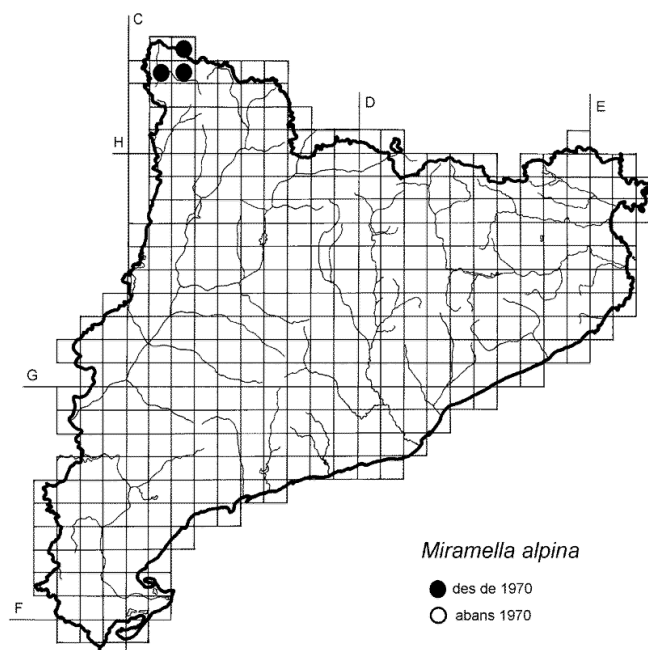
Pirineu central. Europa.

Estatus

Sinonímia: *Podisma alpina*. Extinta a Bèlgica. Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 208; Chopard 1951, pàg. 231; Defaut 1978 i 1999, pàg. 31; Dreux 1961; Galvagni, A. 1986 a i b; Galvagni, A. 1987; Harz 1975, pàg. 285; Herrera 1982, pàg. 70; La Greca 1985; Morales-Agacino 1950; Preston-Mafham 1990.

***Bohemanella frigida* (Boheman, 1846)**

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 17 a 26 mm. Les tègmines arriben aproximadament a la longitud de l'abdomen. A vegades es poden trobar exemplars de tegmines i ales desenvolupades (macròpters). Pronot amb el marge posterior en angle obtús.

Ecologia

És present a: prats alpins. Trobada a una única localitat al Port de la Ratera, Val d'Aran (2.500 m.).

Distribució

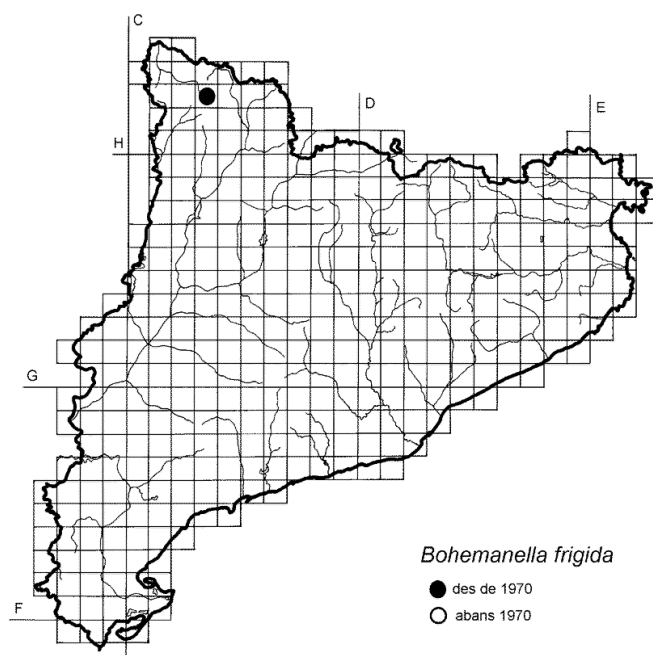
Pirineu centrals. Europa i Alaska.

Estatus

Sinonímia: *Melanoplus frigidus*.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 210; Chopard 1938 i 1951, pàg. 229; Defaut 1999, pàg. 30; Dreux 1961; Gosálvez et al. 1980; Harz 1975, pàg. 248; Ingrisch 1995b i 1996; La Greca 1985; López-Fernández et al. 1984.

***Cophopodisma pyrenaea* (Fischer, 1853)**

Presència

13 quadrícules (3,5 %).

Descripció

Cos: 14 a 22 mm. Color general verdós amb els segments abdominals grogosos a la part posterior. Pronot proporcionalment curt i ample. Part inferior del fèmur posterior de color blau que contrasta amb les tíbies posteriors que són blaves amb les espines blanques. Tubercle posternal curt, triangular i puntxegut. Sense èlitres.

Ecologia

És present a: prat alpi i subalpi. Trobada des dels 1.700 m (Port del Cantó, Soriguera, Pallars Sobirà, UTM: 31TCG59, J. Gabaldón coll.) fins als 2.800 m (Puigmal, Queralbs, Ripollès, UTM: 31TDG29). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

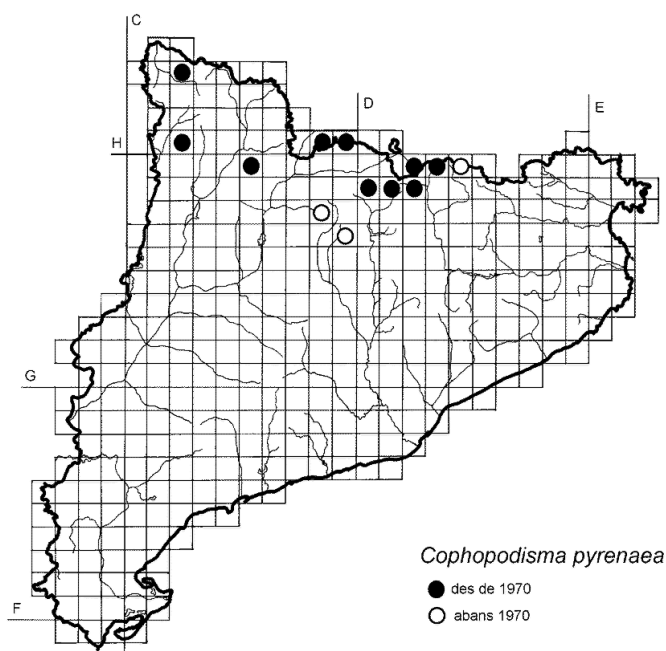
Pirineu. Endèmic del Pirineu.

Estatus

Sinonímia: *Pezotettix pyrenaea*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 214; Chopard 1951, pàg. 234; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 31; Harz 1975, pàg. 252; Herrera 1982, pàg. 70; Isern-Vallverdú 1990; La Greca & Messina 1979; Martorell i Peña 1879; Marty 1961; Morales-Agacino 1950.

Calliptamus italicus (Linnaeus, 1758)

Presència

22 quadrícules (6,0 %).

Descripció

Cos: 15 a 34 mm. Les tegmines en repòs depassen els lobuls geniculars posteriors. Bandes interiors dels fèmurs posteriors no completes, només marcades a la part superior. Mascles amb els cercs molt llargs. Les tres espècies presents a Catalunya del gènere *Calliptamus* es poden diferenciar sobretot a partir dels mascles. A *C. italicus* el perfil del penis es pot observar en el camp amb l'ajut d'una lupa de 15 X. En aquest cas el contorn del penis és agut i dirigit enrere, a diferència de *C. barbarus* i *C. wattenwylanus* que és arrodonit, formant un petit mugronet a sobre de la placa subgenital.

Ecologia

És present a: salzedes, brolla calcícola de romaní, fenassar, pastura humida i subhumida, guaret i marge. Trobada des dels 130 m (Palau de Plegamans, Vallès Occidental, UTM: 31TDG30) fins als 1.070 m (Estaron, Guingueta d'Àneu, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH51). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

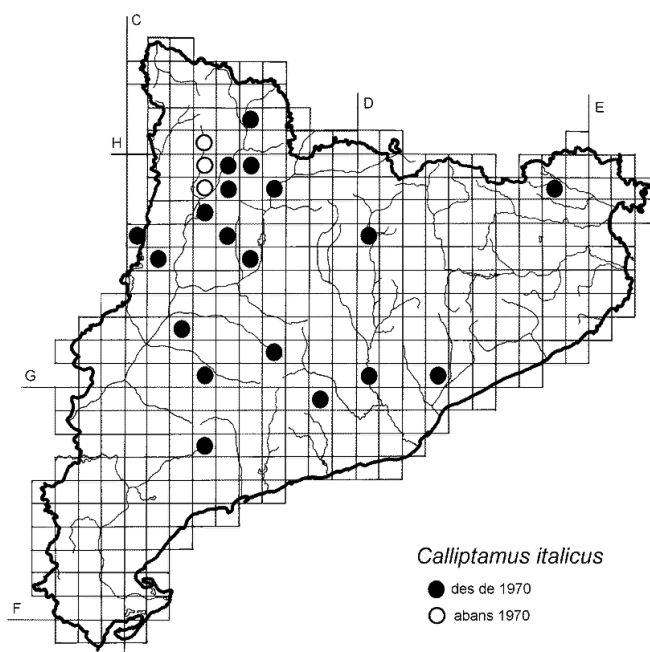
Pirineu central, Prepirineu, serralada Transversal, altiplans i conques centrals i serralada Litoral. Europa, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 221; Burgos & Herrera 1986; Chapman & Joern 1990; Chopard 1938, 1943, pàg. 400 i 1951, pàg. 236; Defaut 1999, pàg. 31; Dreux 1961; Foucart 1997; García & Presa 1981; Harz 1975, pàg. 348; Herrera 1982, pàg. 72 i 1985; Jago 1963; La Greca 1985; Llorente 1982; Louveaux 1991; Marty 1961; Nagy 1983 i 1987; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Presa et al. 1983 i 1999; Prouteau & Robert 1973; Pulido 1990; Schmidt 1989; Termier 1991; Thorens 1984 i 1986 a; Uvarov 1934.

Calliptamus wattenwylianus (Pantel, 1896)

Presència

18 quadrícules (4.9 %).

Descripció

Cos: 17 a 30 mm.. Tegmines més curtes que l'abdomen. Bandes interiors dels fèmurs posteriors no completes, només marcades a la part superior. Mascles amb els cercs molt llargs. Contorn del penis petit i arrodonit, no dirigit enrere com a *C. italicus*. Els mascles de *C. wattenwylianus* es diferencien de *C. barbarus* per la forma de les tegmines: a *C. wattenwylianus* són amb les vores se'ls estrenyen cap a l'apex i a *C. barbarus* les vores quasi són paral·leles.

Ecologia

És present a: brolla silicícola d'estepes i brucs, pradells, guarets i marges cerealístics. Trobada des dels 80 m (Cap Norfeu, Roses, UTM: 31TEG27) fins als 463 m (Os de Balaguer, Noguera, UTM: 31TCG13). Presència dels adults de juny a agost.

Distribució

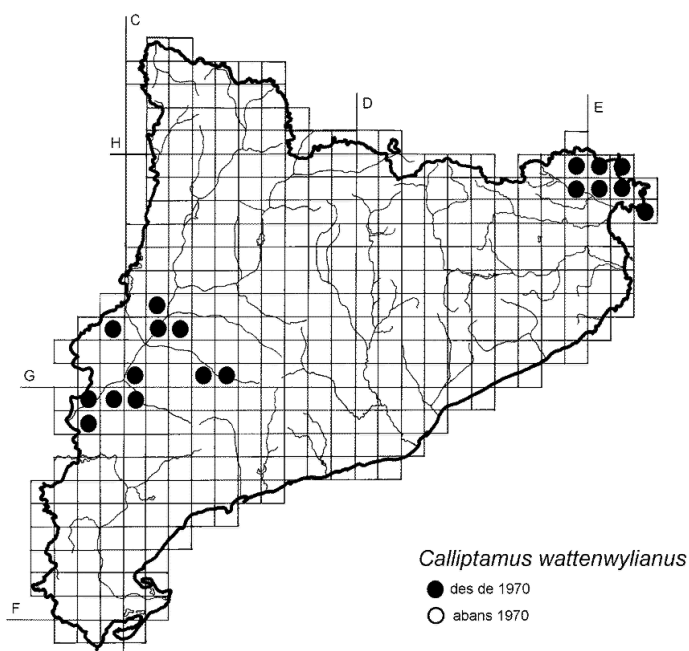
En dos nuclis separats: depressió Central i planes de l'Empordà. Europa meridional i nord d'Àfrica.

Estatus

Espècie abundant.

Bibliografia

Arcos & Pascual 1988; Badih & Pascual 1998; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 76; Chopard 1943, pàg. 402 i 1951, pàg. 84; Defaut 1999, pàg. 32; Foucart 1997; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Harz 1975, pàg. 350; Herrera 1982, pàg. 73; Jago 1963; Llorente 1982; Massa 1998; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999.

Calliptamus barbarus (Costa, 1836)

Presència

137 quadrícules (37,4 %).

Descripció

Cos: 17 a 30 mm. Tegmines més curtes que l'abdomen o arribant just a l'extrem, generalment depassant els lòbuls geniculars posteriors. Bandes interiors del fèmur posterior molt esteses cap avall. Mascles amb els cercs molt llargs. Als mascles el contorn del penis és arrodonit.

Ecologia

És present a: salzeda, pineda mediterrània, màquia, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, timoneda, garriga, brolla xeroacàntica, landa, bardissa, boixeda, jonceda, fenassar, prat sabanoide, llistonar, pradell, erm continental, pastura humida i subhumida, codolar fluvial, conreu, herbassar de riba i guaret i marge. Trobada des dels 8 m (Calella, Maresme, UTM: 31TDG70, MZB coll.) fins als 1.275 m (Setcases, Ripollès, UTM: 31TDG49). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

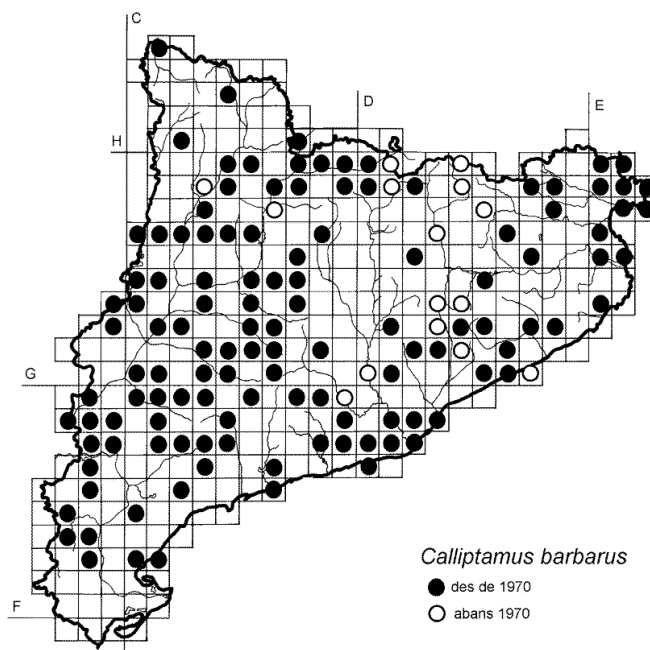
Tot Catalunya. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Espècie molt abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 222; Bland et al. 1996; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1943, pàg. 403 i 1951, pàg. 239; Clemente et al. 1985, 1987 i 1990 b; Defaut 1999, pàg. 32; Eiroa & Novoa 1987; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; García & Presa 1981; Garcia et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 350; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 73 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Jago 1963; Llorente 1980 i 1982; Lock 1999; Louveaux 1991; Massa 1998; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Olmo-Vidal 1997 a, 2000 a, b, c i 2001 a; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1975; Pinedo & Llorente 1987 i 1988; Ponel & Hebrard 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1983 i 1999; Pulido 1990; Schmidt 1989; Szijj 1992; Termier 1991; Thorens 1986 b; Ünal 2000.

***Paracaloptenus bolivari* Uvarov, 1942**

Presència

40 quadrícules (10,9 %).

Descripció

Cos: 14 a 38 mm. Coloració general marró amb les carenes laterals del pronot de color crema. Tegmines curtes, lobiformes, amb una banda clara longitudinal. Mascles amb els cercs molt llargs, semblants a les del gènere *Calliptamus*. Desè tergut dels mascles inflat. Tíbies posteriors vermelloses.

Ecologia

És present a: landa, boixeda, vorada herbosa de bosc humit, pastura humida i subhumida i prat subalpí. Trobada des dels 245 m (Fuirosos, Sant Celoni, Vallès Oriental, UTM: 31TDG61) fins als 1.842 m (Pla de Beret, Naut Aran, UTM: 31TCH33). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

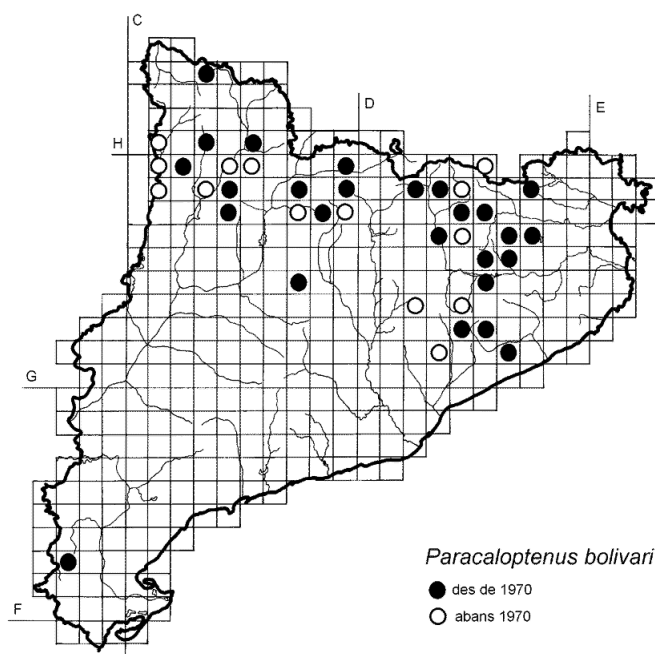
Pirineu, Prepirineu, serralada Transversal i extrem meridional de la serralada Litoral (Ports de Beceit). Nord est de la península Ibèrica, sud de França i Sardenya.

Estatus

Espècie poc abundant.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 76; Chopard 1951, pàg. 240; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 32; Harz 1975, pàg. 365; Herrera 1982, pàg. 74; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Llorente 1982; Martorell i Peña 1879; Navás 1929; Willemse 1973.

Eyprepocnemis plorans (Charpentier, 1825)

Presència

11 quadrícules (3,0 %).

Descripció

Cos: 26 a 42 mm. Té una banda fosca que li surt de la part inferior dels ulls. Part dorsal del pronot plana amb una banda fosca molt ampla. Presenta un tubercle posternal cilíndric. Ales transparents. Tíbies posteriors blaves a la base fins al mig i vermelles a l'extrem en contacte amb els tarsos que també són vermells.

Ecologia

És present a: jonqueres, herbassar de riba i conreus. Al delta del Llobregat presenta dues generacions a l'any. Totes les localitats arran de mar excepte a Sant Grau, Tossa de Mar, Selva, UTM: 31TDG92 a 200 m Presència dels adults de juny a novembre.

Distribució

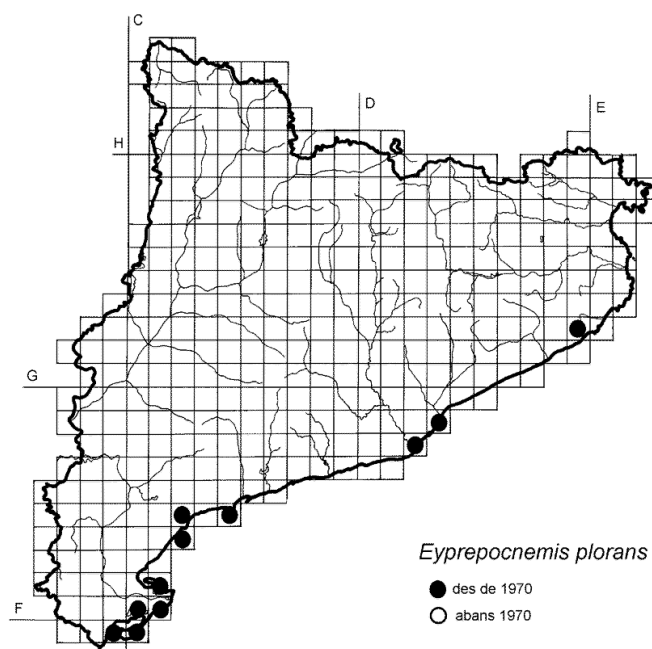
Zona costanera. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia. El gènere *Eyprepocnemis* és de distribució principalment africana amb *E. plorans* com a única espècie a Europa.

Estatus

Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Arnaldos & Presa 1992 i 1993; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Chopard 1938, 1943, pàg. 407 i 1951, pàg. 235; Defaut 1999, pàg. 33; Descamps 1970; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Grunshaw 1990; Harz 1975, pàg. 371; Herrera 1982, pàg. 74; Llorente 1980; Lock 1999; Massa 1998; Mestre 1988; Mungai et al. 1995; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Pardo et al. 1991; Pinedo & Llorente 1987; Presa & Monserrat 1978; Schmidt & Johnsen 1999.

***Heteracris littoralis* (Rambur, 1838)**

Presència

7 quadrícules (1,9 %).

Descripció

Cos: 25 a 50 mm. Presenta una taca fosca longitudinal en visió dorsal, que va des del cap fins al pronot, estenent-se una mica a les tegmines. Pronot més ample a la metazona. Tubercle posternal cilíndric, ample i arrodonit a l'apex. Fèmurs posteriors amb tres taques negres a la part interior, sense comptar el genolls que també són foscos. Tíbia posterior vermella a la meitat apical, de color groc a la base i dues taques negres. Tegmines llargues que depassen l'abdomen en els dos sexes, amb taques marrons sobre fons més clar. Cercs del mascle amples i corbats cap aball en visió lateral.

Ecologia

És present a: duna litoral. Totes les localitats arran de mar. Presència dels adults d'agost a novembre.

Distribució

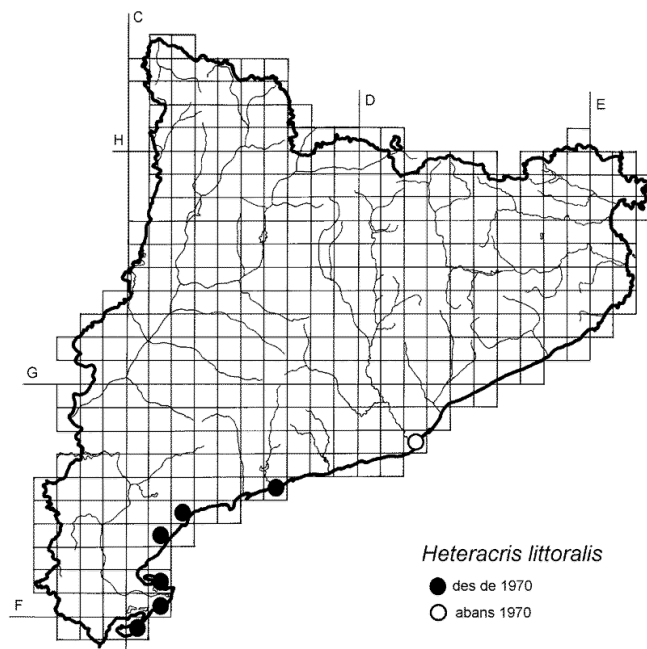
Zona costanera. Península Ibèrica, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Thisoicetrus littoralis*. Espècie rara.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Badih & Pascual 1998; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Chopard 1943 pàg. 409; Clemente et al. 1985; Cuní i Martorell 1887; Descamps 1970; Galvagni 1978; García & Presa 1981; Harz 1975, pàg. 381; Herrera 1982, pàg. 75; Massa 1998; Mestre 1988; Olmo 1990; Parihar 1984; Pinedo & Llorente 1987.

Psophus stridulus (Linnaeus, 1758)

Presència

28 quadrícules (7,6 %).

Descripció

Cos: 23 a 40 mm. Pronot amb una carena mitjanana longitudinal sencera i dos punts enfonsats, un a cada costat de la carena. Vora posterior del pronot angulosa. Èlitres més llargs que l'abdomen als mascles i més curts a les femelles. Ales de color vermell amb el marge negre. Fèmurs posteriors més clars que el cos, amb dues taques més fosques a la part superior. Emet un soroll estridulant quan vola.

Ecologia

És present a: landa, boixeda, pastura humida i subhumida i prat subalpí. Trobada des dels 630 m (Les, Val d'Aran, UTM: 31TCH14, MZB coll.) fins als 1.600 m (Salt del Pish. Pont de Varradòs, Vielha e Mijaran, UTM: 31TCH23, J. Muñoz coll.). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

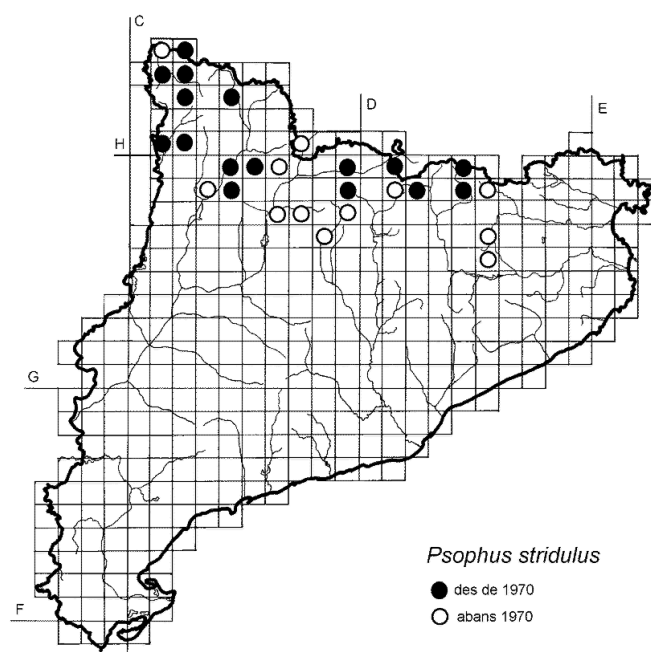
Pirineu, Prepirineu i serralada Transversal. Europa i Àsia.

Estatus

En regressió. Es troba també en regressió a tota l'Europa occidental, i ha desaparegut a localitats al nord de la seva àrea de distribució. S'ha constatat la seva extinció a Bèlgica i a Holanda.

Bibliografia

Antognoli & Zettel 1996; Baccetti 1954 i 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 230; Bolívar 1876; Buchweitz 1993; Chopard 1938 i 1951, pàg. 243; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 34; Dreux 1961; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere et al. 1985; Harz 1975, pàg. 458; Herrera 1982, pàg. 77 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Kleukers 1990; Kolb & Fischer 1994; La Greca 1985; Luquet 1978; Martorell i Peña 1879; Marty 1961 i 1969; Mossot & Ewald 1994; Nagy 1987; Navás 1910 b; Pinedo & Llorente 1988; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 282; Vaisanen et al. 1991.

Locusta migratoria (Linnaeus, 1758)

Presència

48 quadrícules (13,1 %).

Descripció

Cos: 29 a 55 mm. Pot presentar dues morfologies diferents, encara que a Catalunya es troba la forma solitària. A la fase solitària el pronot es aixecat i amb la vora anterior i posterior anguloses. Tegmines que depassen bé l'extremitat de l'abdomen. Fèmurs posteriors amb la carena superior una mica en forma de serra. Tíbies posteriors vermelloses. Placa subgenital del mascle cònica i una mica allargada.

Ecologia

És present a: màquia, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, salicornars herbacis, fenassars, prat sabanoide, llistonar, pradell, erm continental, codolar fluvial, conreu, guaret i marge. Trobada des dels 20 m (L'Ametlla de Mar, Baix Ebre, UTM: 31TCF12) fins als 764 m (Claverol, Pallars Jussà, UTM: 31TCG37). Probablement en dues generacions a algunes zones, hibernat en forma d'adults. Presència dels adults d'abril a novembre.

Distribució

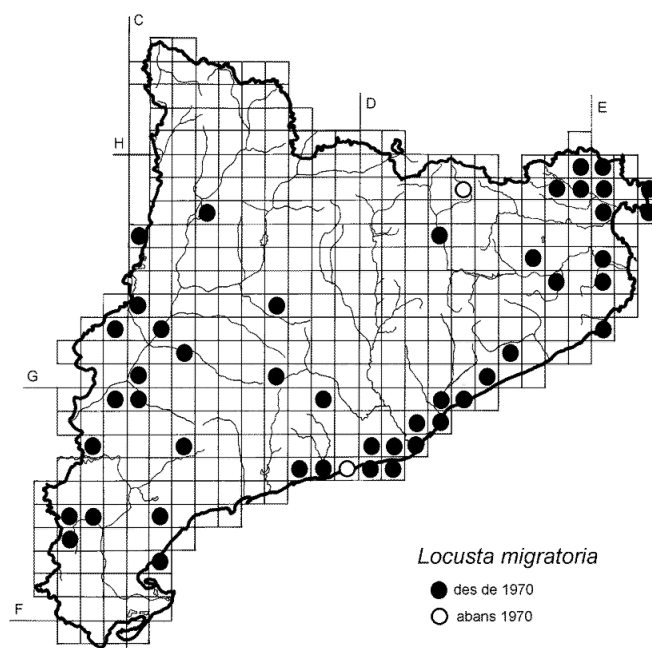
Prepirineu central, planes de l'Empordà, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa i Àfrica.

Estatus

Sinonímia: *Pachytylus cinerascens*, *P. danicus*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Arcos & Pascual 1988; Baccetti 1954 i 1963; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Bailey & Rentz 1990; Balança et. al 1999; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 232; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Chapman & Joern 1990; Chopard 1938, 1943, pàg. 296 i 1951, pàg. 245; Defaut 1999, pàg. 34; Eiroa & Novoa 1987; Farrow & Longstaff 1986; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere et al. 1998; García & Presa 1981; Garcia et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 466; Herrera 1982, pàg. 77; Herrera & Larumbe 1996; Kleukers 1990; Köhler et al. 2000; Lecoq & Sukirno 1999; Llorente 1968 i 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Massa 1998; Mestre 1988; Mungai et al. 1995; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 a, b i c; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1975; Pinedo & Llorente 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Preston-Mafham 1990; Schmidt 1989; Szijj 1992; Ünal 2000; Woodrow 1965.

Oedaleus decorus (Germar, 1826)

Presència

21 quadrícules (5,7 %).

Descripció

Cos: 18 a 43 mm. Pronot amb la carena superior completa i aixecada, amb quatre bandes clares en forma de X i el solc transversal poc marcat. Base de les tegmines amb dues bandes amples separades per una banda molt clara. Part apical quasi transparent amb petites taques brunes. Ales grogues amb una banda negra corvada i situada al mig. Fèmurs posteriors amb dues bandes brunes i tíbies posteriors vermelloses

Ecologia

És present a: brolla silicícola d'estepes i brucs, timoneda, pradell, erm continental i guaret i marge. Trobada des dels 56 m (Santa Coloma de Gramenet, Barcelonès, UTM: 31TDF38, M Carles-Tolrà coll.) fins als 1.048 m (Alins, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH61). Probablement presenta un cert caràcter migrador, constatat per la presència d'un exemplar a Alins (Pallars Sobirà) fora de la seva àrea de distribució actual, a un prat de dall, hàbitat molt diferent del que sol ocupar. Les localitzacions, abans de 1970, mostren que aquesta espècie abans presentava una àrea de distribució més àmplia. Presència dels adults de juny a agost.

Distribució

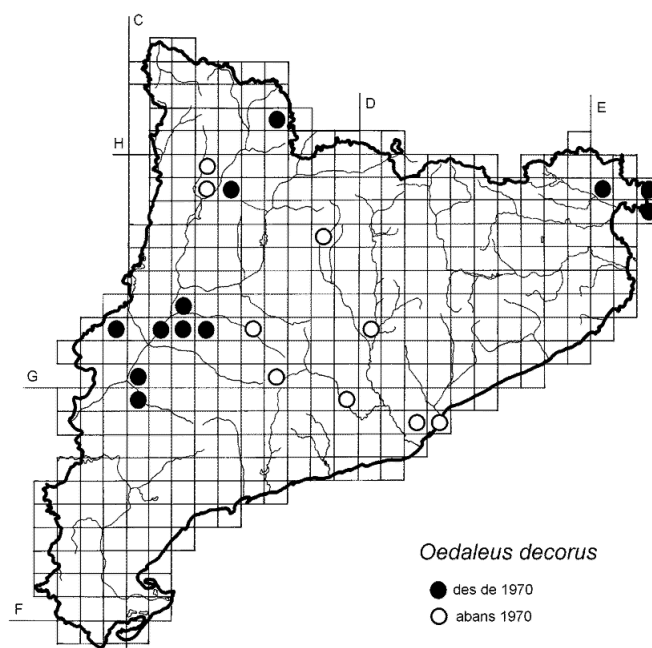
La seva distribució actual aparentment s'ha restringit a la depressió Central i planes de l'Empordà, encara que s'ha trobat un exemplar aïllat al Pirineu central. Abans de 1970 (totes anteriors a 1940) s'estenia pel Prepirineu central, altiplans i conques centrals i part central de la serralada Litoral. Europa, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Amenaçat d'extinció a Suïssa. Sinonímia: *Aedaleus nigro-fasciatus*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Arcos & Pascual 1988; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 234; Bland et al. 1996; Chopard 1938, 1943, pàg. 295 i 1951, pàg. 244; Defaut 1999, pàg. 35; Eiroa & Novoa 1987; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 472; Herrera 1982, pàg. 78; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Massa 1994 i 1998; Nagy 1983 i 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1975, 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Pulido 1990; Ritchie 1981; Schmidt 1989; Ünal 2000; Uvarov 1934.

Oedipoda caerulescens (Linnaeus, 1758)

Presència

108 quadrícules (29,5 %).

Descripció

Cos: 15 a 28 mm. Les espècies del gènere *Oedipoda* es diferencien per la coloració de les ales posteriors, que només queden al descobert durant el vol. Es per això que és un grup que costa molt de diferenciar si no és capturant l'animal i observar-lo a la mà. Un caràcter molt important és la carena mitjanana del pronot i l'extensió i disposició de la banda fosca alar. A *O. caerulescens* les ales són de color blau i la banda alar fosca s'estén per la vora de l'ala sense arribar al marge posterior. A la part anterior aquesta banda s'extén en direcció al cos quan les ales estan esteses, de forma atenuada. Externament, presenta una coloració molt variable segons el substrat on viu. Carena mitjanana del pronot una mica més elevada a la prozona que no pas a la metazona. Carena frontal del cap sense carena transversal entre les antenes. Aquesta espècie és molt semblant a *O. fuscocincta*, de la qual es diferencia principalment per la forma de la taca alar i la carena mitjanana del pronot.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, garriga, landa, prat sabanoide, llistonar, pradell, erm continental, duna fluvial i litoral, codolar fluvial, conreu, guaret i marge. Trobada des dels 4 m (Poble Nou, Barcelona (ciutat), Barcelonès, UTM: 31TDF38) fins als 1.706 m (Turó de l'Home, Fogars de Montclús, Vallès Oriental, UTM: 31TDG52, C. García de Castro coll.). Presència dels adults de maig a novembre.

Distribució

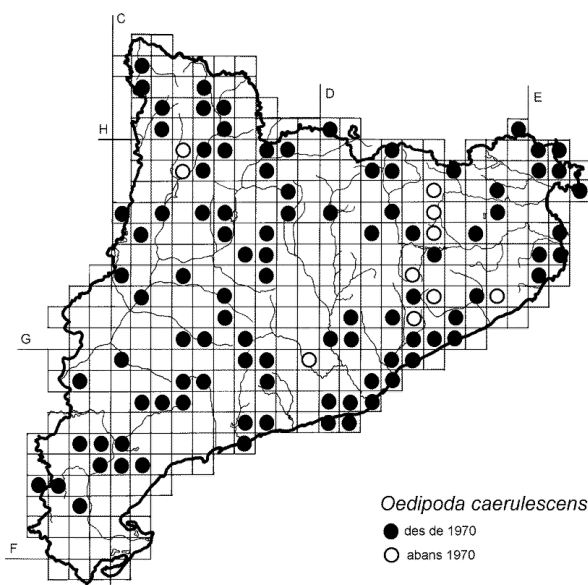
Tot Catalunya. Europa, Àsia i nord d'Àfrica.

Estatus

Espècie abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Alonso & Herrera 1982; Antognoli & Zettel 1996; Arcos & Pascual 1988; Baccetti 1963; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 76; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 298 i 1951, pàg. 84; Clemente et al. 1985 i 1990 b; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 36; Dreux 1961; Eiroa & Novoa 1987; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; García & Presa 1981; García et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 486; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 80 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Kleukers 1990; Kuchenhoff 1994; La Greca 1985; Levita 1970; Llorente 1980; Lock 1999; Marshall & Haes 1988; Marty 1969; Massa 1998; Nagy 1983 i 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 a, c i 2001 a; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1987 i 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1983 i 1999; Prouteau & Robert 1973; Pulido 1990; Schmidt 1989; Thorens 1984 i 1986 a; Ünal 2000; Uvarov 1934.

Oedipoda germanica (Latreille, 1804)

Presència

12 quadrícules (3,2 %).

Descripció

Cos: 22 a 30 mm. Front i pronot menys rugós que a *O. caerulescens*. Carena mitjanana del pronot poc elevada. Solc del pronot no tan marcat com a *O. caerulescens*. Ales de color vermell amb una banda negra arquejada, la qual arriba pràcticament fins al marge posterior de l'ala i a la part anterior també s'estén cap al cos amb les ales exteses. Carena frontal del cap sense carena transversal entre les antenes.

Ecologia

És present a: prat subalpí amb afloraments de roca mare i codolar fluvial. Trobada des dels 100 m (cap de Norfeu, Alt Empordà, UTM: 31TEG72) fins als 1.958 m (Núria, Queralbs, Ripollès, UTM: 31TDG39, MZB coll.). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

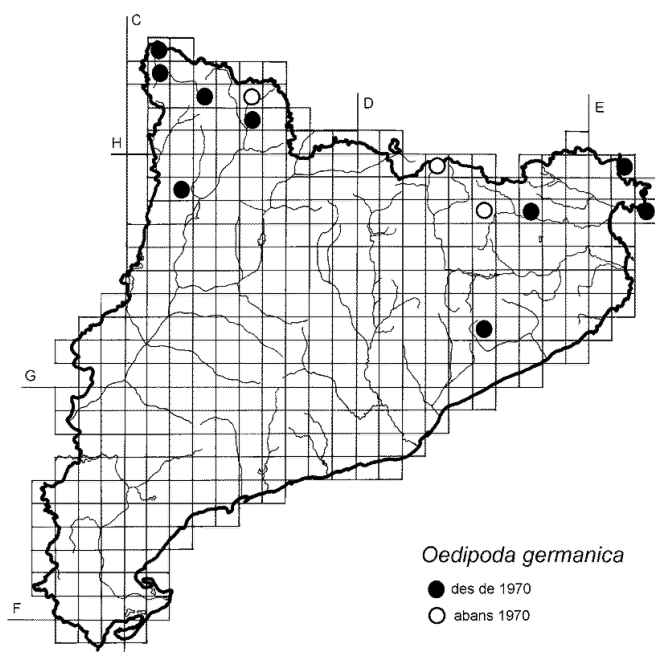
Pirineu, Prepirineu i serralada Transversal. Europa.

Estatus

En regressió a França. Espècie rara.

Bibliografia

Baccetti 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 240; Burgos & Herrera 1986; Chapman & Joern 1990; Chopard 1938, 1951, pàg. 251; Defaut 1999, pàg. 35; Dreux 1961; Foucart 1997; Harz 1975, pàg. 488; Herrera 1982, pàg. 81 i 1985; La Greca 1985; Marty 1961 i 1969; Mossot & Ewald 1994; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Schmidt 1989; Thorens 1984 i 1986 a; Ünal 2000.

Oedipoda fuscocincta Lucas, 1849

Presència

38 quadrícules (10,3 %).

Descripció

Cos: 22 a 30 mm. És molt semblant a *O. caerulescens* de la qual es diferencia per la forma de la taca alar i la carena del pronot. A aquesta espècie la taca alar arriba pràcticament fins al marge posterior de l'ala, a diferència de *O. caerulescens* on aquesta banda acaba molt abans. A més a més, a diferència de *O. caerulescens*, aquesta taca no s'estén a la part anterior cap al cos quan les ales estan esteses i si s'estén no és de forma atenuada, sinó amb un inici de banda ampla que acaba bruscament. A les quadrícules on estan presents aquestes dues espècies es poden trobar en un mateix habitat. Aquest fet pot facilitar la determinació d'ambdues espècies per comparació, si tenim la possibilitat d'observar-les a la mà. A *O. caerulescens* la carena del pronot vista de perfil és més aixecada que a *O. fuscocincta*. Les antenes proporcionalment són més llargues a *O. fuscocincta* que no pas a *O. caerulescens*. A *O. fuscocincta* la carena frontal del cap s'eixampla per sota de l'ocel.

Ecologia

És present a: màquia de margalló, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, pradell i codolar fluvial. Trobada des dels 30 m (Santa Cristina d'Aro, Baix Empordà, UTM: 31TEG02, J. Martí coll.) fins als 764 m (Claverol, Pallars Jussà, UTM: 31TCG37). Presència dels adults de juny a novembre.

Estatus

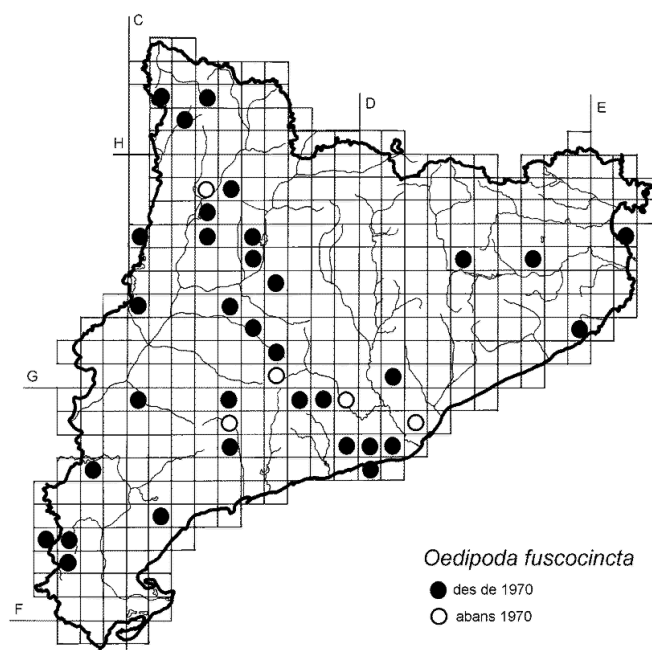
Espècie poc abundant.

Distribució

Prepirineu central, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, depressió Central i serralada Litoral. Europa i nord d'Àfrica.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bland et al. 1996; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 299 i 1951, pàg. 252; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 36; Gangwere & Llorente 1992; García & Presa 1981; Garcia et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 487; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 81 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Llorente 1980; Massa 1998; Olmo-Vidal 2000 c; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1983 i 1999; Pulido 1990.

Oedipoda charpentieri Fieber, 1853

Presència

23 quadrícules (6,2 %).

Descripció

Cos: 15 a 23 mm. La carena mitjanana del pronot, vista de perfil, és molt més alta a la prozona que a la metazona separada pel solc mig molt marcat en aquesta espècie. Ales blaves, encara que ocasionalment poden ser rosades, amb una banda negra arquejada la qual a la part anterior (costal) s'exten fins a arribar a la base de l'ala. En canvi, s'exten molt poc cap el marge posterior, arribant tot just a la meitat de l'ala.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní, timoneda, erm continental i guaret cerealístic. Trobada des dels 6 m (El Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM: 31TDF27) fins als 500 m (Coll de les Camposines, La Fatarella, Terra Alta, UTM: 31TBF85). Presència dels adults de juny a novembre.

Distribució

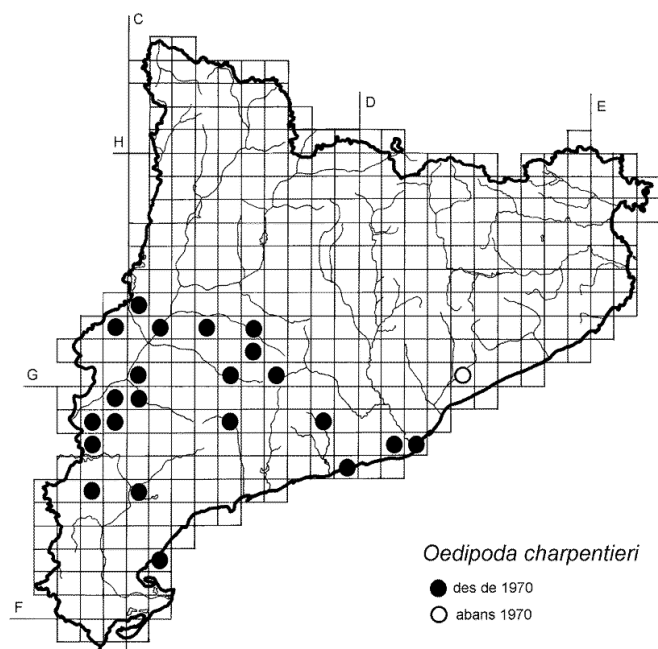
Altiplans i conques centrals, depressió Central i extrem meridional de la serralada Litoral. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 236; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 300 i 1951, pàg. 253; Defaut 1999, pàg. 36; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 492; Herrera 1982, pàg. 82 i 1985; Herrera & Larumbe 1996;; La Greca 1994; Marty 1969; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 c; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1975, 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1987 i 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1983 i 1999; Pulido 1990.

Celes variabilis (Pallas, 1771)

Presència

2 quadrícules (0,5 %).

Descripció

Cos: 18 a 34 mm. Solc del pronot situat al mig i amb dues o tres carenes petites posteriors. Ales amb la base rosa (a vegades blava) i el marge fosc. Carena superior dels fèmurs completa, la qual cosa la diferencia del gènere *Oedipoda* on aquesta carena és incompleta.

Ecologia

Es desconeix el seu hàbitat a Catalunya. A altres zones d'Europa viu a hàbitats estèpics. Trobada des dels 809 m (Castellbó, Montferrer i Castellbó, Alt Urgell, UTM: 31TCG69, MZB coll.) fins als 1.730 m (Sant Joan de l'Erm, Montferrer i Castellbó, Alt Urgell, UTM: 31TCG59, MZB coll.). Presència dels adults al juliol.

Distribució

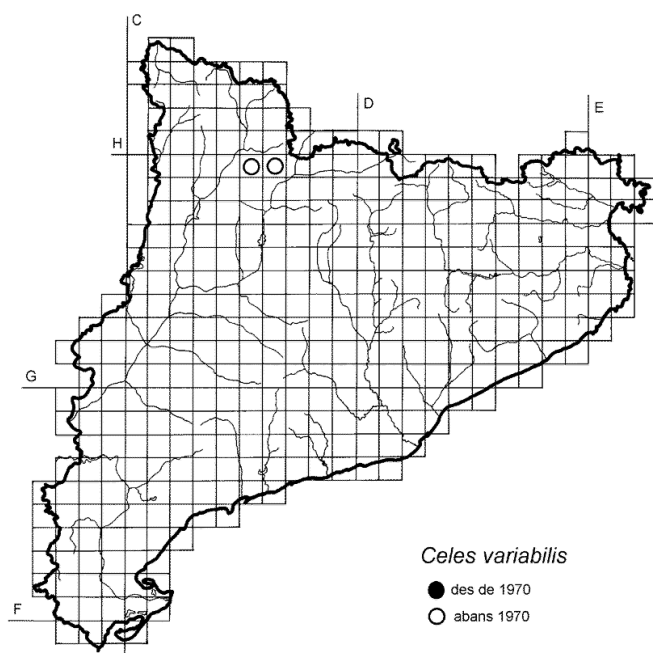
Prepirineu central. Europa i Àsia.

Estatus

En regressió. Extingida a l'est d'Àustria. Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 242; Bolívar 1876; Chopard 1951, pàg. 248; Defaut 1999, pàg. 37; Harz 1975, pàg. 518; Herrera 1982, pàg. 83; La Greca 1994; Nagy 1983; Ponel & Hebrard 1988; Ünal 2000.

Sphingonotus caerulans (Linnaeus, 1767)

Presència

63 quadrícules (17,2 %).

Descripció

Cos: 14 a 31 mm. Pronot molt pla a la metazona amb la carena mitjanana només lleugerament marcada, a diferència dels gènere *Oedipoda* on la carena és aixecada. Carena superior dels fèmurs posteriors sencera característic del gènere *Sphingonotus*, a diferència del gènere *Oedipoda* que presenta un decreixement a la part posterior del fèmur. Ales blaves sense cap banda fosca.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, prat sabanoide, pradell, erm continental, duna litoral i fluvial, codolar fluvial i guaret. Prefereix les zones amb molt poca vegetació i afloraments de roca mare. Des dels 4 m (Els Muntanyans, Torredembarra, UTM: 31TCF65) fins als 1.600 m (Santa Creu, Soriguera, UTM: 31TCG59). Presència dels adults de maig a novembre.

Distribució

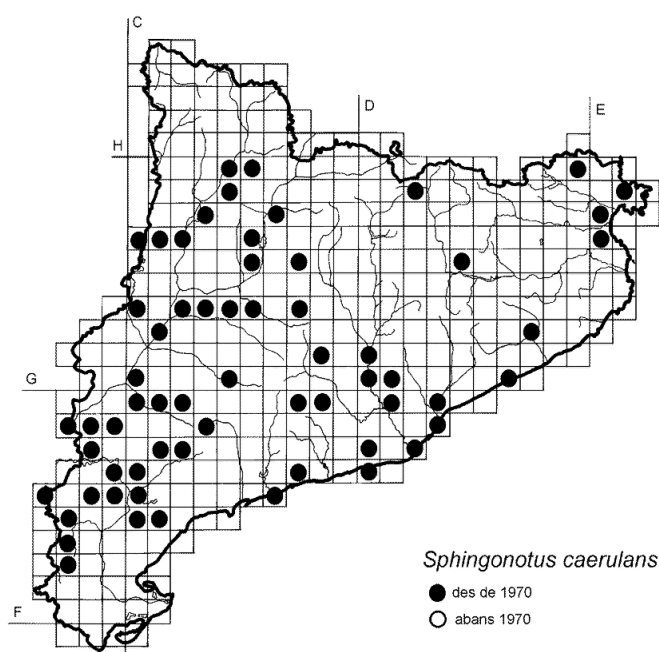
Prepirineu, planes de l'Empordà, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa i nord d'Àfrica.

Estatus

Sinonímia: *Sphinctonotus caerulans*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Arcos & Pascual 1988; Baccetti 1963; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 246; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1943, pàg. 317 i 1951, pàg. 254; Clemente et al. 1985; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 37; Eiroa & Novoa 1987; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; García & Presa 1981; Garcia et al. 1984 i 1997; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 518; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 83 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Martorell i Peña 1879; Massa 1998; Mistshenko 1936; Nagy 1987; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 c i 2001 a; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1987 i 1988; Ponel & Hebrard 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Schmidt 1989.

Sphingonotus azurescens (Rambur, 1838)

Presència

8 quadrícules (2,1 %).

Descripció

Cos: 15 a 28 mm. Cap molt rugós. Ales blavoses amb una banda fosca mitjanana, no marginal. Lòbuls metasternals deixant un espai més del doble d'ample que de llarg, de forma rectangular. Prozona amb una carena mitjanana molt marcada i aixecada en contacte amb el cap. Els dos solcs transversals de la prozona molt marcats.

Ecologia

És present a: timoneda gipsícola. Trobada des dels 210 m (Menàrguens, Noguera, UTM: 31TCG12) fins als 485 m (Almatret, Segrià, UTM: 31TBF87). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

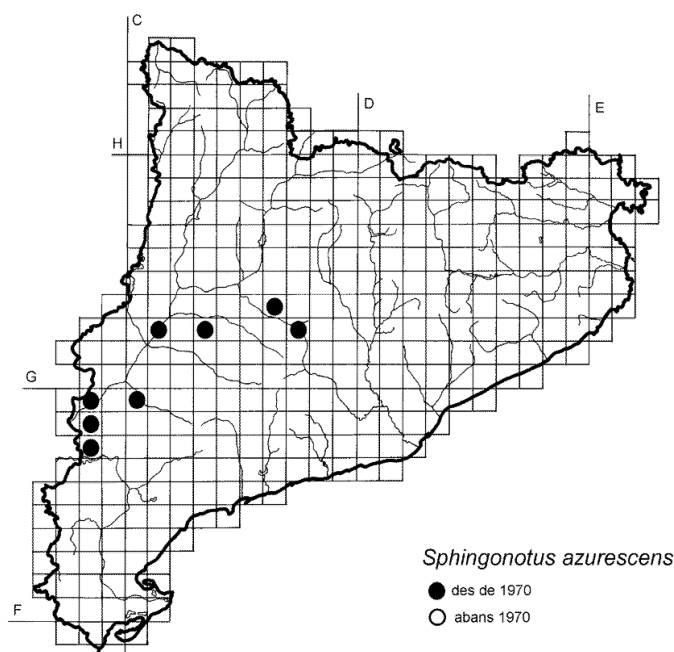
Altiplans i conques centrals (sector occidental) i depressió Central. Europa meridional i nord d'Àfrica.

Estatut

Primera vegada que se cita a Catalunya. Espècie rara.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1940, 1943, pàg. 315 i 1951, pàg. 255; Defaut 1999, pàg. 36; Gangwere & Llorente 1992; García & Presa 1981; Harz 1975, pàg. 525; Herrera 1982, pàg. 84 i 1985; La Greca 1994; Lock 1999; Massa 1994 i 1998; Mistshenko 1936; Pardo et al. 1991; Pascual 1975, 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1987; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1983 i 1999.

Sphingonotus arenarius (Lucas, 1849)

Presència

2 quadrícules (0,5 %).

Descripció

Cos: 15 a 28 mm. Cap llis. Carenes laterals del vèrtex en contacte amb els ulls, molt aixecades i marcades. Prozona amb una carena mitjanana poc marcada. Espai entre els dos solcs de la prozona sense tubercles. Ales blavoses amb una banda fosca mitjanana, no marginal, molt variable en amplada. Lòbuls metasternals del proestern deixant un espai menys del doble d'ample que llarg.

Ecologia

És present a: dunes litorals i fluvials. Trobada des dels 4 m (Els Muntanyans, Torredembarra, Tarragonès, UTM: 31TCF65) fins als 550 m (Castissent, Pallars Jussà, UTM: 31TCG06). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

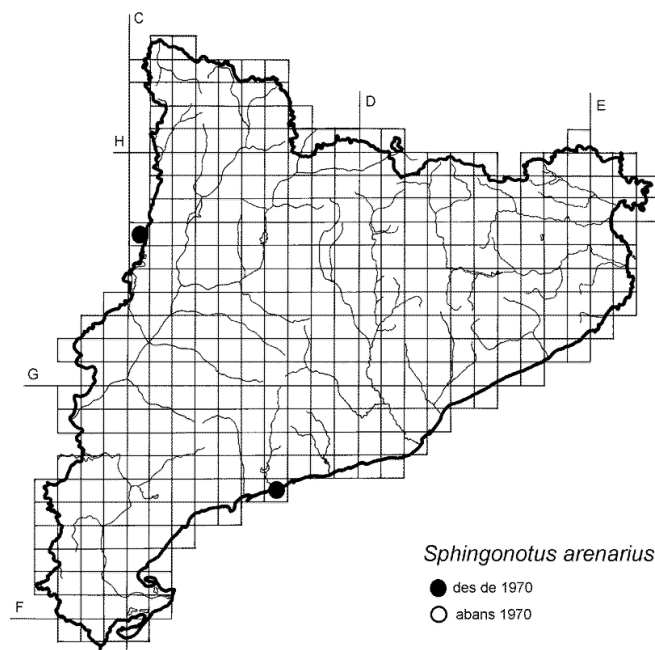
Prepirineu i zona costanera. Europa meridinal i nord d'Àfrica.

Estatus

Primera vegada que se cita a Catalunya. A vegades com a subespècie de *Sphingonotus azurescens*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Badih & Pascual 1998; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Chopard 1943, pàg. 315 i 1951, pàg. 256; Clemente et al. 1985; García et al. 1997; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 529; Herrera 1982, pàg. 84; Mistshenko 1936; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Presa et al. 1999.

Mioscirtus wagneri (Eversmann, 1859)

Presència

4 quadrícules (1,0 %).

Descripció

Cos: 12 a 22 mm. Carena mitjanana del pronot aixecada en tota la seva longitud, només interrompuda per un solc mitjà. Fèmurs amb dues bandes fosques. Carenes superiors dels fèmurs completes. Ales amb una taca mitjanana més gran, una taca al marge anterior basal de forma allargada i una altra taca a l'apex.

Ecologia

És present a: salicornar herbaci. Trobada des dels 130 m (Alcarràs, Segrià, UTM: 31TBG90) fins als 210 m (Menàrguens, Noguera, UTM: 31TCG12). És l'única espècie present en mostres de quadrícules on predomina la vegetació halòfila. Presència dels adults al mes de juny.

Distribució

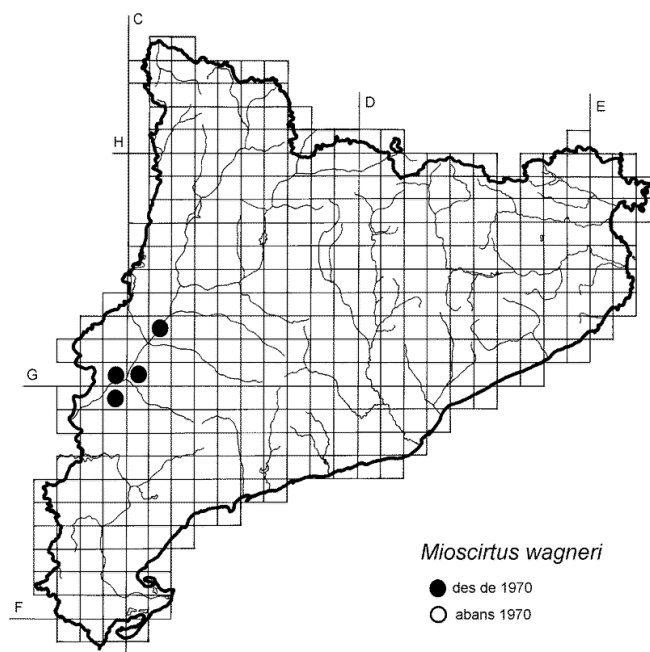
Depressió Central. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Primera vegada que se cita per Catalunya. Espècie rara.

Bibliografia

Badih & Pascual 1998; Chopard 1943, pàg. 293; Descamps 1970; Fernandes 1968; Harz 1975, pàg. 508; Naskrecki & Ünal 1995; Pardo et al. 1990; Presa 1979.

Acrotylus insubricus (Scopoli, 1876)

Presència

43 quadrícules (11,7 %).

Descripció

Cos: 14 a 25 mm. El gènere *Acrotylus* es caracteritza per presentar espècies de cos molt pubescent, amb les ales rosades i una banda negra. Les diferències principals entre les 3 espècies presents a Catalunya es troba en el marge posterior del pronot, el qual a *A. insubricus* és lleugerament angulós. En aquesta espècie les ales només tenen unes petites taques apicals, a part de la banda mitjanana més desenvolupada.

Ecologia

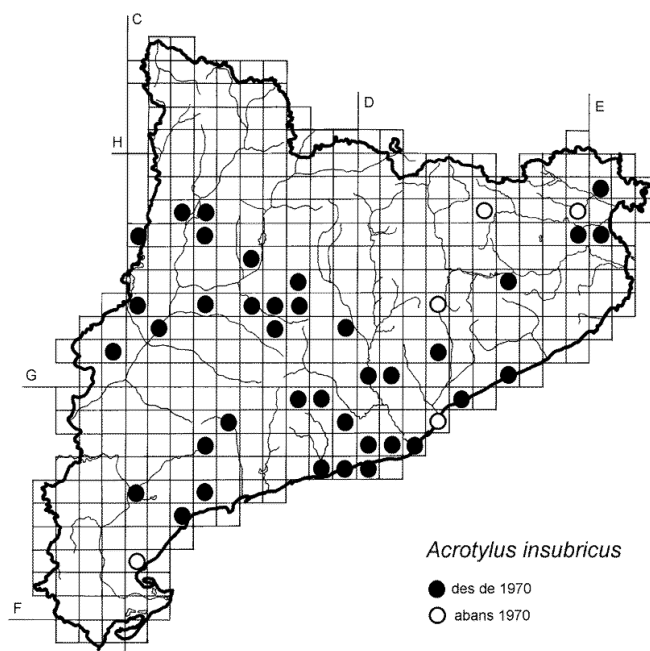
És present a: brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, prat sabanoide, pradell, erm continental, duna litoral i fluvial, codolar fluvial, conreu, marge i guaret. Trobada des dels 6 m (Estany Podrit, Mont-roig del Camp, Baix Camp, UTM: 31TCF24) fins als 764 m (Claverol, Pallars Jussà, UTM: 31TCG37). Probablement hiberna en forma d'adult i presenta dues generacions a l'any. No s'han detectat adults al desembre, gener ni juliol. Presència dels adults des de febrer a novembre.

Distribució

Prepirineu, planes de l'Empordà, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i Zona costanera. Sud d'Europa i nord d'Àfrica i Àsia.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti & Capra 1988; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 248; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Chapman & Joern 1990; Chopard 1940, 1943, pàg. 302 i 1951, pàg. 257; Clemente et al. 1985; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 38; Descamps 1970; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere et al. 1998; García & Presa 1981; Garcia et al. 1984 a i b; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 547; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 87 i 1985; La Greca 1993; Llorente 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Massa 1994 i 1998; Nagy 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 c i 2001 a; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Presa & Llorente 1979; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Pulido 1990; Szijj 1992; Ünal 2000.

Acrotylus patruelis (Herrich-Schäffer, 1838)

Presència

10 quadrícules (2,7 %).

Descripció

Cos: 14 a 25 mm. El gènere *Acrotylus* es caracteritza per presentar espècies de cos molt pubescent, amb les ales rosades i una banda negra. Les diferències principals entre les 3 espècies presents a Catalunya es troba en el marge posterior del pronot, el qual a *A. patruelis* és arrodonit, no angulós. Ales rosades amb una banda fosca arquejada, molt ampla, situada a la part mitjanana.

Ecologia

És present a: prat sabanoide mediterrani i llistonar. Als prats sabanoides és l'espècie dominant durant el primer any després d'un incendi. Trobada des dels 100 m (Canyet, Badalona, Barcelonès, UTM: 31TDF39) fins als 286 m (Terrassa, Vallès Occidental, UTM: 31TDG10). Per les dates d'observació, probablement els adults hibernen, realitzant-se dues generacions a l'any. Presència dels adults de febrer a desembre.

Distribució

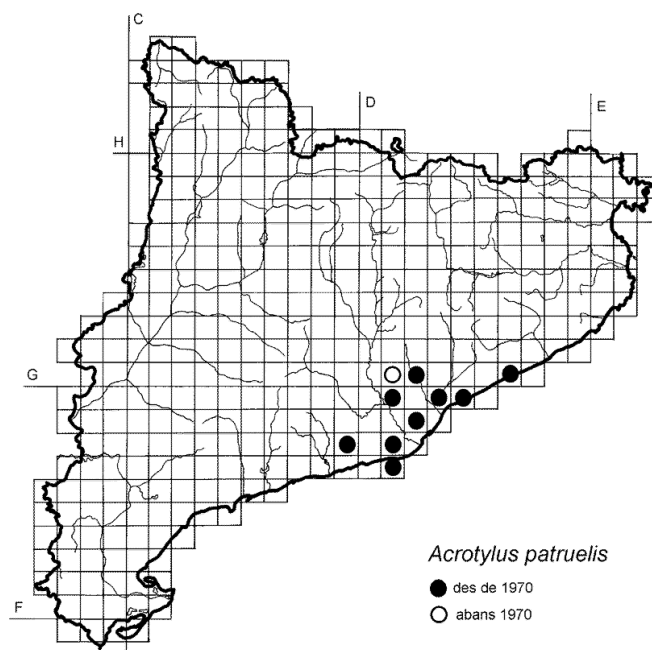
Part central de la serralada Litoral. Europa i Àfrica.

Estatus

Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Baccetti & Capra 1988; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 251; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Chapman & Joern 1990; Chopard 1940, 1943, pàg. 303 i 1951, pàg. 84; Clemente et al. 1985; Defaut 1999, pàg. 37; Gangwere & Llorente 1992; García & Presa 1981; Harz 1975, pàg. 548; Herrera 1982, pàg. 87; La Greca 1993; Llorente 1968; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Massa 1998; Mestre 1988; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo-Vidal 2000 a i c i 2001 a; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1991; Pascual 1975, 1978 a, b, c i d; Ponel & Hebrard 1988; Presa & Llorente 1979; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Schmidt & Johnsen 1999; Sjöstedt 1932; Ünal 2000.

Acrotylus fischeri (Azam, 1901)

Presència

16 quadrícules (4,3 %).

Descripció

Cos: 13 a 18 mm. El gènere *Acrotylus* es caracteritza per presentar espècies de cos molt pubescent, amb les ales rosades i una banda negra. Una de les diferències principals entre les 3 espècies presents a Catalunya es troba en el marge posterior del pronot, el qual a *A. fischeri* és lleugerament angulós. En aquesta espècie les ales tenen taques apicals que a vegades forma una banda, a part de la banda mitjanana més desenvolupada. Per tan en aquesta espècie, sembla que hi hagi dues bandes fosques a les ales.

Ecologia

És present a: timoneda, boxeda i pastures humides i subhumides. Trobada des dels 214 m (Timoneda d'Alfès, Alfès, Segrià, UTM: 31TCG00) fins als 978 m (Puigsagordi, Balenyà, Osona, UTM: 31TDG32). Per les dates d'observació, probablement els adults hibernen, realitzant-se dues generacions a l'any. Presència dels adults de març a novembre.

Distribució

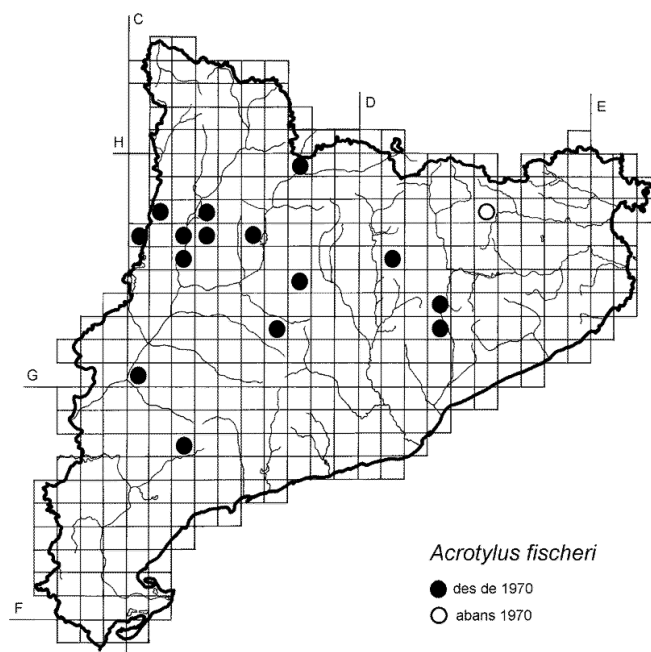
Pirineu central i Prepirineu central, Altiplans i conques centrals i depressió Central. Europa meridional i nord d'Àfrica.

Estatus

Sinonímia: *Acrotylus insubricus fischeri*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti & Capra 1988; Badih & Pascual 1998; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 250; Chopard 1951, pàg. 257; Defaut 1999, pàg. 38; Foucart 1997; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 547; Herrera 1982, pàg. 88 i 1985; Pardo et al. 1993 b; Presa & Llorente 1979; Presa et al. 1999; Pulido 1990.

Aiolopus thalassinus (Fabricius, 1781)

Presència

41 quadrícules (11,2 %).

Descripció

Cos: 15 a 25 mm. Coloració general verda, sobretot les femelles. Pronot quasi pla, vist de perfil, amb la prozona més curta i estreta que la metazona i la carena mitjanana ben marcada. Tegmines estretes amb dues bandes transversals més clares a la part anterior. Ales lleugerament grocverdoses, més fosques a l'apex. Fèmurs posteriors quatre vegades més llargs que amples, més estilitzats que no pas a *A. strepens*. Tíbies posteriors vermelles o grogues.

Ecologia

És present a: salicornar herbaci, prat humit de la plana empordanesa, jonquera, codolar fluvial, camp d'usurda i herbassar de riba. Trobada des dels 5 m (Sant Pere Pescador, Alt Empordà, UTM: 31TEG07) fins als 462 m (Gironella, Berguedà, UTM: 31TDG05). Presència dels adults de juny a octubre.

Distribució

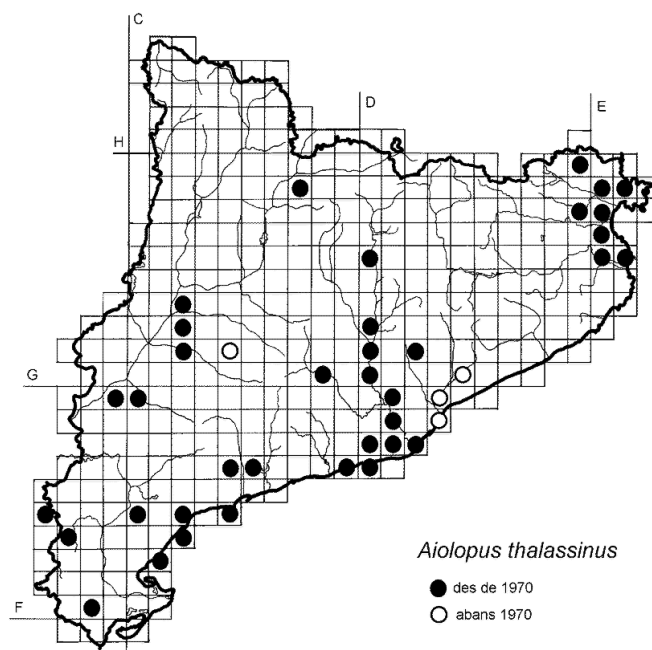
Planes de l'Empordà, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa, Àfrica i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Epacromia thalassina*.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 252; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Chapman & Joern 1990; Chopard 1943, pàg. 288 i 1951, pàg. 259; Clemente et al. 1990 b; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 38; Descamps 1970; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Haldar 1986; Harz 1975, pàg. 554; Herrera 1982, pàg. 89 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Hollis 1968; Llorente 1968 i 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Massa 1994 i 1998; Mestre 1988; Nagy 1983 i 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 c; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1975; Pinedo & Llorente 1987; Pinedo & Llorente 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Schmidt & Johnsen 1999; Schmidt 1989; Szijj 1992; Ünal 2000; Uvarov 1934.

Aiolopus strepens (Latreille, 1804)

Presència

71 quadrícules (19,3 %).

Descripció

Cos: 18 a 28 mm. Coloració general marronosa. Pronot una mica convex, vist de perfil amb la vora posterior triangular i la carena mitjana ben marcada. Ales blaves amb l'apex fosc. Fèmurs posteriors tres vegades més llargs que amples més robusts que no pas a *A. thalassinus*, amb la vora inferior vermellosa i dues taques fosques a la part interior. Tíbies posteriors també vermelles.

Ecologia

És present a: boixeda, fenassar, prat sabanoide, prat humit de la plana empordanesa, codolar fluvial, conreu, herbassar de riba, guaret i marge. Trobada des dels 6 m (Estany Podrit, Mont-roig del Camp, Baix Camp, UTM: 31TCF24) fins als 1.327 m (Serrat de Broculús, Viu de Llevata, El Pont de Suert, Alta Ribagorça, UTM: 31TCG19). Presència dels adults de febrer a novembre, la qual cosa indica que els adults hivernen i hi ha dues generacions a l'any.

Distribució

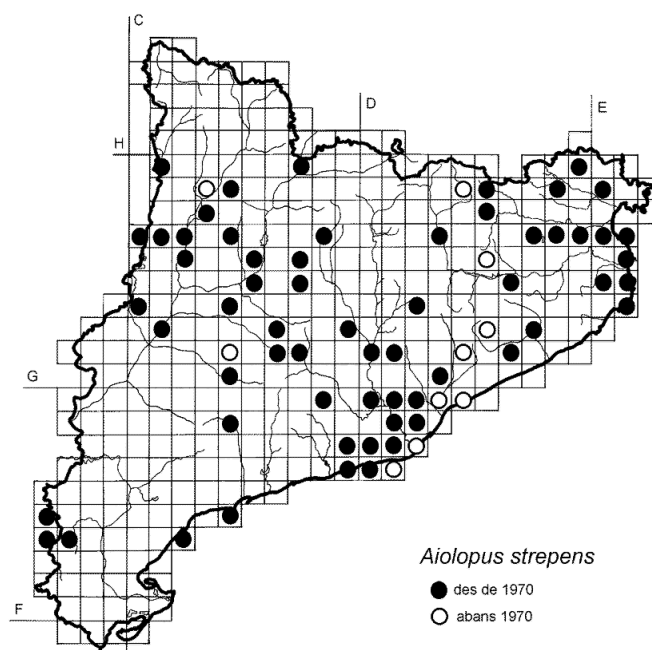
Prepirineu, planes de l'Empordà, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Epacromia strepens*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Alicata & Motta 1977; Alonso & Herrera 1982; Antognoli & Zettel 1996; Arcos & Pascual 1988; Baccetti 1963; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 253; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 287 i 1951, pàg. 258; Clemente et al. 1985; Defaut 1978 i 1999, pàg. 38; Descamps 1970; Eiroa & Novoa 1987; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; Gangwere et al. 1998; García & Presa 1981; García et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 555; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 89 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Hollis 1968; Llorente 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Massa 1998; Messina & Lombardo 1976; Naskrecki & Ünal 1995; Olmo-Vidal 1997 a i 2000 a i c; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1975, 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1987 i 1988; Ponel & Hebrard 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Schmidt 1989; Ünal 2000; Uvarov 1934; Vieira 1989.

Stethophyma grossum (Linnaeus, 1758)

Presència

7 quadrícules (1,9 %).

Descripció

Cos: 12 a 39 mm. Carenes laterals dels pronot pràcticament paral·leles i una carena mitjana ben marcada. Les tegmines són quasi transparents amb una banda groga molt marcada a la part anterior. Valves de l'oviscapte llargues. Part inferior dels fèmurs posteriors vermellosa i túbies posteriors grogues amb les espines negres. Valves de l'oviscapte llargues.

Ecologia

És present a: prat montà i subalpí. Viu sobretot a la vora de rius i llacs de muntanyes. Trobada des dels 630 m (Les, Val d'Aran, UTM: 31TCH14, MZB coll.) fins als 1.552 m (Bonabé, Alt Àneu, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH43). Presència dels adults d'agost a setembre.

Distribució

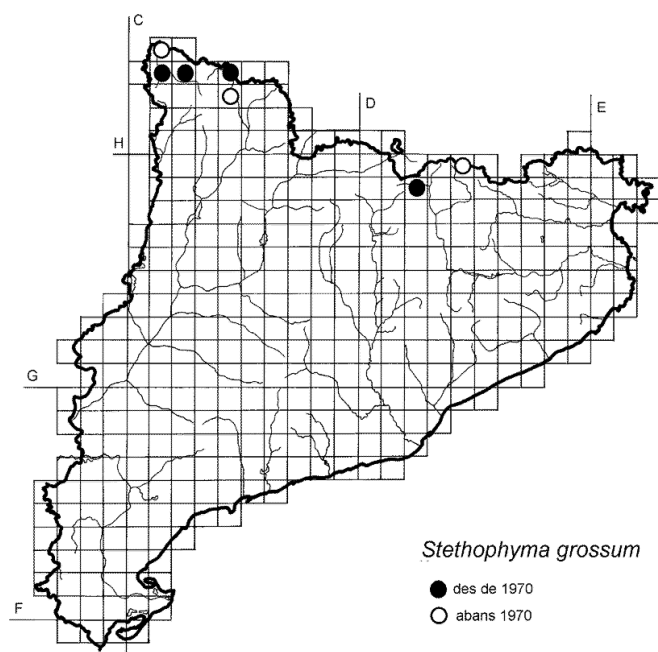
Pirineu central i oriental, en dos nuclis separats. Europa i Àsia.

Estatus

Sinònims: *Mecostethus grossus*. En perill d'extinció a Suïssa. Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 260; Bolívar 1876; Chopard 1938 i 1951, pàg. 270; Defaut 1978 i 1999, pàg. 39; Dreux 1961; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 572; Herrera 1982, pàg. 90; Herrera & Larumbe 1996; Kleukers 1990; La Greca 1985; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Nagy 1983 i 1987; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 284; Storozhenko & Otte 1994.

Paracinema tricolor (Thunberg, 1815)

Presència

10 quadrícules (2,7 %).

Descripció

Cos: 24 a 39 mm. Cap cònic amb la part superior del vèrtex triangular. Pronot amb la part dorsal plana i amb dues taques negres longitudinals. Prozona més curta que la metazona. Carenes laterals del pronot poc marcades a la metazona. Tíbies posteriors vermelles amb les espines blanques i l'apex negre, eixamplades a l'apex. Placa subgenital del mascle molt allargada, de forma cònica. Oviscapte amb les valves molt allargades.

Ecologia

És present a: prat humit de la plana empordanesa, jonquera i herbassar de riba. Viu a prats humits a la vora rius i aiguamolls. Trobada des dels 6 m (Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM: 31TDF27) fins als 524 m (La Pobla de Segur, Pallars Jussà, UTM: 31TCG38). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

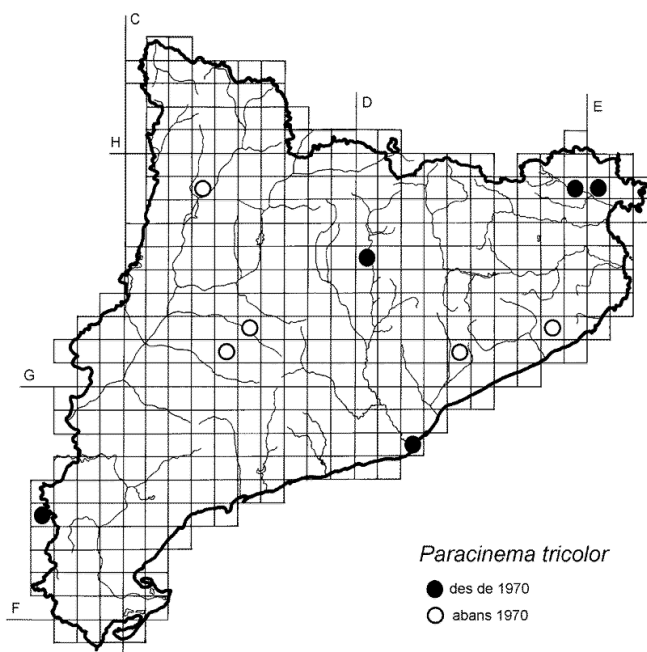
Prepirineu central, planes de l'Empordà, altiplans i conques centrals, serralada Litoral i zona costanera. Europa, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

En regressió. Espècie rara.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Badih & Pascual 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 262; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chapman & Joern 1990; Chopard 1938, 1943, pàg. 260 i 1951, pàg. 267; Defaut 1999, pàg. 39; Eiroa & Novoa 1987; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; Harz 1975, pàg. 576; Herrera 1982, pàg. 91 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Martorell i Peña 1879; Mestre 1988; Mungai et al. 1995; Olmo 1990; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Pinedo & Llorente 1988; Presa et al. 1999; Schmidt & Johnsen 1999; Uvarov 1934.

Calephorus compressicornis (Latreille, 1804)

Presència

5 quadrícules (1,3 %).

Descripció

Cos: 12 a 18 mm. Cap lleugerament cònic amb les antenes eixamplades a la base. Vèrtex en visió dorsal punxegut. Tegmines estretes i allargades, i a l'àrea discoïdal tacades de marró amb taques blanques triangulars. Ales una mica rosades a la base.

Ecologia

És present a: salicornar herbaci, duna i jonquera. Trobada des dels 4 m (els Muntanyants, Torredembarra, Tarragonès, UTM: 31TCF65) fins als 210 m (Menàrguens, Noguera, UTM: 31TCG12). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

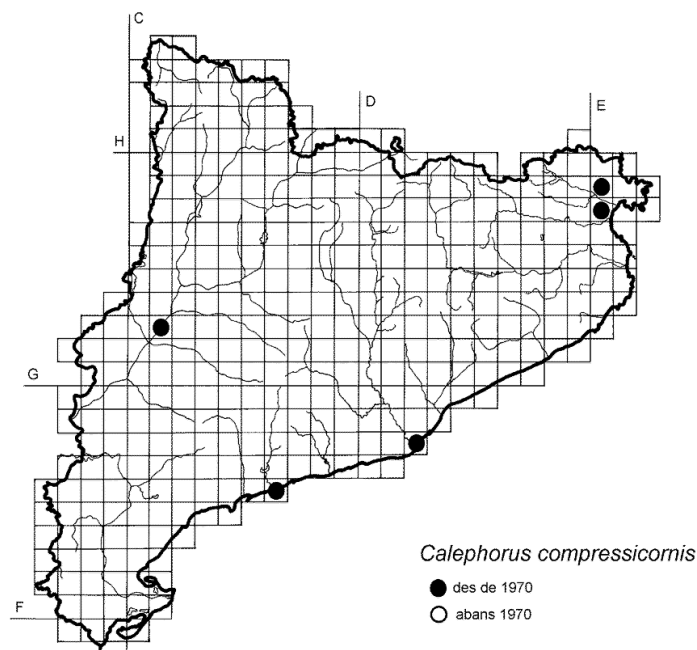
Planes de l'Empordà, depressió Central i zona costanera. Europa i Àfrica.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Badih & Pascual 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 264; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 258 i 1951, pàg. 266; Defaut 1999, pàg. 40; Eiroa & Novoa 1987; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; García & Presa 1981; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 586; Herrera 1982, pàg. 91 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Llorente 1980; Lock 1999; Massa 1998; Mestre 1988; Olmo 1990; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Pinedo & Llorente 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999.

Parapleurus alliaceus (Germar, 1817)

Presència

5 quadrícules (1,3 %).

Descripció

Cos: 17 a 32 mm. Pronot amb les carenes laterals paral·leles. Presenta dues línies laterals més fosques que van des de darrera dels ulls, passant per les carenes laterals del pronot i s'extenen fins a les tegmines. Ales transparents. Valves de l'oviscapte llargues.

Ecologia

És present a: prat montà. Viu a prats humits fluvials de muntanya.. Trobada des dels 692 m (La Seu d'Urgell, Alt Urgell, UTM: 31TCG79) fins als 1.275 m (Setcases, Ripollès, UTM: 31TDG49, MZB coll.). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

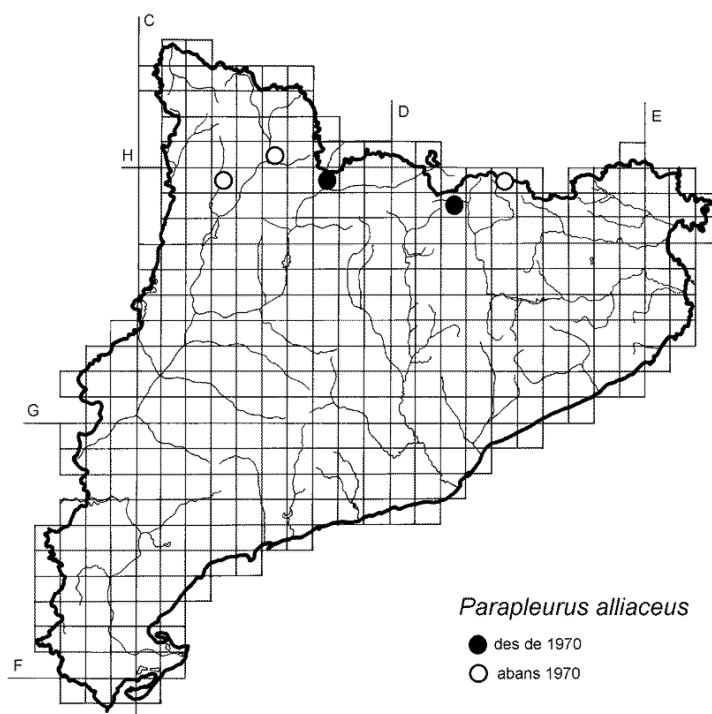
Pirineu oriental i Prepirineu. Europa i Àsia.

Estatut

En regressió. Sinonímia: *Calephorus alliaceus* i *Mecostethus alliaceus*. Espècie rara.

Bibliografia

Antognoli & Zettel 1996; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 258; Chapman & Joern 1990; Chopard 1938 i 1951, pàg. 269; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 39; Harz 1975, pàg. 567; Herrera 1982, pàg. 92; Herrera & Larumbe 1996; Martorell i Peña 1879; Marty 1961 i 1969; Nagy 1983.

Acrida ungarica (Herbst, 1786)

Presència

29 quadrícules (7,9 %).

Descripció

Cos: 30 a 75 mm. Cap cònic i vèrtex molt allargat. Antenes molt eixamplades a la base. Carenes dels pronot paral·leles a la prozona i lleugerament divergents a la metazona. Ales lleugerament verdoses a la base. Valves de l'oviscapte curtes.

Ecologia

És present a: prat humit de la plana empordanesa, jonquera i herbassar de riba. Trobada des dels 3 m (Desembocadura de la Tordera, Blanes, UTM: 31TDG81) fins als 278 m (Cabrianes, Sallent, Bages, UTM: 31TDG02). Presència dels adults d'agost a novembre.

Distribució

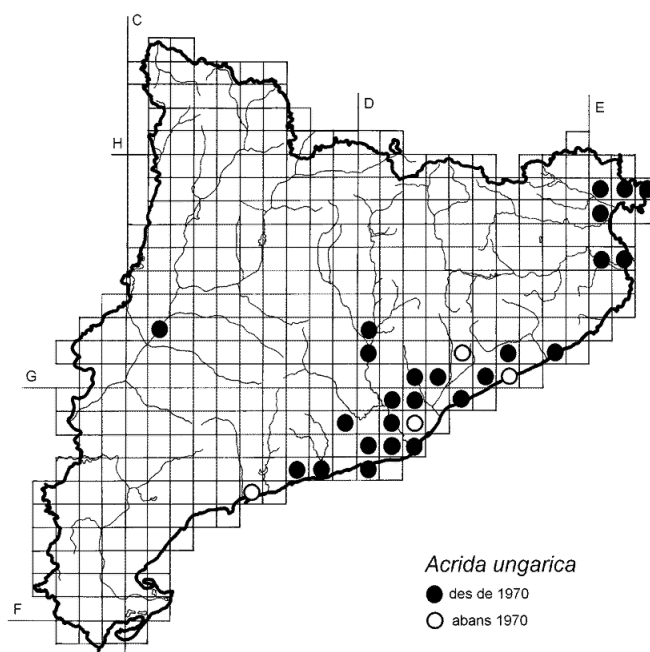
Planes de l'Empordà, depressió Central i serralada Litoral. Europa.

Estatus

Fins ara tots els exemplars d'aquest gènere a la península Ibèrica estaven determinats com *Acrida turrata*. Revisats tots els exemplars disponibles i consultada la bibliografia creiem que en realitat l'espècie present a Catalunya és *Acrida ungarica*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Badih & Pascual 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 266; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1951, pàg. 266; Defaut 1999, pàg. 33; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Harz 1975, pàg. 428; Herrera 1982, pàg. 94; Jago 1996; Martorell i Peña 1879; Morales-Agacino pàg. 24; Nagy 1983 i 1987; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 c; Pinedo & Llorente 1987; Ponel & Hebrard 1988; Preston-Mafham 1990; Schmidt 1989; Szijj 1992.

***Truxalis nasuta* (Linnaeus, 1758)**

Presència

3 quadrícules (0,8 %).

Descripció

Cos: 35 a 73 mm.. Cap i cos molt allargats. Antenes eixampledes en forma de fulla. Pronot amb la metazona molt més ampla que la prozona, la qual cosa la diferencia de *Acrida ungarica* on la prozona i metazona són pràcticament de la mateixa amplada amb les carenes laterals del pronot més paral·leles i poc divergents a la metazona. La base de les ales és lleugerament rosada.

Ecologia

És present a: erm continental i guaret. Trobada des dels 202 m (Artesa de Lleida, Segrià, UTM: 31TCF09) fins als 220 m (Sunyer, Segrià, UTM: 31TBF99). Presència dels adults al juny.

Distribució

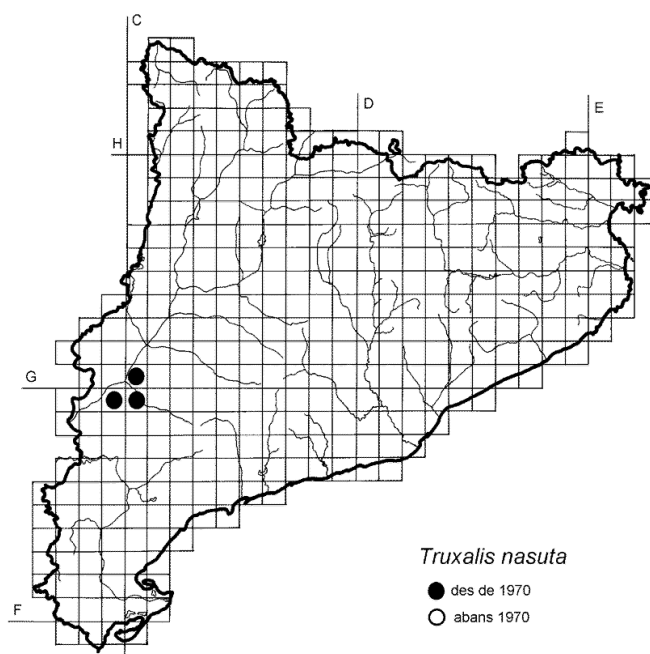
Depressió Central. Europa meridional i Àfrica.

Estatus

Sinonímia: *Acridella unguiculata* i *Acrida nasuta*.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Chapman & Joern 1990; Chopard 1943, pàg. 257; Clemente et al. 1985; Descamps 1970; García & Presa 1981; García et al. 1997; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Harz 1975, pàg. 434; Herrera 1982, pàg. 94; Jago 1996; Llorente 1980; Lock 1999; Martorell i Peña 1879; Massa 1994; Morales-Agacino pàg. 24; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1975; Presa et al. 1999.

***Brachycrotaphus tryxalicerus* (Fischer, 1853)**

Presència

15 quadrícules (4,0 %).

Descripció

Cos: 19 a 32 mm. Cap i cos allargat. Antenes eixamplades, una mica més llargues que el cap i el pronot junt. El pronot presenta cinc carenes longitudinals paral·leles, essent la central la més marcada. Potes proporcionalment curtes. Els mascles tenen les espines apicals internes modificades en forma de làmines estriades. Placa subgenital del mascle estreta i allargada vista de perfil.

Ecologia

És present a: prat sabanoide. És l'espècie dominant als prats sabanoides d'albellatge, planta de la qual s'alimenta i li serveix de suport. Trobada des dels 13 m (Castelldefels, Baix Llobregat, UTM: 31TDF17, MZB coll.) fins als 238 m (Manresa, Bages, UTM: 31TDG01, MNCN coll.). És atreta per la llum artificial. Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

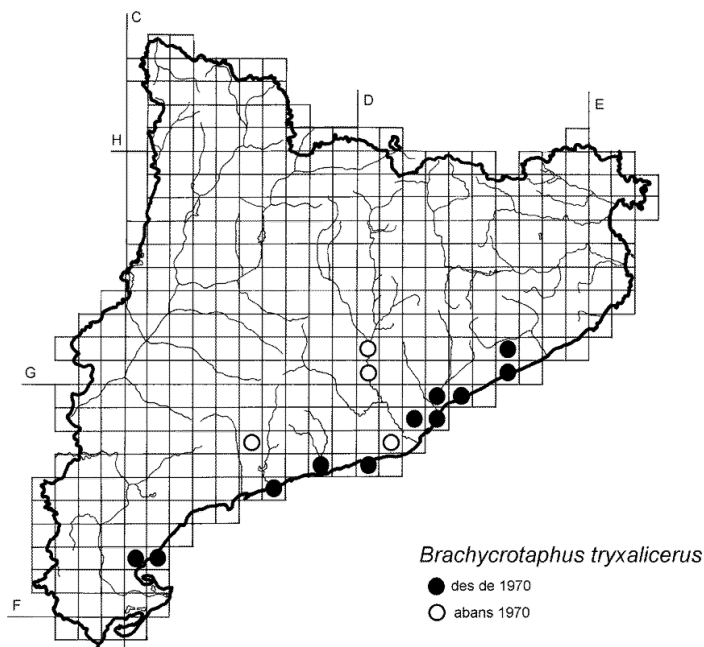
Serralada Litoral i zona costanera. Península Ibèrica, Sicília i Àfrica.

Estatus

Sinonímies: *Ochrilidia boscae*, *Brachycrotaphus tryxalicer*. Espècie abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; García & Presa 1981; Harz 1975, pàg. 601; Herrera 1982, pàg. 95; Llorente 1980; Mestre 1988; Morales-Agacino pàg. 24; Olmo-Vidal 2000 a, b, c i 2001 a; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Presa et al. 1999; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 286; Schmidt & Johnsen 1999; Uvarov 1932.

Chrysochraon dispar (Germar, 1835)

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 16 a 22 mm. Pronot amb les carenes laterals paral·leles i amb la carena mitjana longitudinal marcada. Les tegmines del mascle tenen el marge arrodonit i arriben quasi a l'extrem de l'abdomen, en canvi, a la femella només arriben al tercer tèrmit abdominal i acaben en punta. Part inferior dels fèmurs i de les tíbies posteriors vermell lil·lós a les femelles i groc als mascles. Valves de l'oviscapte curtes i fortes.

Ecologia

És present a: prat montà. Viu a prats molt humits. Trobada a una única localitat a 1.552 m (Bonabé, Alt Àneu, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH43). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

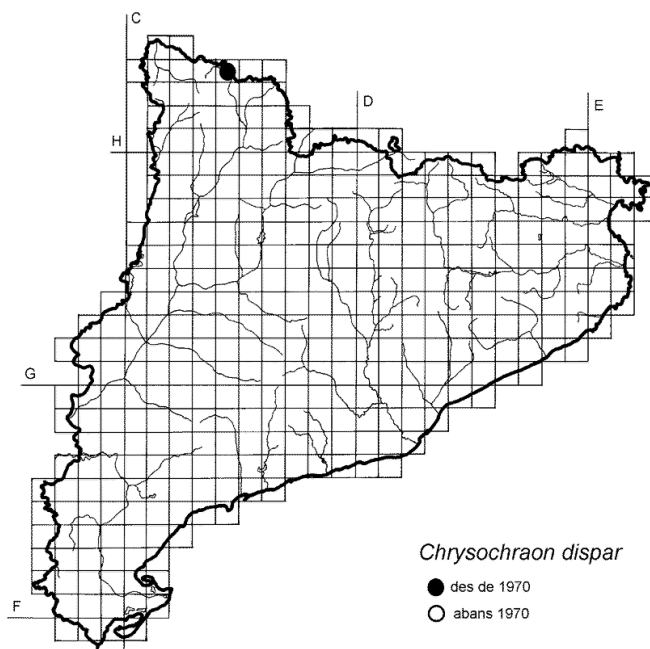
Pirineu central. Europa.

Estatus

Primera vegada que se cita a Catalunya. Espècie amenaçada a Suïssa. Espècie rara.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 278; Chopard 1938 i 1951, pàg. 271; Defaut 1978 i 1999, pàg. 41; Dreux 1961; Harz 1975, pàg. 641; Herrera 1982, pàg. 96 i 1985; Nagy 1983 i 1987; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 296; Renner & Kremer 1980.

Euthystira brachyptera (Ocskay, 1826)

Presència

4 quadrícules (1,0 %).

Descripció

Cos: 13 a 26 mm. Cap una mica cònic. Pronot amb les carenes laterals paral·leles. Les tegmines dels mascles arriben a la meitat de l'abdomen, en canvi, les de les femelles són dos petits lòbuls laterals que arriben al segon terguit abdominal. Valves de l'oviscapte molt llargues.

Ecologia

És present a: pastura humida, prat de dall, prat alpí i subalpí. Trobada des dels 1.348 m (Tredòs, Naut Aran, Val d'Aran, UTM: 31TCH23, MZB coll.) fins als 2.176 m (Montcorbison, Vielha e Mijaran, UTM: 31TCH23). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

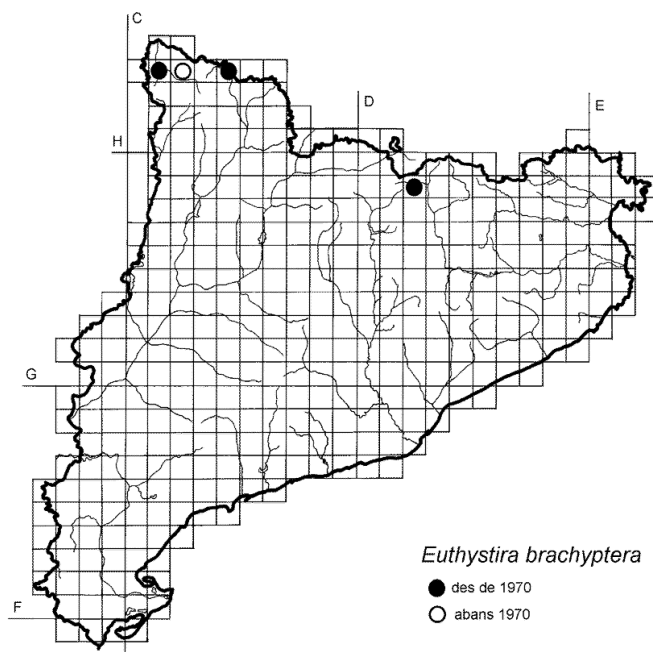
Pirineu. En dos nuclis separats: un al Pirineu central i l'altra a l'oriental. Europa.

Estatus

Sinonímia: *Chrysochraon brachypterus*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Antognoli & Zettel 1996; Baccetti 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 282; Chopard 1938 i 1951, pàg. 272; Defaut 1978 i 1999, pàg. 41; Dreux 1961; Harz 1975, pàg. 648; Herrera 1982, pàg. 96 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; La Greca 1985; Luquet 1978; Marty 1961 i 1969; Nagy 1987; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 296; Thorens 1984 i 1986 a.

***Stauroderus scalaris* (Fischer-Waldheim, 1846)**

Presència

33 quadrícules (9,0 %).

Descripció

Cos: 18 a 29 mm. Carenes laterals del pronot anguloses a la prozona i la carena mitjana longitudinal aixecada i ben marcada. El solc típic està situat al mig del pronot. Tegmines i ales molt fosques als dos sexes. Les tegmines presenten les àrees costals i mediastina molt amples amb nervadures transversals molt paral·leles, sembla que d'aquí li ve el nom, per la semblança d'aquestes venes amb una escala. Presenta un lòbul al marge anterior de la tegmina que fa que el marge no sigui recte, característica també present al gènere *Chorthippus*. Tíbies posteriors vermelles o grogues.

Ecologia

És present a: pastura humida i subhumida, prat de dall i prat subalpí. Trobada des dels 966 m (Vallfogona de Ripollès, Ripollès, UTM: 31TDG47) fins als 1.842 m (Pla de Beret, Naut Aran, UTM: 31TCH33, J. M Roig coll.). Presència dels adults de juny a setembre.

Distribució

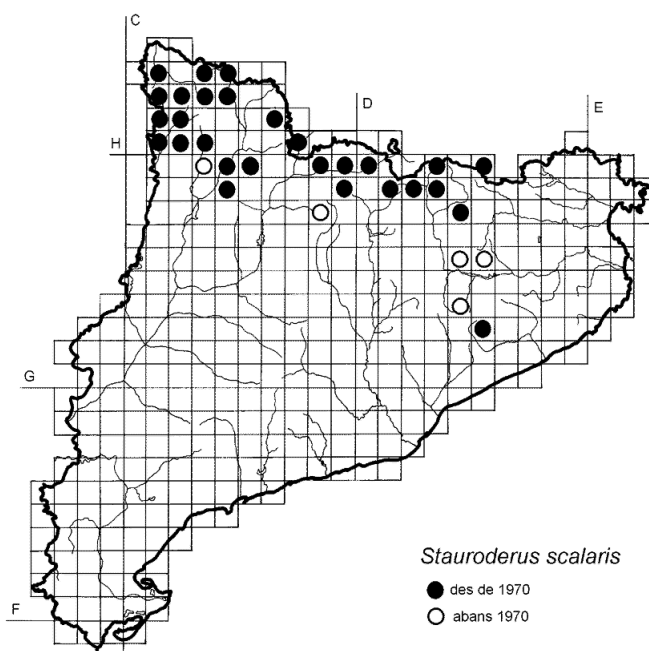
Pirineu, Prepirineu i serralada Transversal. Europa i Àsia.

Estatus

En regressió a Alemanya. Sinonímia: *Gomphocerus scalaris*. Espècie abundant.

Bibliografia

Antognoli & Zettel 1996; Baccetti 1954 i 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 322; Chopard 1938 i 1951, pàg. 288; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1978 i 1999, pàg. 52; Dreux 1961; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 814; Herrera & Larumbe 1996; Herrera 1982, pàg. 96 i 1985; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Isern-Vallverdú 1990; La Greca 1975 i 1985; Luquet 1978; Marty 1961 i 1969; Nagy 1987; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Preston-Mafham 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 375; Uvarov 1934.

Chorthippus apricarius (Linnaeus, 1758)

Presència

26 quadrícules (7,1 %).

Descripció

Cos: 13 a 22 mm. Tegmines amb els camps costal i mediastí molt amples, si els comparem amb la resta d'espècies del gènere *Chorthippus*. La nervadura s'assembla a la de *Stauroderus scalaris*, però les ales a *Ch. apricarius* no són fosques. Presenta un lòbul al marge anterior de la tegmina que fa que el marge no sigui recte, característica comuna a totes les espècies d'aquest gènere i que els diferencia dels gèneres *Omocestus* i *Stenobothrus*.

Ecologia

És present a: landa, pastura humida i subhumida, prat de dall, prat alpí i subalpí. Trobada des dels 700 m (Volcà de Santa Margarida, Santa Pau, Garrotxa, UTM: 31TDG66) fins als 2.500 m (Coma de l'Embut, Núria, Ripollès, UTM: 31TDG29). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

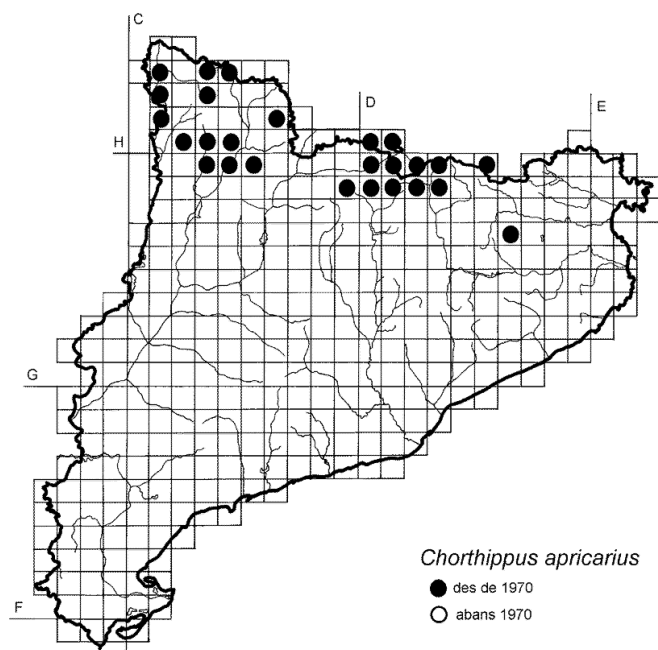
Pirineu, Prepirineu i serralada Transversal. Europa i Àsia.

Estatus

Pertanyen al subgènere *Glyptobothrus*, els quals es diferencien per la forma angular de les carenes laterals del pronot. Espècie abundant.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 324; Chopard 1951, pàg. 292; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1978 i 1999, pàg. 48; Dreux 1961; Fischer et al. 1996; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 859; Herrera 1982, pàg. 97 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Kleukers & Ode 1992; La Greca 1985; Marty 1961 i 1969; Nagy 1983 i 1987; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 379; Ünal 2000; Uvarov 1934.

Chorthippus brunneus (Thunberg, 1815)

Presència

11 quadrícules (2,9 %).

Descripció

Cos: 14 a 25 mm. Aquesta espècie pertany al grup d'espècies que s'anomena *biguttulus*. Aquest grup està format per 3 espècies molt properes: *Ch. biguttulus*, *Ch. brunneus* i *Ch. mollis*. La millor manera de separar-les a la natura és pel cant, encara que hi ha algunes diferències morfològiques que ens poden ajudar a separar-les. La relació llargada/amplada de les tegmines a *Ch. brunneus* és de 4,8 als mascles i de 6 a les femelles, les quals es poden calcular a partir d'una fotografia de perfil. La fila estridulatòria és de menys de 90 dents als mascles i de menys de 70 a les femelles situades a la cara interna del fèmur posterior. Aquestes dents només es poden comptar bé amb una lupa binocular a partir de 40 augments. Aquest caràcter la pot separar de *Ch. jacobsi*. La distància entre l'estigma i el marge de la tegmina dividit per la longitud total de la tegmina és més de 0.38, igual que *Ch. jacobsi*.

Ecologia

És present a: prats montans i prat humit de la plana empordanesa. Trobada des dels 55 m (Pals, Baix Empordà, UTM: 31TEG14) fins als 1.842 m (Pla de Beret, Naut Aran, UTM: 31TCH33). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

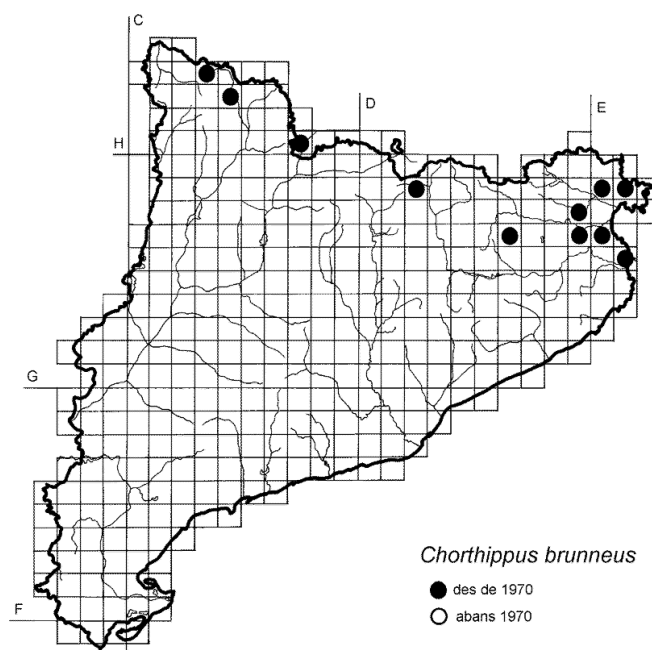
Pirineu, serralada Transversal i planes de l'Empordà. Europa i Àsia.

Estatus

Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre et al. 1987; Atkinson & Begon 1987 a, b i 1988; Aznarez 1972; Baccetti 1963 i 1992; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 332; Burgos & Herrera 1986; Butlin & Hewitt 1988; Chapman & Joern 1990; Chopard 1951, pàg. 297; Defaut 1999, pàg. 49; Dreux 1961; Fischer et al. 1996; Foucart 1997; García & Presa 1981; Grayson & Hassall 1985; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 884; Herrera 1982, pàg. 97 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Ingrisch 1995; La Greca 1985; Luquet 1978; Marshall & Haes 1988; Marty 1969; Monk 1985; Nagy 1983 i 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Preston-Mafham 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 406; Schmidt 1989; Telfer & Hassall 1999; Thorens 1984 i 1986 a; Ünal 2000; Voisin 1974; Wall & Begon 1987.

***Chorthippus biguttulus* (Linnaeus, 1758)**

Presència

18 quadrícules (4,9 %).

Descripció

Cos: 13 a 22 mm. Aquesta espècie pertany al grup d'espècies que s'anomena *biguttulus*. Aquest grup està format per 3 espècies molt properes: *Ch. biguttulus*, *Ch. brunneus* i *Ch. mollis*. La millor manera de separar-les a la natura és pel cant, encara que hi ha algunes diferències morfològiques que ens poden ajudar a separar-les. La relació llargada/amplada de les tegmines és de 4 als mascles i de 5 a les femelles, les quals es poden calcular a partir d'una fotografia de perfil. L'amplada considerable de les àrees costal i subcostal dels mascles d'aquesta espècie permet separar-la de *Ch. brunneus*, *Ch. mollis* i *Ch. jacobsi*, encara que això només pugui ser per comparació. Als mascles, la distància entre l'estigma i el marge de la tegmina dividit per la longitud total de la tegmina és menys de 0.38, igual que *Ch. mollis*.

Ecologia

És present a: prat montà i subalpí. Trobada des dels 1.200 m (Encies, Odèn, Solsonès, UTM: 31TCG86) fins als 1.842 m (Pla de Beret, Naut Aran, UTM: 31TCH33, J. M Roig coll.). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

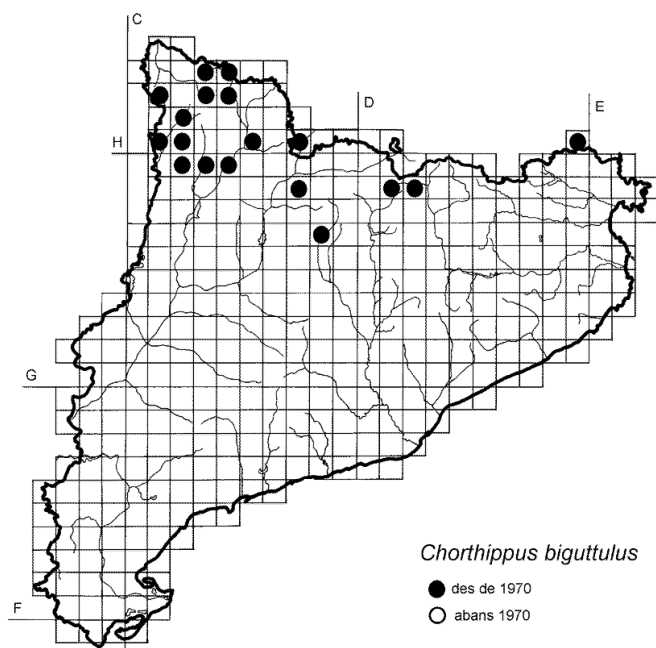
Pirineu i Prepirineu. Europa i Àsia.

Estatus

Pertany al grup d'espècies anomenat grup *biguttulus*, a més a més de *Ch. brunneus* i *Ch. mollis*. *Ch. jacobsi*. Espècie rara.

Bibliografia

Baccetti 1992; Bailey & Rentz 1990; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 334; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chapman & Joern 1990; Chopard 1938, 1943, pàg. 273 i 1951, pàg. 298; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 51; Dreux 1961; Fischer et al. 1996; García & Presa 1981; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 891; Herrera 1982, pàg. 98 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Ingrisch 1995; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Köhler et al. 1987; Nagy 1987; Naskrecki & Ünal 1995; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Presa et al. 1983; Preston-Mafham 1990; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1988 i 1998, pàg. 401; Thorens 1984 i 1986 a; Ünal 2000.

***Chorthippus mollis* (Charpentier, 1825)**

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 12 a 19 mm. Aquesta espècie pertany al grup d'espècies que s'anomena *biguttulus*. Aquest grup està format per 3 espècies molt properes: *Ch. biguttulus*, *Ch. brunneus* i *Ch. mollis*. La millor manera de separar-les a la natura és pel cant, encara que hi ha algunes diferències morfològiques que ens poden ajudar a separar-les. La relació llargada/amplada de les tegmines és la mateixa que a *Ch. brunneus*, és a dir, de 4,8 als mascles i de 6 a les femelles, les quals es poden calcular també a partir d'una fotografia de perfil. Difícil de separar morfològicament de *Ch. brunneus* i *Ch. biguttulus*. L'àrea costal és més ampla que a *Ch. brunneus*, però menys que a *Ch. biguttulus*. Als mascles, la distància entre l'estigma i el marge de la tegmina dividit per la longitud total de la tegmina és menys de 0.38, igual que *Ch. biguttulus*.

Ecologia

És present a: prat subalpí. Trobada a una localitat a 1.800 m (Prat de Jou, Planoles, UTM: 31TDG28). Presència dels adults al desembre, fet remarcable tenint en compte l'alçada a la qual es van trobar els exemplars.

Distribució

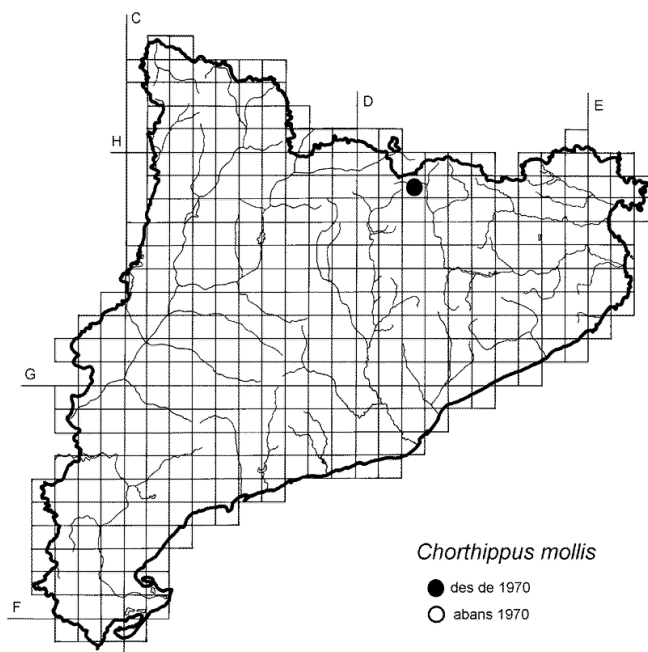
Pirineu oriental. Europa i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Glyptobothrus mollis*. *Glyptobothrus* és considerat un subgènere. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Antognoli & Zettel 1996; Baccetti 1954 i 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 330; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1951, pàg. 298; Defaut 1999, pàg. 50; Dreux 1961; Fischer et al. 1996; Harz 1975, pàg. 880; Herrera 1982, pàg. 99 i 1985; Ingrisch 1995; La Greca 1985; Luquet 1978; Nagy 1983 i 1987; Naskrecki & Únal 1995; Pardo et al. 1990; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1988, 1998, pàg. 413; Thorens 1984, 1986 a, 1991a i b, 1993 i 1994.

***Chorthippus binotatus* (Charpentier, 1825)**

Presència

28 quadrícules (7,6 %).

Descripció

Cos: 16 a 29 mm. Tíbies posteriors vermelles amb una taca clara prop de la base. Carenes laterals del pronot clares, vorejades de negre, anguloses a la prozona i divergents a la metazona. Tegmines molt variables de forma i llargada, encara que generalment més curts que l'abdomen a ambdós sexes.

Ecologia

Es present a: brolla calcícola de romaní, garriga, prat montà i prat subalpí. Trobada des dels 4 m (Platja de la Marquesa, Deltebre, Baix Ebre, UTM: 31TCF11, J. Martí coll.) fins als 1.900 m (Collet de les Barraques, Planoles, Ripollès, UTM: 31TDG28). Presència dels adults de juny a octubre.

Distribució

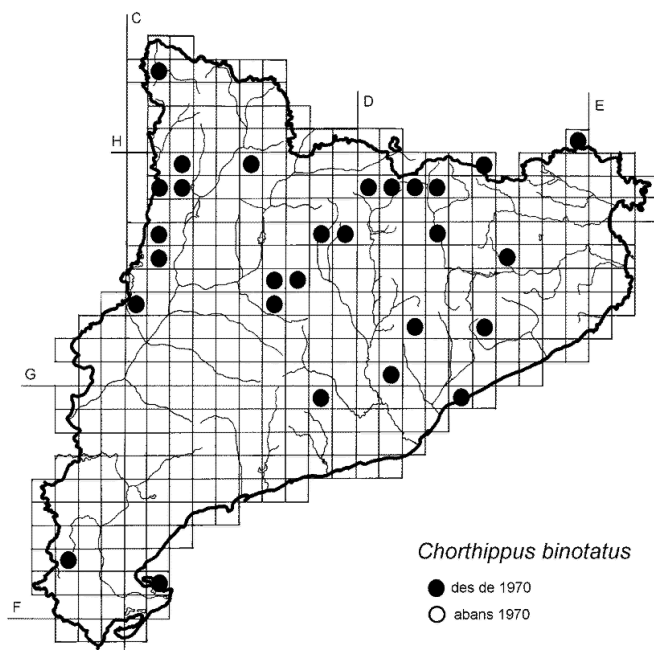
Pirineu, Prepirineu, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, serralada Litoral i zona costanera. Europa.

Estatus

Encara no està resolta la seva posició sistemàtica. Fins ara presenta moltes subespècies descrites i d'hàbitats molt diversos. Sinonímia: *Chorthippus binotatus saulcy* i *Stauroderus binotatus*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre et al. 1987; Arcos & Pascual 1988; Barranco & Pascual 1991 i 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 51; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 271 i 1951, pàg. 293; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 51; Gangwere et al. 1985; Garcia et al. 1984 i 1995; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 898; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 99 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Llorente 1980; Marty 1961 i 1969; Naskrecki & Únal 1995; Pardo et al. 1991; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 435.

***Chorthippus apicalis* (Herrich-Schaeffer, 1840)**

Presència

16 quadrícules (4,3 %).

Descripció

Cos: 15 a 30 mm. Carenes laterals del pronot més properes abans del solc mitjà, divergents a la metazona. Les tegmines depassen l'extrem de l'abdomen als mascles i una mica més curts que l'abdomen a les femelles. Ales enfosquides a l'àpex. En visió ventral, les valves inferiors de l'oviscapte presenten el marge amb una incisió.

Ecologia

És present a: erm continental, conreu cerealístic, guaret i marge. És de les poques espècies que viu sobre els cereals conreuats. Trobada des dels 214 m (Timoneda d'Alfès, Alfès, Segrià, UTM: 31TCG00) fins als 413 m (Sanaüja, Segarra, UTM: 31TCG63). Presència dels adults de maig a juliol.

Distribució

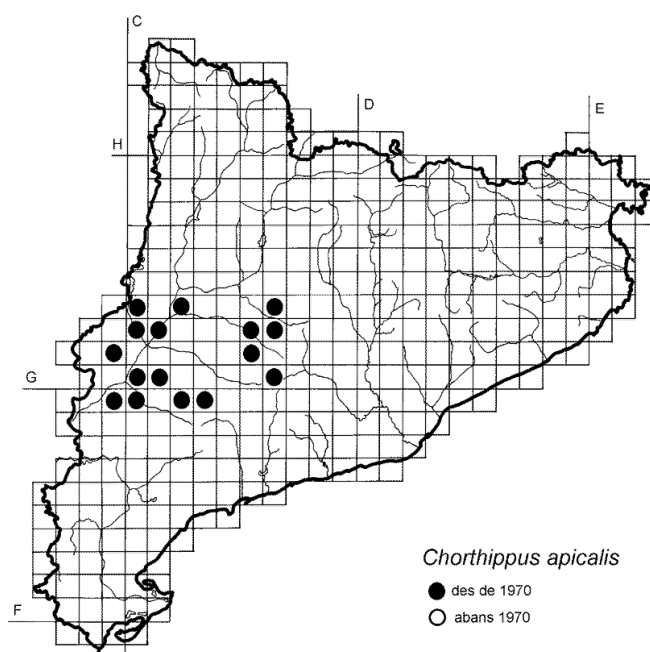
Depressió Central i sector occidental dels altiplans i conques centrals. Europa meridional i nord d'Àfrica.

Estatus

Espècie abundant.

Bibliografia

Arcos & Pascual 1988; Badih & Pascual 1998; Bolívar 1876; Chopard 1943, pàg. 272 i 1951, pàg. 295; Defaut 1999, pàg. 47; Gangwere et al. 1985; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 901; Herrera 1982, pàg. 100 i 1985; Llorente 1980; Lock 1999; Marty 1961 i 1969; Morales – Agacino pàg. 32; Pardo et al. 1991; Pinedo & Llorente 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1983 i 1999; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 439.

Chorthippus vagans (Eversman, 1848)

Presència

45 quadrícules (12,2 %).

Descripció

Cos: 12 a 22 mm. Les carenes laterals del pronot de color blanc es troben englobades en dues bandes negres. L'obertura timpànica és ampla, de forma oval, la qual cosa el distingeix dels *Chorthippus* del grup *biguttulus* on aquesta obertura és una fenedura estreta. Àpex de l'abdomen taronja als dos sexes.

Ecologia

És present a: pineda mediterrània, roureda, alzinar, joncada, vorada herbosa de bosc humit, fenassar, prat sabanoide, prat montà i prat subalpí. Trobada des dels 30 m (Santa Cristina d'Aro, Baix Empordà, UTM: 31TDG92, J. Martí coll.) fins als 1.600 m (Santa Creu, Soriguera, Pallars Sobirà, UTM: 31TCG59). Presència dels adults de febrer a desembre, la qual cosa fa suposar que els adults poden hibernar en algunes zones depenent de la rigorositat de l'hivern.

Distribució

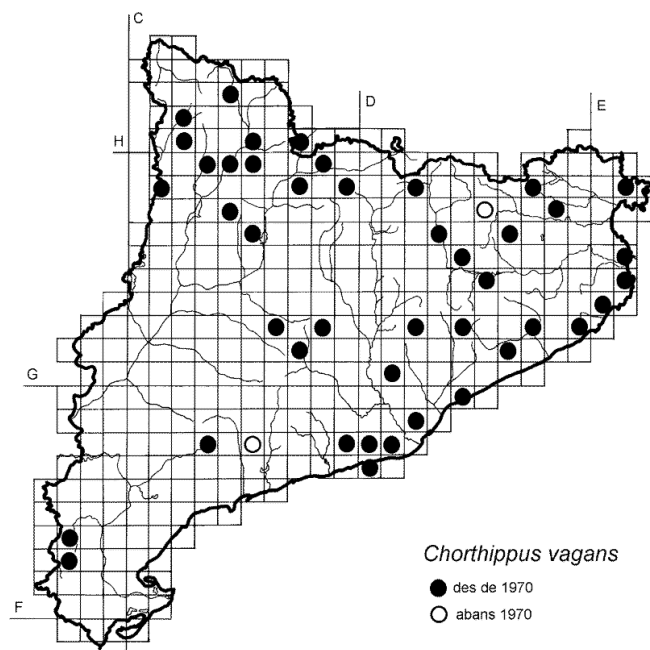
Pirineu, Prepirineu, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, serralada litoral i zona costanera. Europa, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Gomphocerus vagans*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Arcos & Pascual 1988; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 328; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938 i 1951, pàg. 296; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 49; Eiroa & Novoa 1987; Garcia et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 877; Herrera 1982, pàg. 100 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Luquet 1978; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Olmo-Vidal 2000 a, b i c; Olmo-Vidal & Llimona; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Presa et al. 1983 i 1999; Prouteau & Robert 1973; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 395; Uvarov 1934.

***Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821)**

Presència

6 quadrícules (1,6 %).

Descripció

Cos: 14 a 26 mm. Carenes laterals del pronot quasi paral·leles, lleugerament flexuoses a la prozona. Tegmina dels mascles convex a la part basal. Àpex de l'abdomen del mascle de color vermellós. Valves de l'oviscapte allargades.

Ecologia

És present a: landa, vorada herbosa de bosc humit, prat montà i prat subalpí. Trobada des dels 560 m (Organyà, Alt Urgell, UTM: 31TCG67, MZB coll.) fins als 1.552 m (Bonabé, Alt Àneu, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH43). Presència dels adults de juliol a octubre.

Distribució

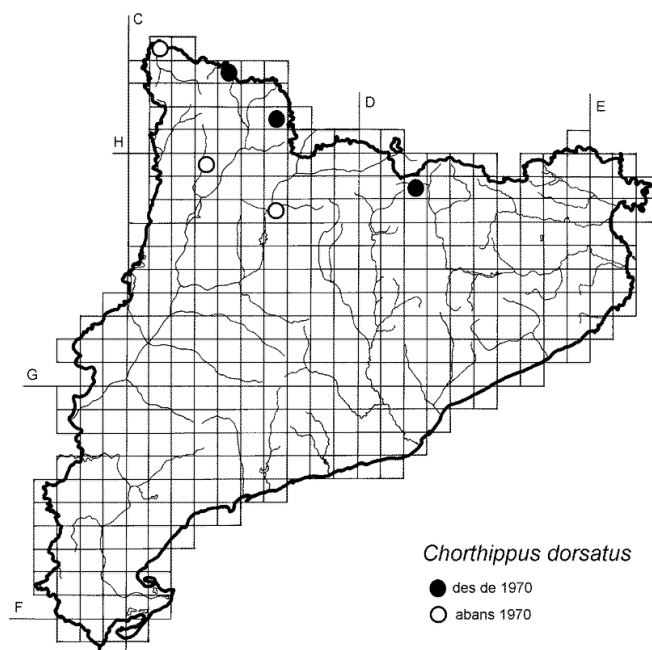
Pirineu i Prepirineu central. Europa, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

En regressió. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Antognoli & Zettel 1996; Baccetti 1954 i 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 340; Chopard 1938, 1943, pàg. 275 i 1951, pàg. 300; Defaut 1999, pàg. 48; Dreux 1961; Gangwere & Llorente 1992; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 906; Herrera 1982, pàg. 102 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú 1990; La Greca 1985; Luquet 1978; Nagy 1983; Pardo et al. 1991; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 447; Schmidt 1989; Uvarov 1934.

Chorthippus parallelus (Zetterstedt, 1821)

Presència

33 quadrícules (9,0 %).

Descripció

Cos: 14 a 23 mm. Pronot amb les carenes laterals quasi paral·leles, lleugerament flexuoses. Tegmines del mascle curtes sense cobrir tot l'abdomen, molt més curtes a la femella a la qual arriben al tercer terguit abdominal. Ales transparents, molt més curtes que les tegmines. Valves de l'oviscapte curtes. Existeixen individus amb les ales ben desenvolupades (macròpters).

Ecologia

És present a: boixeda, vorada herbosa de bosc humit, prat montà, prat alpí i subalpí i prat humit de la plana empordanesa. Trobada des dels 75 m (Vilaut, Pau, Alt Empordà, UTM: 31TEG08) fins als 1842 m (Pla de Beret, Naut Aran, UTM: 31TCH33). Presència dels adults de juliol a novembre.

Distribució

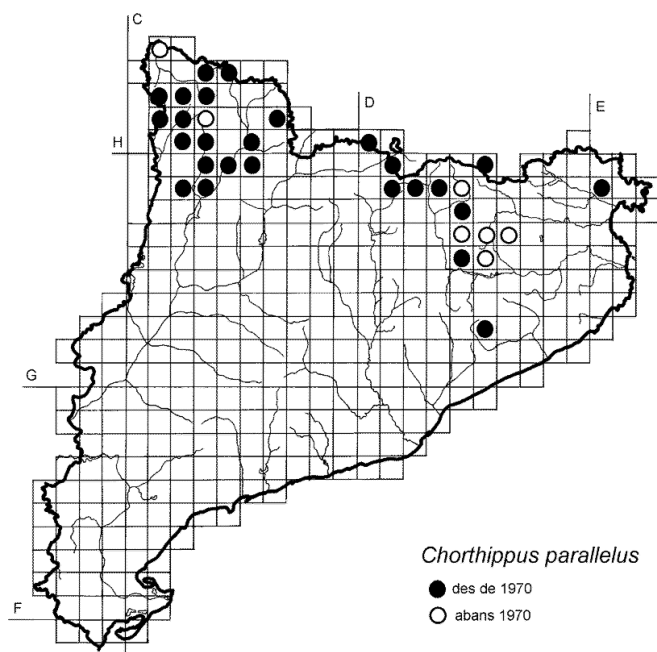
Pirineu, Prepirineu, planes de l'Empordà i serralada Transversal. Europa i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Chorthippus longicornis* i *Gomphocerus parallelus*. Espècie molt abundant.

Bibliografia

Antognoli & Zettel 1996; Arcos & Pascual 1988; Aznarez 1972; Baccetti 1963; Barranco & Pascual 1991 i 1993; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 342; Bernays & Chapman 1970 a i b; Burgos & Herrera 1986; Chapman & Joern 1990; Chopard 1951, pàg. 300; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 47; Dreux 1961; Fischer et al. 1996; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Guerrucci & Voisin 1988; Gyllenberg 1974; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 911; Herrera 1982, pàg. 103 i 1985; Hewitt 1990; Isern-Vallverdú 1990; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Köhler et al. 1987 i 2000; La Greca 1975 i 1985; La Greca & Messina 1975; Luquet 1978; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Marty 1961 i 1969; Monk 1985; Nagy 1983 i 1987; Pardo et al. 1991; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Presa et al. 1983 i 1999; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 452; Reynolds 1980; Ritchie et al. 1987; Schmidt 1989; Szijj 1992; Thorens 1984 i 1986 a; Ünal 2000; Uvarov 1934; Voisin 1990.

***Chorthippus jucundus* (Fischer, 1853)**

Presència

20 quadrícules (5,4 %).

Descripció

Cos: 20 a 31 mm. Antenes llargues. Color general verd amb les túbies i els tarsos posteriors vermells. Carenes laterals del pronot molt rectes i paral·leles amb el solc típic situat al mig. Placa subgenital del mascle cònica i allargada. Valves de l'oviscapte curtes.

Ecologia

És present a: vorada herbosa de bosc humit, prat montà, jonquera i herbassar de riba. Trobada des dels 8 m (Calella, Maresme, UTM: 31TDG70, MZB coll.) fins als 1.500 m (Les Espalloses, Alp, Cerdanya, UTM: 31TDG19). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

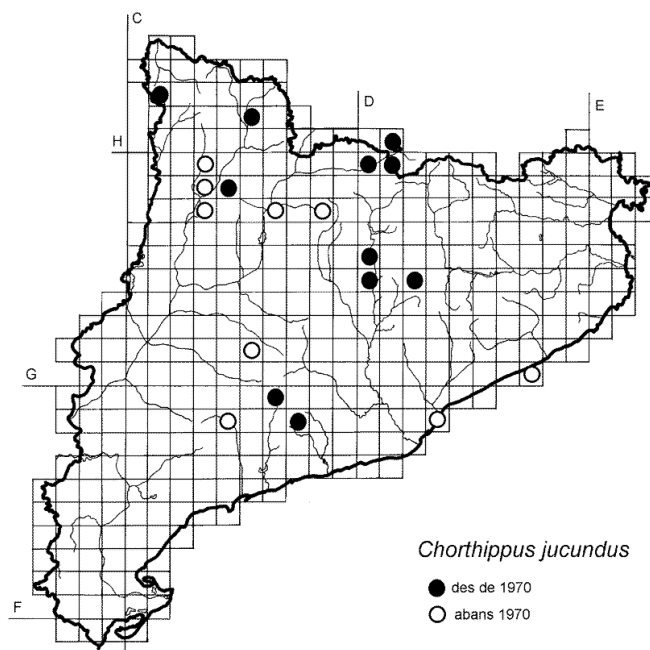
Pirineu, Prepirineu central, altiplans i conques central, serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional i nord d'Àfrica.

Estatus

En regressió. Sinonímia: *Gomphocerus jucundus*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Arcos & Pascual 1988; Barranco & Pascual 1991 i 1993; Beiro et al. 1998; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1943, pàg. 274 i 1951, pàg. 299; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 48; Eiroa & Novoa 1987; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 904; Herrera 1982, pàg. 104 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; López-Fernández et al. 1984; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Morales – Agacino pàg. 34; Pardo et al. 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Presa et al. 1983 i 1999; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 441.

Chorthippus jacobsi Harz, 1975

Presència

87 quadrícules (23,7 %).

Descripció

Cos: 15 a 19 mm. Als mascles la tegmina té la distància de l'estigma a l'apex menor que 0.38, igual que *Ch. brunneus*, espècie de la qual costa molt de diferenciar sinó és pel cant. En canvi, un caràcter morfològic bastant constant en els mascles és el nombre de dents de la fila estridulatòria de la cara interna dels fèmurs posteriors, que a *Ch. jacobsi* és de més de 90 dents, en canvi a *Ch. brunneus* és superior a aquest nombre. Les femelles de *Ch. jacobsi* tenen més de 85 dents a la fila estridulatoria del fèmur posterior.

Ecologia

És present a: pineda mediterrània, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, joncada, prat sabanoide, llistonar, pradell, erm continental, conreu, guaret i marge cerealístic. Trobada des dels 25 m (Vilanova i la Geltrú, Garraf, UTM: 31TCF96) fins als 1.600 m (Santa Creu, Soriguera, Pallars Sobirà, UTM: 31TCG59). Presenta dues generacions a l'any. Presència dels adults d'abril a novembre.

Distribució

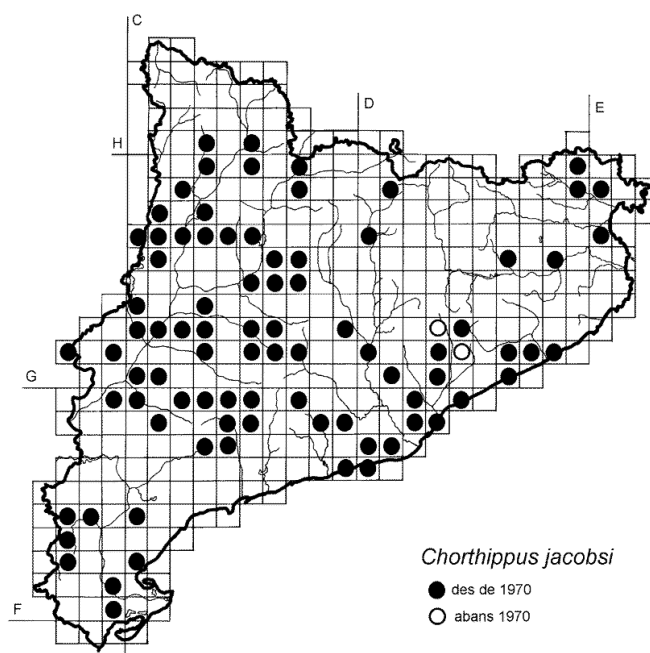
Prepirineu, planes de l'Empordà, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Península Ibèrica.

Estatus

Espècie abundant.

Bibliografia

Barranco & Pascual 1991 i 1993; Beiro et al. 1998; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 50; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; Gangwere et al. 1985; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 890; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 102; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Lock 1999; Olmo-Vidal 2000 a i c i 2001 a; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1990 i 1993 b; Presa et al. 1999; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1988 i 1998, pàg. 420.

Euchorthippus pulvinatus (Fischer-Waldheim, 1846)

Presència

90 quadrícules (24,5 %).

Descripció

Cos: 15 a 28 mm. Cap cònic i carenes laterals del pronot rectes i paral·leles. Les tegmines del mascle arriben just als genolls (lòbuls geniculars) dels fèmurs posteriors i a la meitat dels fèmurs a les femelles. Placa subgenital del mascle allargada. Els darrers artells de les antenes al mascle són de color clar i antenes proporcionalment llargues. Aquest caràcter es molt útil al camp per diferenciar el mascles de *E. pulvinatus* dels de *E. chopardi*, sense necessitat de capturar els exemplars. Els mascles de *E. chopardi* no presenten les antenes amb el darrer artell tan clar i les antenes són proporcionalment més curtes que no pas a *E. pulvinatus*.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, garriga, joncada, conreu, herbassar de riba, guaret i marge. Trobada des dels 6 m (Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM: 31TDF27) fins als 1.180 m (Perves, El Pont de Suert, UTM: 31TCG29). Es troba en alguns hàbitats junt amb *Euchorthippus chopardi*. Presència dels adults de juny a novembre.

Distribució

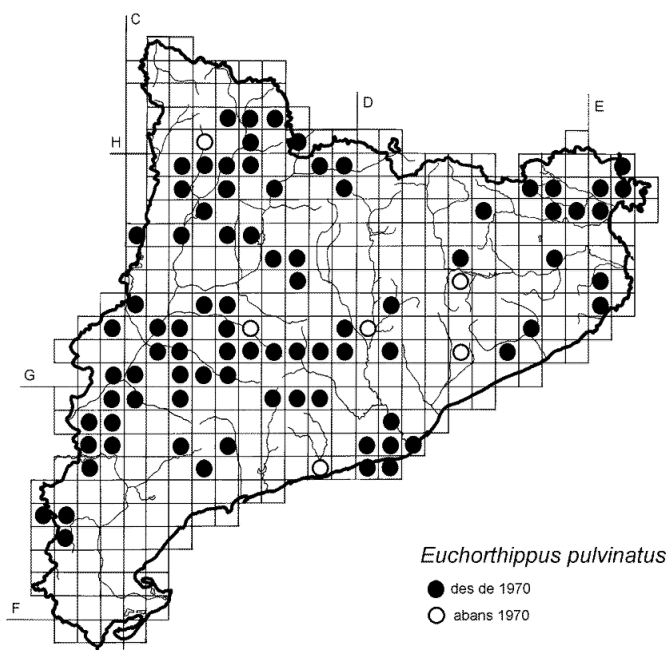
Pirineu, Prepirineu, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa i Àsia.

Estatus

Espècie abundant.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti 1992; Barranco & Pascual 1991; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 346; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1951, pàg. 303; Clemente et al. 1990 b; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 52; Descamps 1968; Eiroa & Novoa 1987; Foucart 1997; García & Presa 1981; Garcia et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 921; Herrera 1982, pàg. 104 i 1985; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Marshall & Haes 1988; Marty 1969; Nagy 1987; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 a i c; Pardo et al. 1990, 1991 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1983 i 1999; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1984 i 1998, pàg. 465; Únal 2000; Uvarov 1934.

***Euchorthippus declivus* (Brisout-Barnville, 1848)**

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 14 a 25 mm. Cap cònic i carenes laterals del pronot rectes i paral·leles. Les tegmines del mascle no arriben als genolls (lòbuls geniculars) dels fèmurs posteriors i a la meitat dels fèmurs a les femelles. Placa subgenital del mascle molt allargada i punxeguda.

Ecologia

Fins ara només trobada a la Val d'Aran. Sense dades d'alçada, època d'aparició i tipus d'hàbitat.

Distribució

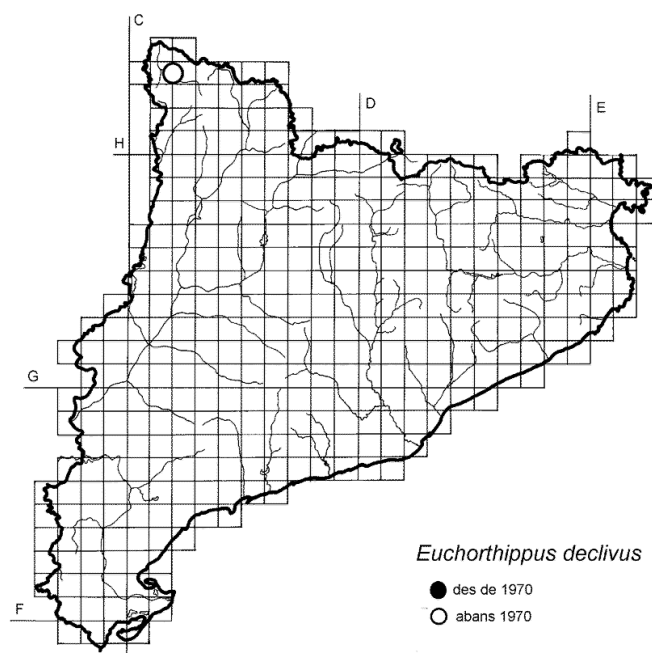
Pirineu central. Europa.

Estatus

Primera vegada que se cita a Catalunya. En regressió. Sinonímia: *Gomphocerus declivus*. Espècie rara.

Bibliografia

Baccetti 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 349; Chopard 1951, pàg. 303; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 52; Descamps 1968; Dreux 1961; Harz 1975, pàg. 924; Herrera 1982, pàg. 105 i 1985; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Mossot & Ewald 1994; Nagy 1983 i 1987; Pardo et al. 1991; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1984 i 1998, pàg. 463; Schmidt 1989;

Euchorthippus chopardi Descamps, 1931

Presència

76 quadrícules (20,7 %).

Descripció

Cos: 14 a 22 mm. Cap cònic i carenes laterals del pronot rectes i paral·leles. Les tegmines del mascle depassen els genolls (lòbuls geniculars) dels fèmurs posteriors i a la meitat dels fèmurs a les femelles. Placa subgenital del mascle no allargada. Sense necessitat de capturar els exemplars, els mascles de *E. chopardi* no presenten les antenes amb el darrer artell tan clar i les antenes són proporcionalment més curtes que no pas a *E. pulvinatus*.

Ecologia

És present a: màquia, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, prat sabanoide, llistonar, pradell i erm continental. Espècie dominant a les zones amb llistó (*Brachypodium retusum*), per exemple a l'estrat inferior dels prats sabanoides d'albellatge. Trobada des dels 10 m (Cala Santes Creus, l'Ametlla de Mar, Baix Ebre, UTM: 31TCF12) fins als 950 m (Montllobat, Tremp, Pallars Jussà, UTM: 31TCG16). Presència dels adults de juny a novembre.

Distribució

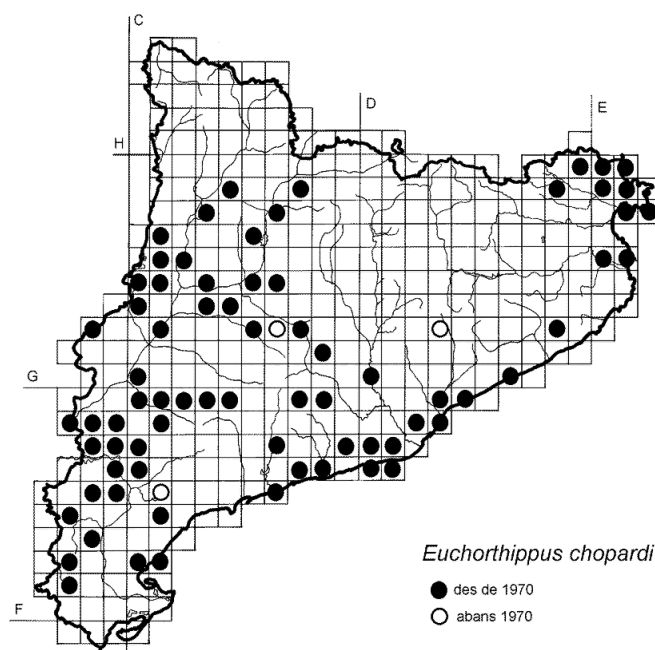
Planes de l'Empordà, altiplans i conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Península Ibèrica i França meridional.

Estatus

Espècie abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 352; Defaut 1999, pàg. 53; Descamps 1968; Foucart 1997; Garcia et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 925; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 105 i 1985; Olmo-Vidal 2000 a, b, c i 2001 a; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1990 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Presa et al. 1999; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1984 i 1998, pàg. 469.

Stenobothrus lineatus (Panzer, 1796)

Presència

34 quadrícules (9,2 %).

Descripció

Cos: 16 a 24 mm. Carenes laterals del pronot lleugerament flexuoses a la prozona i divergents a la metazona. Carena mitjana del pronot marcada en tota la longitud. Prozona i metazona d'igual longitud. Placa subgenital del mascle molt allargada i cònica. Taca estigmàtica allargada, de color blanc i situada després del mig de la tegmina. Àrea radial sinuosa i àrea intercalar fosca. Sense àrea cubital. Ales fosques a l'apex. Valves de l'oviscapte amb una petita dent basal, tret característic del gènere *Stenobothrus*.

Ecologia

És present a: landa, boixeda, vorada herbosa de bosc humit, prat montà i prat subalpí. Trobada des dels 843 m (El Brull, Osona, UTM: 31TDG43, J. Muñoz coll.) fins als 1.842 m (Pla de Beret, Naut Aran, UTM: 31TCH33, J. M Roig coll.). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

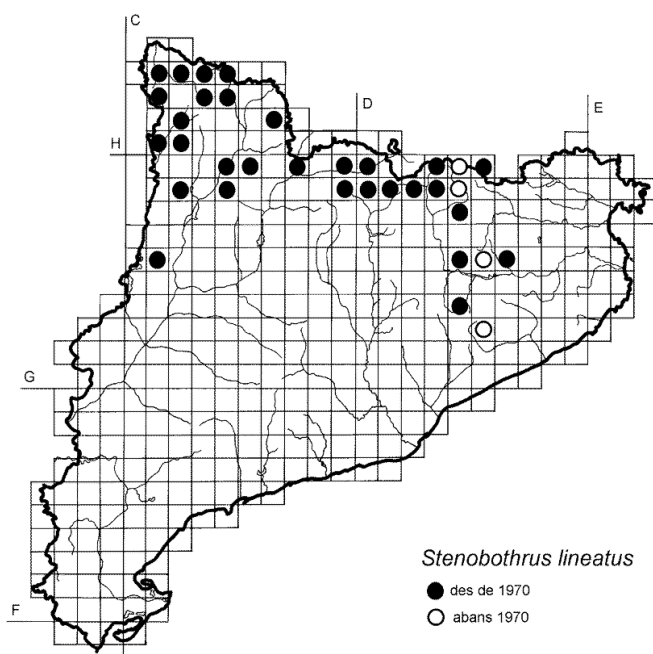
Pirineu, Prepirineu i serralada Transversal. Europa i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Gomphocerus lineatus*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Antognoli & Zettel 1996; Aznarez 1972; Baccetti 1954 i 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 290; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chapman & Joern 1990; Chopard 1951, pàg. 275; Clemente et al. 1989 a, b i 1990 a i b; Defaut 1999, pàg. 45; Dreux 1961; Fischer et al. 1996; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 759; Herrera 1982, pàg. 106 i 1985; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Isern-Vallverdú 1990; La Greca 1975 i 1985; Luquet 1978; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Marty 1961 i 1969; Nagy 1987; Navás 1929; Ponel & Hebrard 1988; Preston-Mafham 1990; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 333; Thorens 1984 i 1986 a; Schmidt 1989; Ünal 2000; Uvarov 1934.

Stenobothrus stigmaticus (Rambur, 1838)

Presència

16 quadrícules (4,3 %).

Descripció

Cos: 11 a 20 mm. Carenes laterals del pronot quasi paral·leles, una mica flexuoses a la prozona. Àrea cubital que arriba a l'alçada de l'estigma. Taca estigmàtica molt a prop de l'apex. Tegmines que arriben tot just a l'extrem de l'abdomen als mascles i una mica més curtes que l'abdomen a les femelles. Àrea radial no fusiforme. Als mascles, el darrer tèrmit abdominal té una incisió arrodonida i no gaire ampla, la qual es troba a la base de la placa supraanal que és triangular. Valves de l'oviscape amb una petita dent basal, tret característic del gènere *Stenobothrus*.

Ecologia

És present a: landa, prat montà i prat subalpí. Trobada des dels 1.031 m (Estany de Montcortès, Baix Pallars, Pallars Sobirà, UTM: 31TCG39) fins als 2.080 m (Coll de Pal, Bagà, Berguedà, UTM: 31TDG08). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

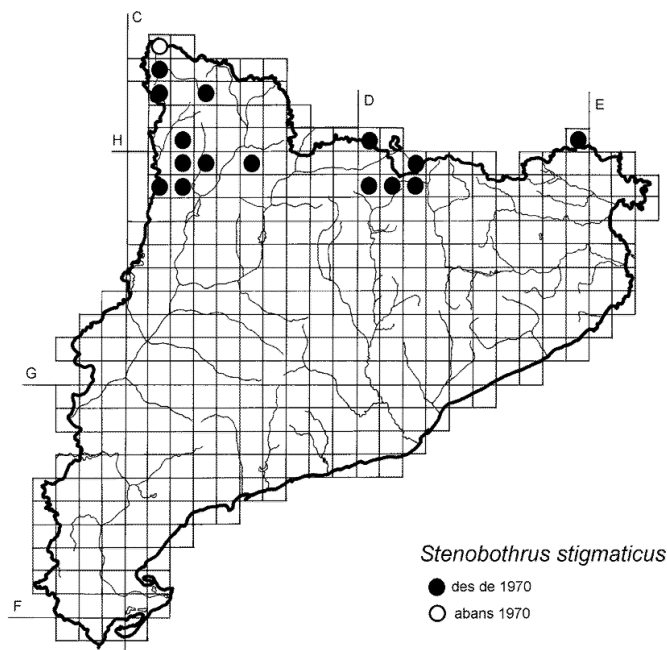
Pirineu central i oriental en dos nuclis separats i Prepirineu central. Europa i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Gomphocerus stigmaticus*. Espècie abundant.

Bibliografia

Aznarez 1972; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 296; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1951, pàg. 277; Clemente et al. 1989 a, b i 1990 a, b; Defaut 1978 i 1999, pàg. 44; González-García 1987; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 768; Herrera 1982, pàg. 106 i 1985; Isern-Vallverdú 1990; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Isern-Vallverdú et al. 1995; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Marty 1961 i 1969; Nagy 1983 i 1987; Pinedo & Llorente 1988; Presa et al. 1983 i 1999; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 344.

***Stenobothrus nigromaculatus* (Herrich-Schäffer, 1840)**

Presència

14 quadrícules (3,8 %).

Descripció

Cos: 15 a 24 mm. Antenes del mascle una mica eixamplades a l'apex. Carenes laterals del pronot quasi paral·leles, lleugerament flexuoses. Tegmines just arribant a l'extrem de l'abdomen als mascles i molt més curtes a les femelles. Àrea costal més ampla que la subcostal. Àrea cubital molt estreta la qual s'acaba abans de l'estigma. Taca estigmàtica de forma arrodonida molt a prop de l'apex al quart apical. Valves de l'oviscapte amb una petita dent basal, tret característic del gènere *Stenobothrus*.

Ecologia

És present a: Viu a prat alpi i subalpi. Trobada des dels 1.100 m (Torrent del Ridulaina, Bellver de Cerdanya, UTM: 31TCG98, UB coll.) fins als 2.800 m (Pas dels Lladres, Puigmal, Queralbs, Ripollès, UTM: 31TDG29). Presència dels adults d'agost a setembre.

Distribució

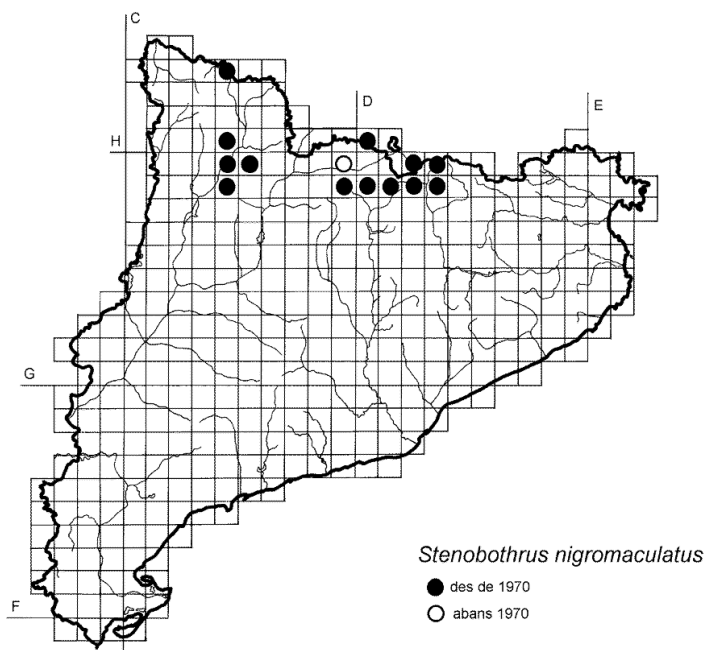
Pirineu. Europa i Àsia.

Estatus

Espècie abundant.

Bibliografia

Aznarez 1972; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 294; Bolívar 1876; Chopard 1951, pàg. 277; Clemente et al. 1989 a, b i 1990 a, b; Defaut 1999, pàg. 45; Dreux 1961; Fischer et al. 1996; Harz 1975, pàg. 761; Herrera 1982, pàg. 107 i 1985; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Isern-Vallverdú 1990; Isern-Vallverdú et al. 1995; La Greca 1975 i 1985; Marty 1961 i 1969; Mossot & Ewald 1994; Nagy 1983 i 1987; Pinedo & Llorente 1988; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 334; Uvarov 1934.

***Stenobothrus fischeri* (Eversmann, 1848)**

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 18 a 26 mm. Carenes laterals del pronot quasi paral·leles. Tegmines just arribant a l'extrem de l'abdomen als mascles i més curtes a les femelles. A les femelles, àrea costal més estreta que la subcostal i aquesta darrera més ampla que la radial. Àrea cubital molt estreta, la qual s'acaba abans de l'estigma. Taca estigmàtica situada aproximadament just després de la meitat de la tegmina. Valves de l'oviscapte amb una petita dent basal, tret característic del gènere *Stenobothrus*.

Ecologia

És present a: brolla xeroacàntica. Trobada a una sola localitat a 1.100 m (Lo Portell, El Ports, Tortosa, Baix Ebre, UTM: 31T BF72). Presència dels adults al juny.

Distribució

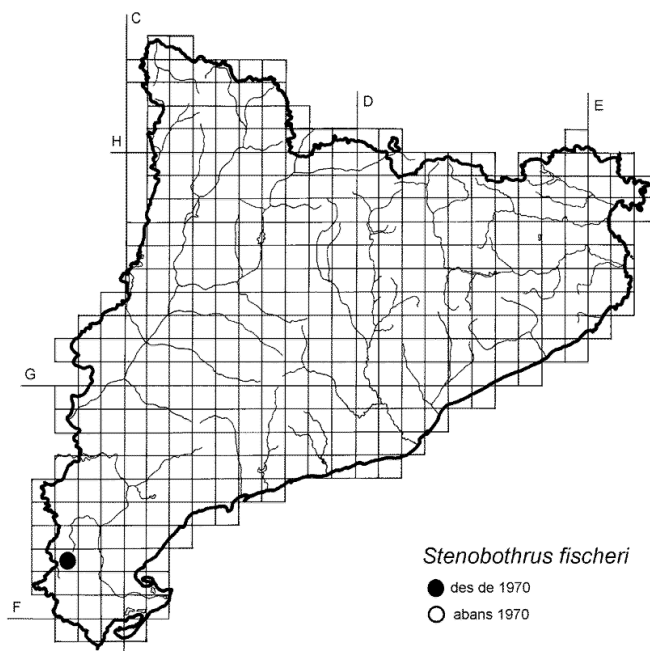
Extrem meridional de la serralada Litoral (Ports de Beseit). Europa meridional i Àsia.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Aznarez 1972; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 292; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1951, pàg. 279; Clemente et al. 1988, 1989 a, b i 1990; Defaut 1999, pàg. 44; Dreux 1961; Harz 1975, pàg. 760; Herrera 1982, pàg. 107 i 1985; Luquet 1978; Marty 1961; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 337; Ünal 2000; Uvarov 1934.

Stenobothrus festivus (Bolívar, 1887)

Presència

4 quadrícules (1,0 %).

Descripció

Cos: 14 a 21 mm. Carenes laterals del pronot molt flexuoses, en forma de X. Tegmines ben desenvolupades. Àrea radial d'amplada més o menys constant i no fusiforme que s'inicia a la base de la tegmina, però més estreta que la subcostal. L'àrea cubital s'acaba abans de l'estigma. Taca estigmàtica situada en el terç apical. Valves de l'oviscapte amb una petita dent basal, tret característic del gènere *Stenobothrus*.

Ecologia

És present a: timoneda i erm continental. Trobada des dels 214 m (Timoneda d'Alfès, Alfès, Segrià, UTM: 31TCG00) fins als 290 m (Los Ermitans, Menàrguens, UTM: 31TCG12). Presència dels adults de maig a juny.

Distribució

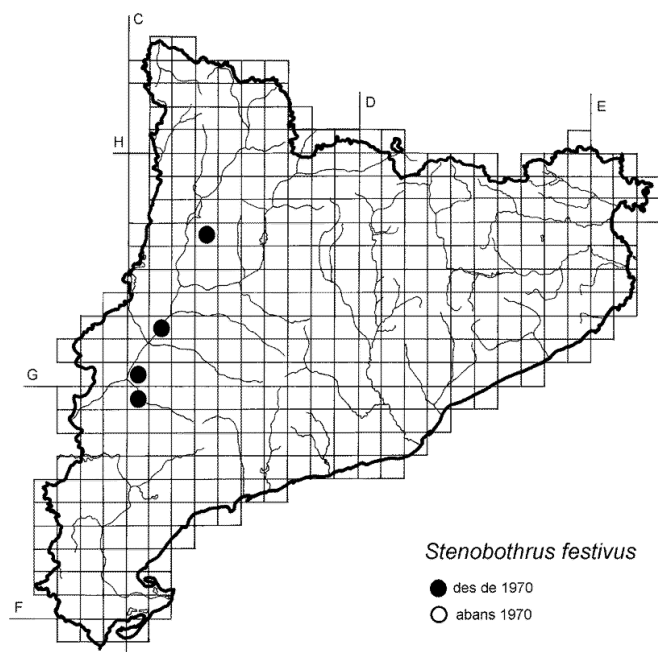
Depressió Central. Península Ibèrica i sud de França.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Arcos & Pascual 1988; Aznarez 1972; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 76; Bolívar 1887; Chopard 1951, pàg. 279; Clemente et al. 1989 a, b i 1990; Defaut 1999, pàg. 44; Foucart 1997; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 758; Herrera 1982, pàg. 108 i 1985; Pardo 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Presa et al. 1999; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 340.

***Stenobothrus grammicus* (Cazurro, 1888)**

Presència

3 quadrícules (0,8 %).

Descripció

Cos: 17 a 25 mm. Darrer article dels palps maxilars i labials negres. Antenes eixamplades a l'apex, sobretot al mascle. Carenes laterals del pronot molt flexuoses, en forma de X. Tegmines ben desenvolupades. Àrea radial que s'inicia cap a la meitat de la tegmina de forma fusiforme. L'àrea cubital s'extén més enllà de l'estigma. Taca estigmàtica situada en el terç apical. Valves de l'oviscapte amb una petita dent basal, tret característic del gènere *Stenobothrus*.

Ecologia

És present a: garriga, brolla calcícola de romaní i brolla xeroacàntica. Trobada des dels 463 m (Os de Balaguer, Noguera, UTM: 31TCG03) fins als 1.100 m (lo Portell, els Ports, Tortosa, Baix Ebre, UTM: 31T BF72). Presència dels adults de juny a juliol.

Distribució

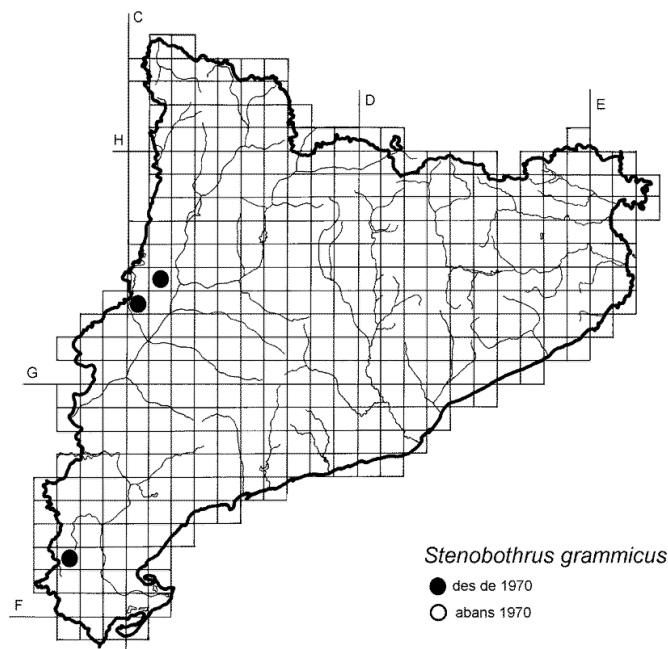
Depressió Central i extrem meridional de la serralada Litoral (Ports de Beceit). Península Ibèrica i sud de França.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 286; Burgos & Herrera 1986; Cazurro 1888; Chopard 1951, pàg. 279; Clemente et al. 1989 a, b i 1990; Defaut 1999, pàg. 44; Dreux 1961; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 755; Herrera 1982, pàg. 108 i 1985; Luquet 1978; Marty 1969; Navás 1929; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Presa et al. 1999; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 343.

Omocestus haemorrhoidalis (Charpentier, 1825)

Presència

16 quadrícules (4,3 %).

Descripció

Cos: 10 a 19 mm. Al gènere *Omocestus* i al gènere *Stenobothrus* la vora anterior de la tegmina no presenta cap lòbul basal, com sí que succeeix al gènere *Chorthippus*. A *O. haemorrhoidalis* als quals els palps maxilars i mandibulars són de coloració uniforme. Carenes del pronot anguloses, que formen un angle quasi recte a la prozona i divergents a la metazona. Valves de l'oviscapte curtes. Taca estigmàtica arrodonida, poc marcada. Les tegmines en repòs arriben als lòbuls geniculars posteriors. L'àrea subcostal és més ampla que la costal i igual d'ampla que la radial. Ales no enfosquides. Espècie semblant a *O. raymondi*.

Ecologia

És present a: landa, prat alpí i subalpí. Trobada des dels 1.050 m (Santa Fe de Montseny, Fogars de Montclús, Vallès Oriental, UTM: 31TDG52, MZB coll.) fins als 1.842 m (Pla de Beret, Naut Aran, Val d'Aran, UTM: 31TCH33, J. M Roig coll.). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

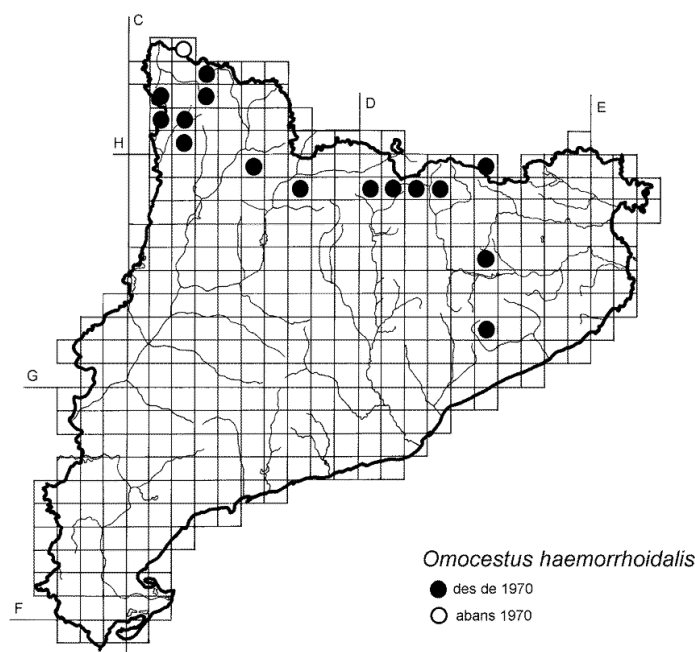
Pirineu. Europa i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Dirshius haemorrhoidalis*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Antognoli & Zettel 1996; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 302; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1951, pàg. 284; Clemente et al. 1989 a i 1990; Defaut 1999, pàg. 43; Fischer et al. 1996; Gangwere et al. 1985; García & Presa 1981; Harz 1975, pàg. 711; Herrera 1982, pàg. 108 i 1985; Isern-Vallverdú 1990; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Isern-Vallverdú et al. 1995; La Greca 1975 i 1985; Marty 1969; Nagy 1983 i 1987; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Prouteau & Robert 1973; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 309; Schmidt 1989; Thorens 1984 i 1986 a; Ünal 2000; Voisin 1979.

Omocestus raymondi (Yersin, 1863)

Presència

47 quadrícules (12,8 %).

Descripció

Cos: 11 a 22 mm. Palps maxilars i mandibulars de coloració uniforme. Carenes del pronot flexuoses. Valves de l'oviscape curtes. Taca estigmàtica cap al quart apical. Les tegmines en repòs depassen els lòbuls geniculars posteriors als dos sexes. Les ales són molt fosques comparat amb la resta d'espècies del gènere. A banda dels caràcters descrits, els mascles d'aquesta espècie es poden diferenciar al camp pressionant lleugerament l'extrem de l'abdomen, el qual deixa al descobert el penis en forma de ganxo, com a conseqüència que presenta les valves inferiors molt més llargues que les superiors a diferència de la resta d'espècies on aquest caràcter no és tan marcat. Espècie molt semblant a *O. haemorrhoidalis*.

Ecologia

És present a: pineda mediterrània, brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, garriga, fenassar i prat sabanoide. Trobada des dels 5 m (l'Estartit, Torroella de Montgrí, Baix Empordà, UTM: 31TEG15) fins als 948 m (Esterri d'Àneu, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH42). Per les dates de captura, probablement presenta dues generacions, hibernant en forma d'adult. Presència dels adults de febrer a novembre.

Distribució

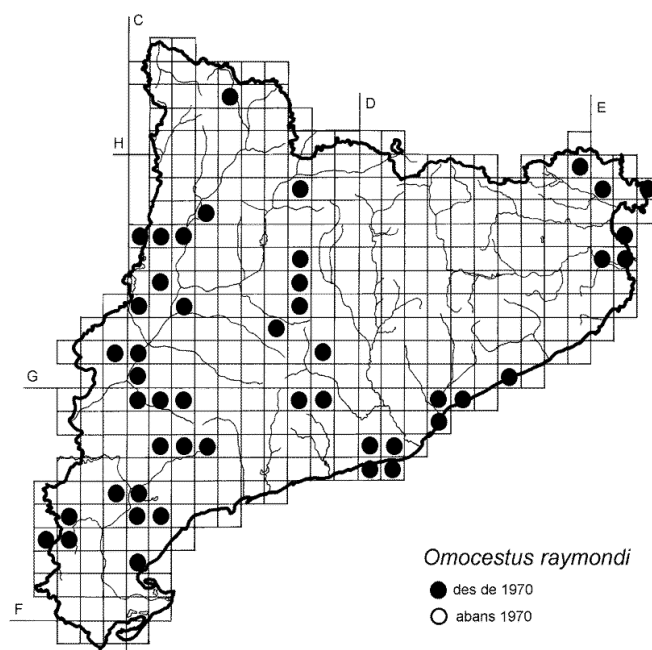
Pirineu central, Prepirineu central, planes de l'Empordà, depressió Central, serralada litoral i zona costanera. Europa meridional i nord d'Àfrica.

Estatus

Sinonímia: *Dirshius raymondi*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Alonso & Herrera 1982; Arcos & Pascual 1988; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 306; Bolívar 1876; Chopard 1943, pàg. 268 i 1951, pàg. 285; Clemente et al. 1989 a i 1990; Defaut 1999, pàg. 43; Foucart 1997; García & Presa 1981; García et al. 1984; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 713; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 109 i 1985; La Greca 1994; Lock 1999; Luquet 1978; Olmo-Vidal 2000 a, b i c; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pascual 1975; Presa & Monserrat 1978; Presa et al. 1999; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 315.

***Omocestus burri* Uvarov, 1936**

Presència

15 quadrícules (4,0 %).

Descripció

Cos: 8.9 a 13 mm. Cap gran en proporció al pronot. Prozona més ampla que la metazona. Carena mitjana del pronot marcada. Carenes laterals flexuoses. Tegmines abreuujades, a les femelles les tegmines arriben com a molt a dos terços del fèmur posterior. Àrea costal i subcostal amb una amplada similar. Taca estigmàtica situada molt a prop de l'apex. Tíbies posteriors de color bru clar.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní i garriga. Trobada des dels 200 m (Campdàsens, Sitges, Garraf, UTM: 31TDF06) fins als 1.500 m (Coll d'Àger, Àger, Noguera, UTM: 31TCG15). Presència dels adults de juny a novembre.

Distribució

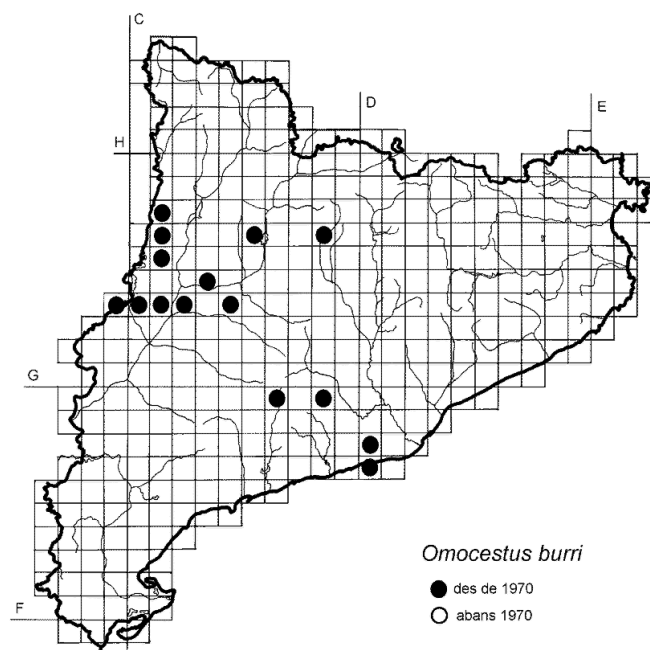
Prepirineu central, altiplans i conques centrals (sector occidental) i part central de la serralada Litoral. Península Ibèrica.

Estatus

Sinonímia: *Dirshius burri*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Barranco & Pascual 1991; Clemente et al. 1986, 1989 a i 1990; Gangwere et al. 1985; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 717; Herrera 1982, pàg. 110; Olmo-Vidal 2000 c; Pardo et al. 1990 i 1993 b; Presa et al. 1999.

Omocestus viridulus (Linnaeus, 1758)

Presència

10 quadrícules (2,7 %).

Descripció

Cos: 13 a 24 mm. Coloració semblant als dos sexes. Part superior del vèrtex amb una petita carena mitjana. Carenes laterals dels pronot poc flexuoses i prozona, vista de perfil, una mica aixecada. Epiprocte dels mascles amb les vores molt gruixudes i de color negre. La femella es diferencia clarament de la resta d'espècies del gènere per la gran longitud de les valves de l'oviscapte. Ales i tegmines ben desenvolupades. Espècie semblant a *O. rufipes*, però en aquesta darrera espècie els palps són blancs entre d'altres diferències.

Ecologia

És present a: prat de dall, prat alpí i subalpí. Trobada des dels 940 m (La Guingueta d'Àneu, Pallars Sobirà, UTM: 31TCH41) fins als 1.842 m (Pla de Beret, Naut Aran, UTM: 31TCH33). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

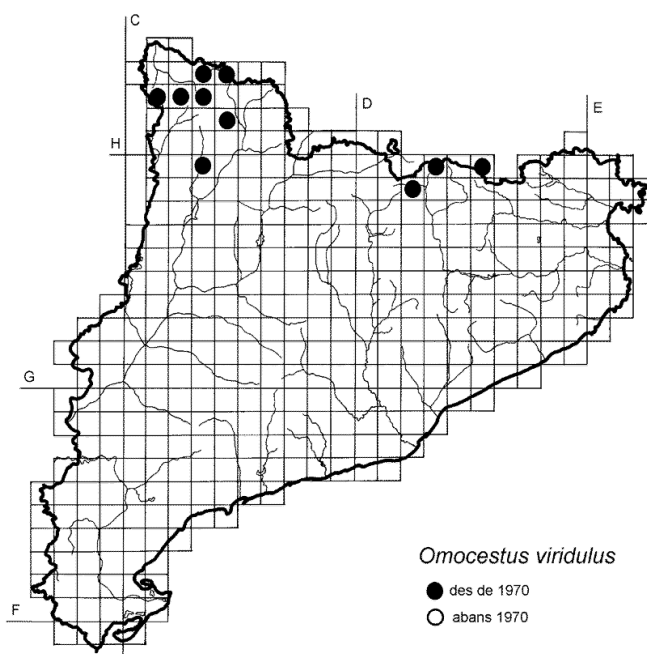
Pirineu. Europa i Àsia.

Estatus

Espècie poc abundant.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 310; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chapman & Joern 1990; Chopard 1951, pàg. 283; Clemente et al. 1989 a, 1990 a i b; Defaut 1978 i 1999, pàg. 43; Dreux 1961; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 727; Herrera 1982, pàg. 110 i 1985; La Greca 1985; Marshall & Haes 1988; Marty 1969; Morales - Agacino 1942, pàg. 30; Pinedo & Llorente 1988; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 304.

Omocestus rufipes (Zetterstedt, 1821)

Presència

64 quadrícules (17,4 %).

Descripció

Cos: 12 a 20 mm. La coloració en els mascles és marró fosc amb les potes posteriors i extrem de l'abdomen vermellós i les femelles són de color verd amb la part anterior de les tegmines i lateral del cos marró. Extrem dels palps maxilars de color blanc, molt destacat. Carenes laterals del pronot de color blanc paral·leles a la prozona i només una mica divergents a la metazona. Mascles amb la vena subcostal sinuosa fins a acabar a la meitat de la tegmina amb una taca estigmàtica de color blanc. Ales enfosquides.

Ecologia

És present a: joncada, vorada herbosa de bosc humit, prat montà, jonquera i herbassar de riba. Trobada des dels 6 m (el Prat de Llobregat, Baix Llobregat, UTM: 31TDF27) fins als 1.229 m (Pardines, Ripollès, UTM: 31TDG38). Presència dels adults de maig a octubre.

Distribució

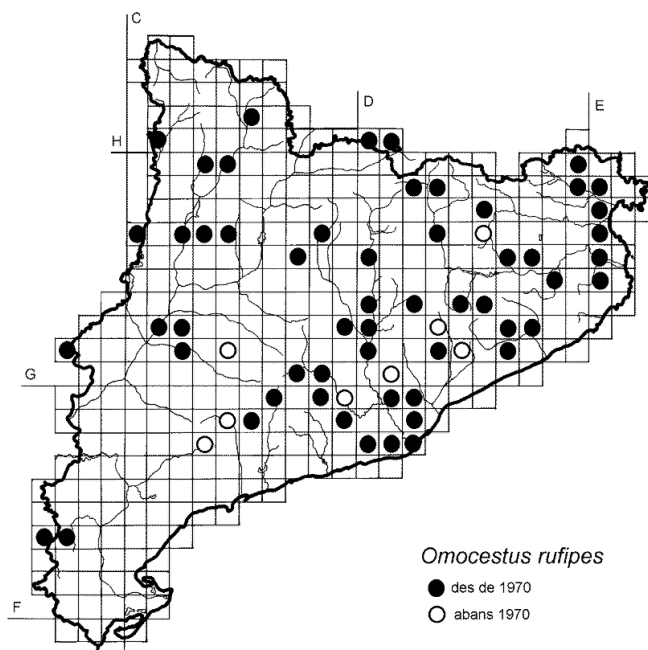
Tot Catalunya. Europa i Àsia.

Estatus

Sinonímia: *Omocestus ventralis*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Antognoli & Zettel 1996; Baccetti 1963; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 308; Bolívar 1876; Burgos & Herrera 1986; Chopard 1938, 1943, pàg. 268 i 1951, pàg. 283; Clemente et al. 1989 a, 1990 a i b; Coin 1993; Cuní i Martorell 1887; Defaut 1999, pàg. 42; Dreux 1961; Eiríksson 1992; Eiroa & Novoa 1987; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 724; Herrera 1982, pàg. 110 i 1985; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; La Greca 1985; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Marty 1961 i 1969; Morales - Agacino 1942, pàg. 30; Nagy 1983 i 1987; Navás 1910 i 1929; Olmo 1990; Olmo-Vidal 2000 c; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 305; Schmidt 1989; Szijj 1992; Thorens 1984 i 1986 a; Ünal 2000; Uvarov 1934.

Omocestus antigai (Bolívar, 1897)

Presència

10 quadrícules (2,7 %).

Descripció

Cos: 12 a 22 mm. Pronot amb la carena mitjana ben marcada. Les tegmines del mascle en repòs arriben com a molt a la base dels lòbuls geniculars posteriors. Taca estigmàtica al terç apical. Als mascles l'àrea costal de la tegmina és de doble amplada que la subcostal. Fèmurs i tíbies anteriors piloses. Valves ventrals de l'oviscapte llargues i en visió ventral la part basal és igual de llarga que l'apical la qual s'estreny bruscament formant un esglaó. Alguns exemplars tenen aquest esglaó més marcat, per la qual cosa es va descriure l'espècie *Stenobothrus broelemanni*, encara que posteriorment s'ha vist que es tracta de la mateixa espècie.

Ecologia

És present a: landa, prat alpí i subalpí. Trobada des dels 1.400 m (Montllobar, Montseny, UTM: 31TDG52) fins als 2500 m (Coma de l'Embut, Núria, Ripollès, UTM: 31TDG29). Presència dels adults d'agost a setembre.

Distribució

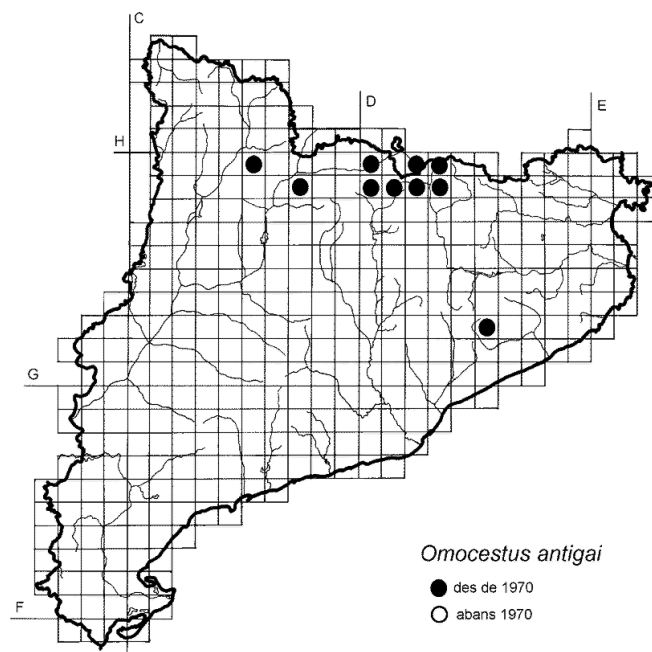
Pirineu oriental i serralada Transversal. Península Ibèrica.

Estatus

Sinonímia: *Stenobothrus broelemanni*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Clemente et al. 1989 a, 1990 a,b i 1999; Defaut 1999, pàg. 44; Gangwere et al. 1985; Harz 1975, pàg. 730; Herrera 1982, pàg. 112; Morales - Agacino 1942, pàg. 31; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 319; Reynolds 1986.

***Omocestus navasi* Bolívar, 1908**

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 15 a 26 mm. Carenes laterals del pronot formant un angle obtús ben marcat a la meitat de la prozona. Les tegmines del mascle en repòs arriben com a molt a la base dels lòbuls geniculars posteriors. Taca estigmàtica al terç apical. Valves ventrals de l'oviscapte amb la part basal més curta que l'apical i sense formar gaire esglaó en visió ventral. És una espècie molt semblant a *O. antigai*, però es diferencia principalment per l'hàbitat que ocupa. *O. navasi* viu a cotes més baixes que *O. antigai*. Morfològicament a *O. navasi* les carenes laterals del pronot són marcadament anguloses a la prozona i a *O. antigai* són flexuoses però sense formar un angle marcat. El cap és molt més alt i globós a *O. navasi* que no pas a *O. antigai*.

Ecologia

És present a: boixeda. Trobada a una sola localitat a 1.400 m (Solana de la Cercua, Corroncui, el Pont de Suert, Alta Ribagorça, UTM: 31TCG29). Espècie molt semblant morfològicament a *O. antigai* de la qual se separa per la seva ecologia. *O. navasi* no s'ha trobat mai a prats alpins, sempre és present a zones més baixes. Presència dels adults al setembre.

Distribució

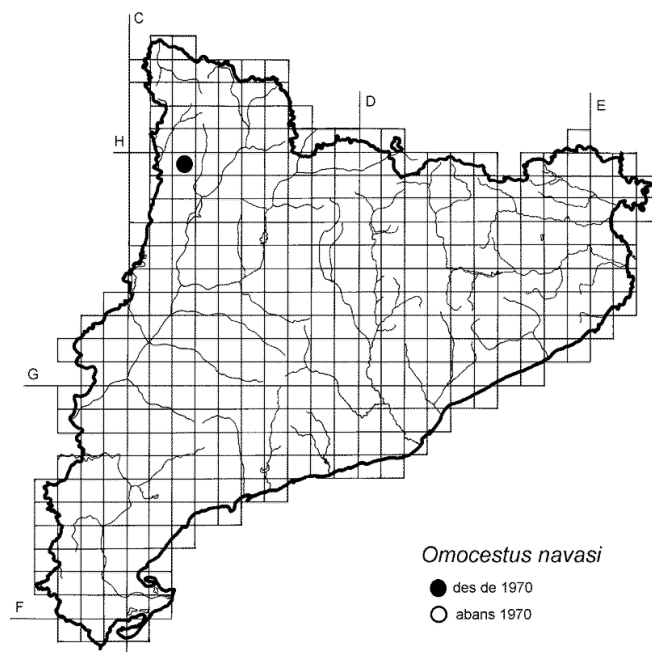
Prepirineu central. Península Ibèrica. Prepirineu d'Osca i Lleida.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Bolívar 1908; Clemente et al. 1989 a, 1990 a,b i 1999; Gangwere et al. 1985; Harz 1975, pàg. 731; Herrera 1982, pàg. 112; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Morales - Agacino 1942, pàg. 31; Reynolds 1986.

Gomphocerus sibiricus (Linnaeus, 1767)

Presència

9 quadrícules (2,4 %).

Descripció

Cos: 18 a 25 mm. Antenes eixamplades a l'apex, sobretot als mascles. Pronot geperut. Tegmines amb un lòbul costal com al gènere *Chorthippus* i amb l'àrea mitjana ampla. Als mascles les tegmines arriben a l'extrem de l'abdomen i a les femelles són més curts. El mascle presenta les tíbies anteriors molt inflades.

Ecologia

És present a: prat alpí i subalpí. Viu a prats alpins. Trobada des dels 1.872 m (Coll de Coma Ermada, Planoles, Ripollès, UTM: 31TDG28) fins als 2.100 m (Llac de Monastero, Espot, UTM: 31TCH31, J. Barat coll.). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

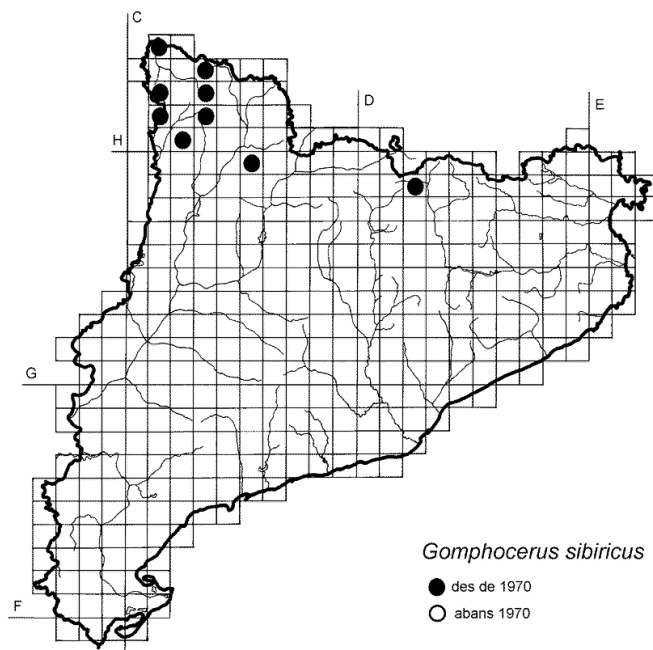
Pirineu central i oriental en dos nuclis separats. Europa i Àsia.

Estatus

En regressió als Alps. Sinonímia: *Aeropus sibiricus*. Hi ha descrites diverses subespècies, a la península Ibèrica són presents *G. sibiricus hispanicus* (Sierra de Guadarrama) i *G. sibiricus pyrenaicus* (Pirineu). Espècie poc abundant.

Bibliografia

Aznarez 1972; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 312; Bolívar 1876; Chopard 1938 i 1951, pàg. 307; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 46; Dreux 1961; Gangwere et al. 1985; Gueguen-Genest & Gueguen 1987; Harz 1975, pàg. 784; Herrera 1982, pàg. 113 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Ingrisch 1995 b i 1996; Isern-Vallverdú 1990; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; La Greca 1975 i 1985; La Greca & Messina, 1982; López-Fernández et al. 1984; Marty 1961 i 1969; Morales - Agacino 1942, pàg. 35; Preston-Mafham 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 367; Uvarov 1931.

Gomphoceridius brevipennis (Brissout, 1858)

Presència

8 quadrícules (2,1 %).

Descripció

Cos: 13 a 21 mm. La coloració varia del verd al marró. Antenes eixamplades a l'apex. Pronot amb les carenes laterals paral·leles a la prozona i una mica divergents a la metazona. Tegmines molt curtes, lobiformes, sense depassar la meitat de l'abdomen als mascles i el segon tèrguit abdominal a les femelles. Placa subgenital del mascle corbada cap amunt. Valves de l'oviscapte llargues. Les femelles són semblants a *Omocestus antgai* però les antenes són més curtes a *G. brevipennis* i les tegmines més curtes.

Ecologia

És present a: prat alpi. Trobada des dels 2.080 m (Coll de Pal, Bagà, Berguedà, UTM: 31TDG08) fins als 2.500 m (Coma de l'Embut, Núria, Queralbs, Ripollès, UTM: 31TDG29). Presència dels adults d'agost a novembre.

Distribució

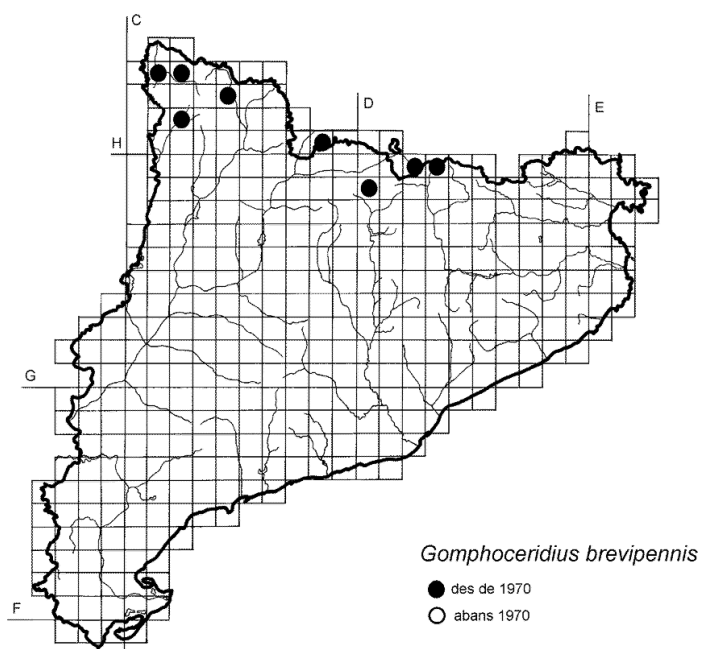
Pirineu.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 318; Bolívar 1876; Chopard 1951, pàg. 308; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 46; Harz 1975, pàg. 798; Herrera 1982, pàg. 114; Marty 1961 i 1969; Morales - Agacino 1942, pàg. 36.

Myrmeleotettix maculatus (Thunberg, 1815)

Presència

10 quadrícules (2,7 %).

Descripció

Cos: 11 a 16 mm. De coloració molt variable, els mascles presenten l'extrem de l'abdomen taronja vermellós. Antenes més amples a l'extrem, sobretot als mascles. Carenes laterals del pronot anguloses. Tegmines amb la vora costal sense lòbul, al igual que el gènere *Omocestus*, i amb l'àrea mitjana ampla amb taques fosques. Taca estigmàtica blanca, molt marcada. Ales una mica fosques a l'apex. Tíbies posteriors grogues. Les femelles es poden confondre amb les de *Omocestus hemorrhoidalis*.

Ecologia

És present a: prat alpi i subalpi. Trobada des dels 1.706 m (Turó de l'Home, Fogars de Montclús, Vallès Oriental, UTM: 31T DG52) fins als 2.264 m (Llac de Malniu, Meranges, Cerdanya, UTM: 31TCH90, J. Muñoz coll.). Presència dels adults d'agost a setembre.

Distribució

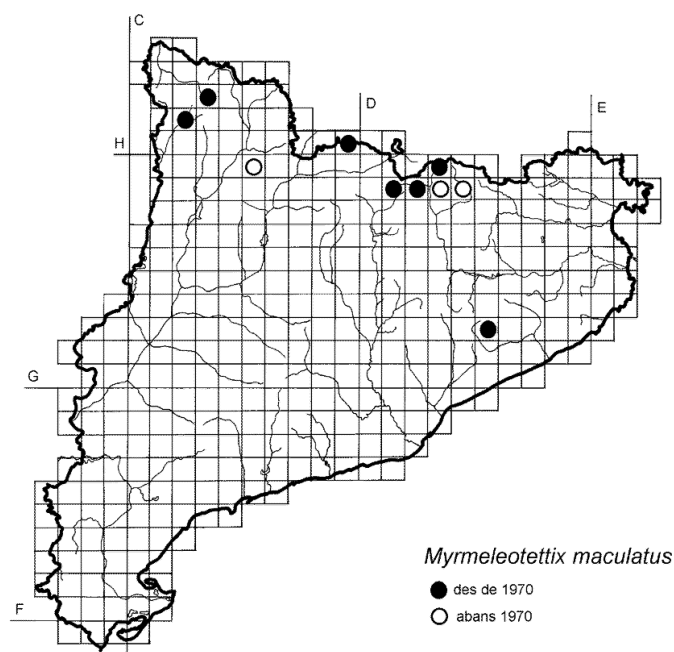
Pirineu i serralada Transversal (Montseny). Europa, Àsia i nord d'Àfrica.

Estatus

Sinonímia: *Gomphocerus maculatus*. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Atkinson & Begon 1987 a, b i 1988; Aznarez 1972; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 320; Burgos & Herrera 1986; Chapman & Joern 1990; Chopard 1943, pàg. 277 i 1951, pàg. 304; Clemente et al. 1989 a, b i 1990 a i b; Defaut 1999, pàg. 46; Dreux 1961; Fischer et al. 1996; Gangwere & Llorente 1992; Haes & Harding 1997; Harz 1975, pàg. 805; Herrera 1982, pàg. 114 i 1985; Herrera & Larumbe 1996; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; Isern-Vallverdú 1990; La Greca 1975 i 1985; Luquet 1978; Marshall & Haes 1988; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Morales - Agacino 1942, pàg. 36; Nagy 1983 i 1987; Ponel & Hebrard 1988; Presa et al. 1983; Preston-Mafham 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 361; Thorens 1984 i 1986 a; Uvarov 1934.

Dociostaurus maroccanus (Thunberg, 1815)

Presència

3 quadrícules (0,8 %).

Descripció

Cos: 17 a 37 mm. Carenes laterals del pronot de color blanc en forma de X. Les tegmines en repòs depassen els genolls posteriors. Tíbies posteriors vermelloses o grogues. Pot presentar una morfologia de fase solitària i una morfologia de fase gregària.

Ecologia

És present a: conreu cerealístic i pradell. Trobada des dels 80 m (cap de Norfeu, Roses, Alt Empordà, UTM: 31TEG27) fins als 290 m (los Ermitans, Menàrguens, Noguera, UTM: 31TCG12). L'exemplar trobat a la Noguera correspon a un exemplar femella trobat en estudis de consum a una colònia de xoriguer petit (*Falco naumannii*). En canvi en els mostrejos per determinar la disponibilitat d'ortòpters del xoriguer petit no va aparèixer aquesta espècie d'ortòpter. Atès que les captures per part del xoriguer petit no són més llunyanes d'1 Km fora de la colònia d'aquesta au, cal suposar que l'ortòpter va ser capturat dins de la quadrícula de 10 x 10 km. Presència dels adults de juliol a agost.

Distribució

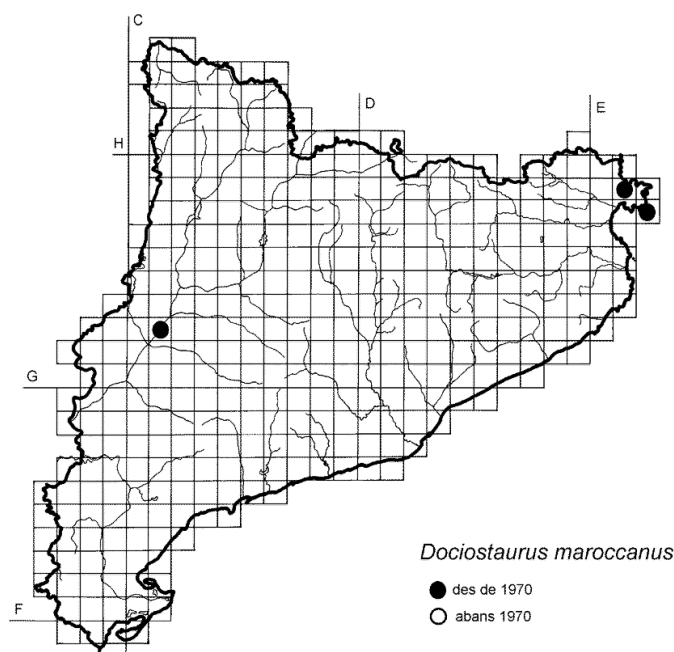
Planes de l'Empordà i depressió Central. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Primera vegada que se cita a Catalunya. Espècie molt rara.

Bibliografia

Aguirre et al. 1987; Aznarez 1972; Baccetti et al. 1995; Badih & Pascual 1998; Barranco et al. 2000; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 284; Bland et al. 1996; Bolívar 1876; Chapman & Joern 1990; Chopard 1938, 1943, pàg. 282 i 1951, pàg. 309; Defaut 1999, pàg. 42; Foucart 1997; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Harz 1975, pàg. 660; Herrera 1982, pàg. 115; Llorente 1980; Marty 1969; Massa 1994 i 1998; Morales-Agacino 1941 i 1942, pàg. 37; Nagy 1983 i 1990; Naskrecki & Únal 1995; Pardo 1993 b; Pascual 1975, 1978 a, b, c i d; Ponel & Hebrard 1988; Quesada-Moraga & Santiago-Alavarez 1999; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 298; Santiago 1994; Soltani 1978; Szijj 1992; Uvarov 1934.

Dociostaurus jagoi Soltani, 1978

Presència

46 quadrícules (13,6 %).

Descripció

Cos: 15 a 24 mm. Les tegmines en repòs arriben als genolls posteriors. Ales lleugerament blavoses. Fèmurs posteriors blaus. Carenes laterals del pronot en forma de X. Aquesta espècie és molt propera a *Dociostaurus genei*, espècie també citada a la península Ibèrica. La diferenciació entre aquestes dues espècies és molt complexa. A *D. genei* els mascles tenen entre 22 i 35 dents a la fila estriduladora, la qual es troba a la cara interna dels fèmurs posteriors (només visible amb lupa binocular a partir d'uns 20 augments) i a *D. jagoi* aquesta fila estriduladora té entre 39 i 76 dents. De tota manera Defaut (1988) dubta de la diferenciació d'aquestes dues espècies, encara que proposa la seva diferenciació a partir de la genitalia masculina. Aquesta es pot realitzar fins i tot al camp amb l'ajut d'una petita lupa i pressionant lleugerament a l'extrem de l'abdomen dels mascles (com en el cas de *O. raymondi*). Les valves apicals del penis (és a dir l'estructura que surt en pressionar lateralment l'extrem de l'abdomen) són allargades i amb l'extrem agut. D'altra banda a *D. jagoi* són curtes i corbades.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, timoneda, prat sabanoide, llistonar, pradell, erm continental, conreu, guaret i marge cerealístic. Trobada des dels 20 m (l'Ametlla de Mar, Baix Ebre, UTM: 31TCF12) fins als 500 m (Castellnou d'Olugues, Segarra, UTM: 31TCG51). Presència dels adults de juliol a setembre.

Distribució

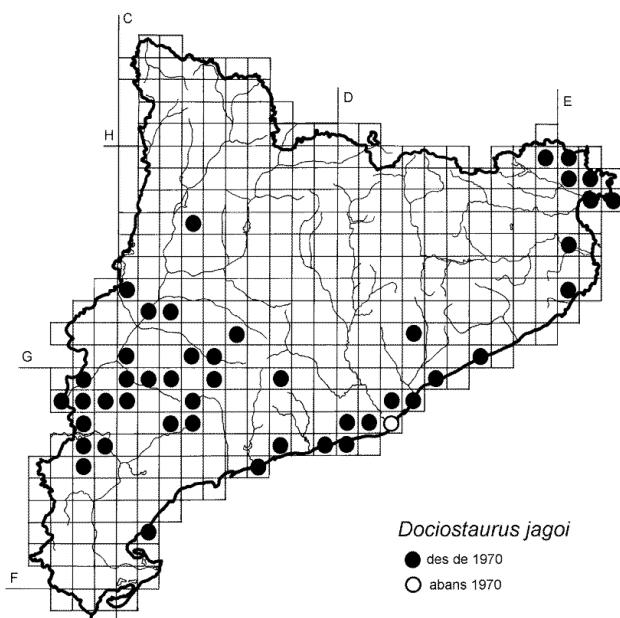
Planes de l'Empordà, Altiplans i Conques centrals, depressió Central, serralada Litoral i zona costanera. Europa meridional, nord d'Àfrica i Àsia.

Estatus

Segons Soltani és una espècie més estesa que *D. genei*, la qual pot ser que es trobi també a Catalunya. Espècie abundant.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Badih & Pascual 1998; Badih et al. 1997; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1999, pàg. 42; Foucart 1997; Gangwere & Llorente 1992; Gangwere & Spiller 1995; Garcia et al. 1984 i 1994; Gómez-Ladrón de Guevara & Presa 1990; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; González-García 1987; Hernández et al. 1998; Herrera 1982, pàg. 116; Llorente 1980; Massa 1998; Olmo-Vidal 1997 a, 2000 a i c i 2001 a; Olmo-Vidal & Llimona 2000; Pardo et al. 1990 i 1993 b; Pinedo & Llorente 1987; Presa et al. 1999; Pulido 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 300; Soltani 1978.

Arcyptera fusca (Pallas, 1773)

Presència

25 quadrícules (6,8 %).

Descripció

Cos: 23 a 39 mm.. Carenes laterals del pronot de color clar, paral·leles a la prozona i una mica divergents a la metazona. Tegmines del mascle que depassen l'extremitat de l'abdomen, més curts que l'abdomen a les femelles. Ales fosques. Tíbies posteriors de color vermell viu amb un anell groc i negre a la base, en contacte amb el genoll. Els mascles es poden confondre amb *Stethophyma grossum*, però aquesta darrera espècie té les tíbies posteriors grogues.

Ecologia

És present a: prat montà i prat subalpí. Trobada des dels 630 m (Les, Val d'Aran, UTM: 31TCH14, MZB coll.) fins als 1.540 m (Meranges, Baixa Cerdanya, UTM: 31TCH90, UB coll.) Presència dels adults de juny a setembre.

Distribució

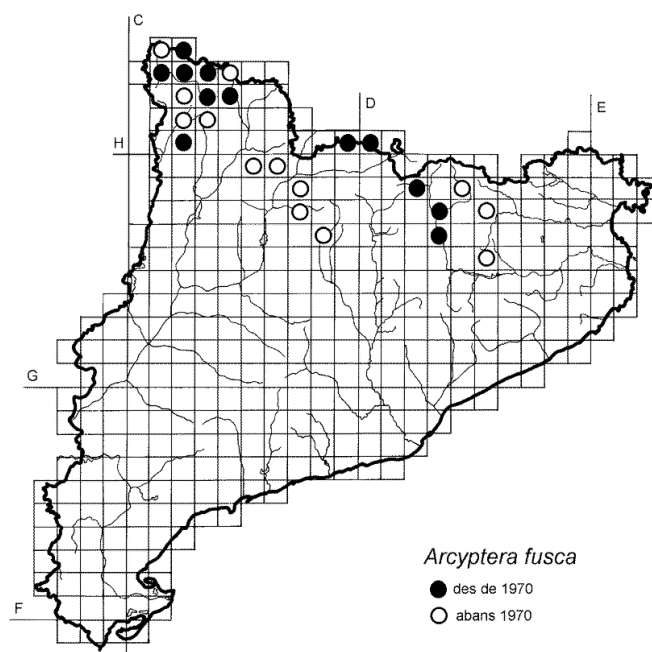
Pirineu i Prepirineu. Europa central i meridional. Àsia.

Estatus

En regressió. Espècie poc abundant.

Bibliografia

Alonso & Herrera 1982; Antognoli & Zettel 1996; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 270; Chopard 1938 i 1951, pàg. 312; Clemente et al. 1990 b; Defaut 1978 i 1999, pàg. 40; Dreux 1961; Garcia et al. 1987 i 1996; Harz 1975, pàg. 615; Herrera 1982, pàg. 117 i 1985; Isern-Vallverdú & Pardo 1990; La Greca 1985; López-Fernández et al. 1984; Martorell i Peña 1879; Marty 1969; Morales - Agacino 1942, pàg. 38; Mossot & Ewald 1994; Nagy 1987; Pinedo & Llorente 1988; Ponel & Hebrard 1988; Preston-Mafham 1990; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 286.

Arcyptera brevipennis (Brunner, 1861)

Presència

1 quadrícula (0,2 %).

Descripció

Cos: 23 a 44 mm. Carenes laterals del pronot de color clar i una mica flexuoses, més que no pas a *Arcyptera fusca*. Carena mitjana del pronot una mica aixecada a la prozona. Tegmines que arriben aproximadament a la meitat de l'abdomen als mascles, més curts a les femelles. Banda costal de les tegmines també clara. Fèmurs posteriors amb 3 bandes fosques a la cara interna. Tíbies posteriors vermelloses amb un anell groc i negre a la base.

Ecologia

És present a brolla xeroacàntica. Trobada a una sola localitat a 1.500 m (Coll d'Àger, Àger, Noguera, UTM: 31TCG15). Presència dels adults de juny a agost.

Distribució

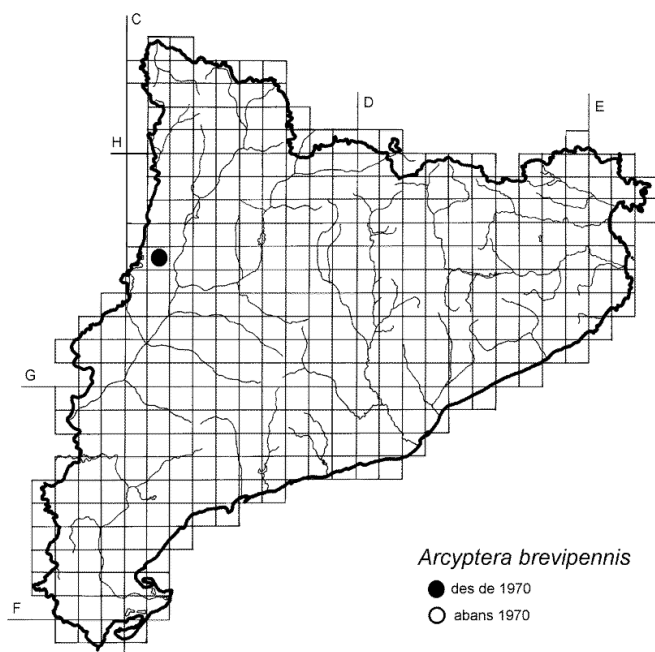
Prepirineu central. Distribució disjunta: sud de França, nord de la península Ibèrica (Pirineu), Dalmàcia, Ístria i Hercegovina.

Estatus

Espècie rara.

Bibliografia

Bellmann & Luquet 1995, pàg. 271; Chopard 1951, pàg. 313; Defaut 1999, pàg. 41; Garcia et al. 1996; Harz 1975, pàg. 624; Herrera 1982, pàg. 118.

***Ramburiella hispanica* (Rambur, 1838)**

Presència

24 quadrícules (6,5 %).

Descripció

Cos: 17 a 30 mm. Part dorsal amb una banda clara que va des del cap fins a l'extrem de les tegmines. Cap amb el vèrtex estret. Pronot amb una carena mitjana marcada, amb una incisió o solc a la part mitjana. Tegmines ben desenvolupades als dos sexes, amb una línia blanca a la base de la vora costal. Les ales són lleugerament rosades a la base. Els fèmurs posteriors tenen tres bandes fosques a la cara interna. Les tíbies posteriors són de color blavós. La placa subgenital del mascle és cònica. Les valves de l'oviscapte són molt curtes.

Ecologia

És present a: brolla calcícola de romaní, brolla silicícola d'estepes i brucs, timoneda, garriga, prat sabanoide i erm continental. Trobada des dels 20 m (Garraf, Sitges, Garraf, UTM: 31TDF06) fins als 536 m (Sant Hipòlit de Voltregà, Osona, UTM: 31TDG35, MZB coll.). Prefereix hàbitats amb poca vegetació, com afloraments de roca mare. Presència dels adults de juny a octubre.

Distribució

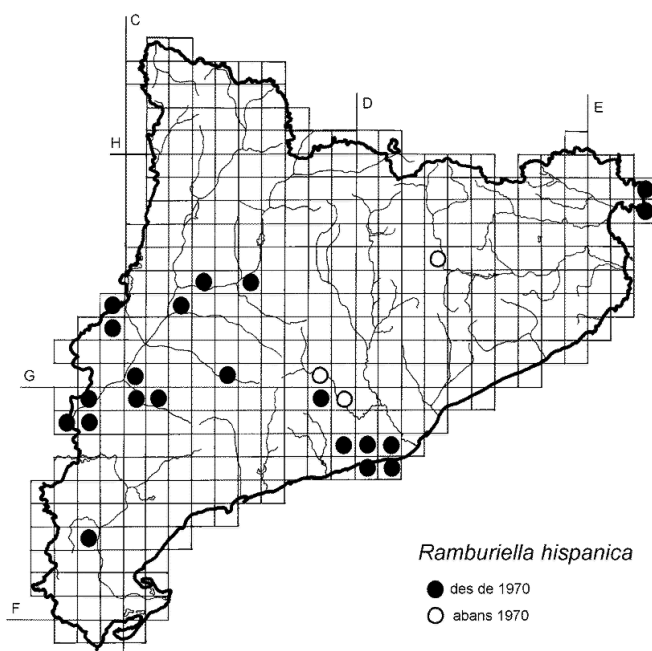
Planes de l'Empordà, serralada Transversal, altiplans i conques centrals, depressió Central i serralada Litoral. Península Ibèrica (també al litoral mediterrani francès) i nord d'Àfrica.

Estatus

Espècie rara, encara que al Garraf pot ser abundant en algunes zones.

Bibliografia

Aguirre & Pascual 1988; Aguirre et al. 1987; Arcos & Pascual 1988; Badih & Pascual 1998; Barranco & Pascual 1993; Beiro et al. 1998; Bellmann & Luquet 1995, pàg. 276; Chopard 1943, pàg. 286 i 1951, pàg. 315; Defaut 1999, pàg. 35; García & Presa 1981; Gómez-Ladrón de Guevara et al. 1992; Harz 1975, pàg. 631; Herrera 1982, pàg. 118 i 1985; Llorente 1980; Marty 1969; Morales - Agacino 1942, pàg. 39; Olmo-Vidal 2000 b i c; Pardo et al. 1990 i 1993 b; Pascual 1978 a, b, c i d; Pinedo & Llorente 1988; Presa et al. 1999; Ragge & Reynolds 1998, pàg. 292.

BIBLIOGRAFIA

- AGUIRRE, A., ARCOS, M., MOYANO, F. & PASCUAL, F. , 1987. Tipos adaptativos de morfología mandibular en algunas especies de ortópteros ibéricos. *Graellsia* 43: 225-235.
- AGUIRRE, A. & PASCUAL, F. , 1988. Ortópteros del Sureste almeriense, II: Fenología. *Act. III C. Ibérico Ent.* : 431-440.
- ALICATA, P. & MOTTA, S. , 1977. Controllo genetico del carattere vittatus in *Aiolopus strepens* (Latr.) (Orthoptera, Acrididae). *Animalia* 4 (1/2): 155-162.
- ALONSO, ML. & HERRERA, L. , 1982. Nueva aportación para el conocimiento de los ortópteros de Navarra. *Graellsia* 38: 3-19.
- ANTOGNOLI, C. & ZETTEL, J. , 1996. Orthoptera communities of differently managed meadows in Ticino. *Bull. Soc. Ent. Suisse* 69: 465-478.
- ARCOS, M. & PASCUAL, F. , 1988. Ortoptero fauna de la Sierra de Alfacar-Viznar (Granada-España). *Actas III Congreso Ibérico de Entomología* : 441-464.
- ARNALDOS, M. I. & PRESA, J. J., 1992. Estudio de las preferencias alimentarias de *Eyprepocnemis plorans* (Charpentier, 1825) (Orthoptera: Caelifera) en cultivos de la huerta de Murcia (SE España). *Anales de Biología. Biología Animal. Universidad de Murcia* 18 (7):27-37.
- ARNALDOS, M. I. & PRESA, J. J. , 1993. Estudio comparado de la aceptabilidad de distintas plantas cultivadas por *Eyprepocnemis plorans* (Charpentier, 1825) (Orthoptera: Caelifera). *Bol. San. Veg. Plagas* 19: 49-62.
- ATKINSON, D. & BEGON, M , 1987 a. Ecological correlates and heritability of reproductive variation in two co-occurring grasshopper species. *Ecological Entomology* 12: 129-138.
- ATKINSON, D. & BEGON, M , 1987 b. Reproductive variation and adult size in two co-occurring grasshopper species. *Ecological Entomology* 12:119-127.
- ATKINSON, D. & BEGON, M , 1988. Adult size variation in two co-occurring grasshopper species in a sand-dune habitat. *J. An. Ecology* 57: 185-200
- AZNAREZ, M. I. , 1972. Nota sobre la fauna ortopterológica de los Lecherines-Las Blancas (Verdiente meridional de las Sierras interiores aragonesas). *Pirineos* 105: 99-106.
- BACCETTI, B. , 1954. Note su alcuni ortotteri italiani di alta montagna. *Redia* 39: 361-394.
- BACCETTI, B. , 1963. Notulae Orthopterologicae. XIX. Recherche sugli Ortotteroidei dell'Appennino ligure orientale per il Centro di Entomologia Alpina e Forestale del C.N.R. *Redia* 48: 93-163.
- BACCETTI, B. , 1992. Notulae orthopterologicae. 52. Su alcuni ortotteri delle isole del canale (Orthoptera). *Boll. Soc. ent. ital.* 124(2): 99-103.
- BACCETTI, B. & CAPRA, F., 1988. Revisione delle specie mediterranee del gen. *Acrotylus* Fieb. *Redia*, 71: 565-588.
- BACCETTI, B., MASSA, B. & CANESTRELLI, P. , 1995. Arthropoda di Lampedusa, Linosa e Pantelleria (Canale di Sicilia, Mar Mediterraneo). *Naturalista sicil.* 19(Suppl.): 163-194.
- BADIH, A., HIDALGO, J., BALLESTA, M, RUANO, F. & TINAUT, A. , 1997. Distribution and phenology of a community of Orthoptera (*Insecta*) in a dune ecosystem of the southeastern Iberian Peninsula. *Zool. baetica* 8: 31-42.
- BADIH, A. & PASCUAL, F. , 1998. Los *Caelifera* (*Insecta*, *Orthoptera*) del norte de Marruecos (Rif y depresión baja del Muluya). *Zool. baetica.* 9: 149-184.
- BAILEY, W. J. & RENTZ, D. C. F. , 1990. *The Tettigoniidae: Biology, Systematics and Evolution*. Berlin, Heidelberg, New York: SPRINGER-VERLAG. 395 pàg.
- BALANÇA, G., GAY, P.E., RACHADI, T. & LECOQ, M , 1999. Interpretation of Recent Outbreaks of the Migratory Locust *Locusta migratoria migratorioides* (Reiche & Fairmaire, 1850) (Orthoptera, Acrididae) in Lake Chad Basin According to Rainfall Data. *J. Orth. Res.* 8: 83-92.
- BARRANCO, P. & PASCUAL, F. , 1991. Contribución al conocimiento de los Orthoptera de la provincia de Almería (España). *Zool. baetica* 2: 171-181.
- BARRANCO, P. & PASCUAL, F. , 1993. Estudio ecológico de los ortópteros de la vega del río Andarax (*Insecta*: Orthoptera). Distribución en relación con la vegetación. *Bol. Asoc. esp. Entom* 17 (2): 285-297.
- BARRANCO, P., PASCUAL, F. & CABELLO, T. , 2000. Ovoposición y ovodepredación en *Dociostaurus maroccanus* (Thunberg, 1815). (Orthoptera: Acrididae). *Bol. Asoc. esp. Entom* 24(1-2): 161-177.
- BATEMAN, P.W. , 1998. Mate preference for novel partners in the cricket *Gryllus bimaculatus*. *Ecological Entomology* 23: 473-475.

- BAUR, B., CORAY, A. & THORENS, P. , 1996. Die Westliche Dornschröcke, *Tetrix ceperoi* (Bolivar, 1887)- eine für die Schweiz neue Heuschreckenart (Saltatoria: Tetrigidae). *Mitt. Schweiz. ent. Ges.* 69: 457-463.
- BEIRO, J. C., BADIH, A., & PASCUAL, F. , 1998. Diversidad faunística y corológica de la ortopterofauna del Parque Natural de la Sierra de Baza (Granada-España). *Boln. Asoc. esp. Ent.* 22 (3-4): 167-180.
- BELLMAN, H. & LUQUET, G.C. , 1995. *Guide des Sauterelles, Grillons et Criquets d'Europe occidentale*, Lausanne-Paris: Delachaux et Niestlé. 383 pàg.
- BERNAYS, E.A. & CHAPMAN, R.F. , 1970 a. Experiments to determine the Basis of Food Selection by *Chorthippus parallelus* (Zetterstedt) (Orthoptera: Acrididae) in the Field. *J. An. Ecology* 39: 761-776.
- BERNAYS, E.A. & CHAPMAN, R.F. , 1970 b. Food selection by *Chorthippus parallelus* (Zetterstedt) (Orthoptera: Acrididae) in the field. *J. An. Ecology* 39: 383-394.
- BEY-BIENKO, G. , 1929. Notes on the Siberian representatives of the genus *Acrydium* Geoffr. (Orthopt.). *EOS* 5 (4): 365-373.
- BIONDI, M & MASSA, B. L. , 1995. Le specie nordafricane e italiane del genere *Acinipe* (Orthoptera, Pamphagidae). *Fragmenta entomologica* 27(1): 61-115.
- BLAND, R.G., GANGWERE, S.K., & MORALES-MARTÍN, M , 1996. An Annotated List of the Orthoptera (sens. lat.) of the Canary Islands. *J. Orth. Res.* 5: 159-173.
- BOLIVAR, I. , 1876. Sinopsis de los Ortópteros de España y Portugal (2ª.parte). *A. Soc. Esp. Hist. Nat.* 5: 259-372.
- BOLIVAR, I., 1887. Especies nuevas o críticas de Ortópteros. *An. Soc. Esp. Hist. Nat.* 16: 89-114.
- BOLIVAR, I. , 1908. Algunos ortópteros nuevos de España, Marruecos y Canarias. *Bol. R. Soc. Esp. Hist. Nat. (Sec. Biol.)* 8: 317-334.
- BOLIVAR, I. , 1926. Orthoptera Palearctica Critica. III. Subfam *Pycnogastrinae* (Tettig.). *EOS* 2 (4): 423-463.
- BOLÒS, de O., VIGO, J., MASALLES, R.M & NINOT, J.M, 1990. Flora Manual dels Països Catalans. Ed. Pòrtic. Barcelona, 1233 pàg.
- BLACKITH, R.E. & BLACKITH, R.M 1979. Tridactylids of the western old world. *Acrida* 8 (4): 189-217.
- BOUDOU-SALTET, P. , 1979. Le developpement embryonnaire de *Dolichopoda linderi* (Duf.) Orth. Rhaph. *Bull. Soc. Hist. nat. Toulouse* 115 (3-4): 222-231.
- BRAUN, B., LEDERER, E., SACKL, P., & ZECHNER, L. , 1995. Verbreitung, Phänologie und Habitatansprüche der Grossen Schiefkopfschröcke, *Ruspolia nitidula* SCOPOLI, 1786, in der Steiermark und im südlichen Burgenland (Saltatoria, Tettigoniidae). *Mitt. Abt. Zool. Landesmus. Joanneum* 49: 57-87.
- BUCHWEITZ, M, 1993. Zur Ökologie der Rotflügeligen Schnarrschröcke (*Psophus stridulus* L. 1758) unter besonderer Berücksichtigung der Mobilität, Populationsstruktur und Habitatwahl. *Articulata* 8 (2):39-62.
- BUTLIN, R.K. & HEWITT, G.M , 1988. The structure of Grasshopper song in Relation to Mating Success. *Behaviour* 104 (1-2): 152-161.
- BURGOS, L. & HERRERA, L. , 1986. *Los ortópteros de la Rioja*. Inst. Est. Riojanos. Logroño 166 pàg.
- CANTARELLA, T. & SAMMARTANO, F. , 1976. Morfologia della cuticola del ventriglio di alcuni dectici (Ortotteri Tettigoniidae). *Animalia* 3 (1/3): 65-79.
- CAZURRO, M , 1888. Ortópteros de España y Portugal. *An. Soc. Esp. Hist. Nat.* 17: 457-465.
- CHAPMAN, R.F. & JOERN, A., 1990. *Biology of Grasshoppers*, New York: John Wiley & Sons. 563 pàg.
- CHERRILL, A. & BROWN, V. , 1997. Sublethal Injuries in a Field Population of the Bush cricket *Decticus verrucivorus* (L.) (Tettigoniidae) in Southern England. *J. Orth. Res.* 6: 175-177.
- CHOPARD, L. , 1915. Diagnoses d'Orthoptères cavernicoles nouveaux (*Stenopelmatidae*). *Bull. Soc. ent. Fr.* Nov.276-279.
- CHOPARD, L. , 1916. Synopsis du genre *Dolichopoda* Bol. (Orth. Stenopelmatidae). *Bulletin de la Société entomologique de France* 24 mai: 175-177.
- CHOPARD, L. , 1932. Les Orthoptères cavernicoles de la faune paléarctique. *Arch. de Zool. Exp. et Gén.* 74 (Vol. jubilaire): 263-286.
- CHOPARD, L., 1938. *La biologie des orthoptères*, Vol.20, Paris: Paul Lechevalier. 541 pàg.
- CHOPARD, L. , 1940. Contribution a l'étude des orthoptéroïdes du Nord de l'Afrique. *Ann. Soc. Ent. France* 109: 153-169.

- CHOPARD, L. , 1943. *Faune de l'Empire Français. I. Orthoptéroïdes de l'Afrique du Nord*, Paris: Librairie Larose. 448 pàg.
- CHOPARD, L., 1951. *Faune de France. 56. Orthoptéroïdes*. Paris: Paul Lechevalier. 359 pàg.
- CHOPARD, L. , 1961. Les divisions du genre *Gryllus* basées sur l'étude de l'appareil copulateur (Orth. Gryllidae). *EOS* 37: 267-287.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA-GARCIA, M. D., & PRESA, J.J. , 1985. Acridofauna de las dunas de Guardamar del Segura (Alicante). *Graellsia* 41: 153-166.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D., & PRESA, J. J., 1986. Sobre la presencia de *Omocestus burri* Uvarov, 1936 (Orth. Gomphocerinae) en la Península Ibérica. *Boletín Asoc. esp. Entom* 10: 189-197.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D., & PRESA, J.J. ,1987. Morphometric and pigmentary variation in *Calliptamus barbarus* Costa, 1836 in relationship with the environment, and its taxonomic value. In: *Evolutionary Biology of Orthopteroid Insects*, edited by Baccetti, Chichester, England: Ellis Horwood Ltd: 184-189.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D., & PRESA, J. J., 1988. *Stenobothrus fischeri glaucescens* Bolívar, 1897, stat. Nov., en la Península Ibérica. *EOS* 64:7-15.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D., & PRESA, J. J. , 1989 a. Estudio comparativo de la fila estriduladora de las especies de los géneros *Stenobothrus* Fischer, 1853, *Omocestus* Bolívar, 1878 y *Myrmeleotettix* Bolívar, 1914 presentes en la Península Ibérica (Orthoptera, Caelifera, Gomphocerinae). *Bol. R. Soc. Esp. Hist. Nat. (Sec. Biol.)* 84(3-4): 343-361.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D., & PRESA, J. J. , 1989 b. Los Gomphocerinae de la Peninsula Iberica: I. *Stenobothrus* Fischer, 1853 y *Myrmeleotettix* Bolivar, 1914. *Graellsia* 45: 35-74.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D., PRESA, J.J., & SANTOS, J. L., 1990 a. Consideraciones sobre la morfología, biología y relaciones filogenéticas de los Gomphocerinae de la península Ibérica: *Stenobothrus* Fischer, 1853; *Omocestus* Bolívar, 1878 y *Myrmeleotettix* Bolívar, 1914. (ORTH., Caelifera). *Bol. San. Veg. Plagas (Fuera de serie)* 20: 171-182.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D. & PRESA, J.J. , 1990 b. Nuevos datos sobre los Acridoidea (Insecta: Orthoptera) del Pirineo y Prepirineo Catalano-aragonés. *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat. (Sec. Zool.)* 58 (8): 37-44.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D. & PRESA, J.J. 1990 c. Los Gomphocerinae de la Península Ibérica: II. *Omocestus* Bolivar, 1878. (Insecta, Orthoptera, Caelifera). *Graellsia* 46: 191-246.
- CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D., ARNALDOS, M. I., ROMERA, E. & PRESA, J. J., 1999. Confirmación de las posiciones taxonómicas específicas de *Omocestus antigai* (Bolívar, 1897) y *O. navasi* Bolívar, 1908 (Orthoptera, Acrididae). *Bol. R. Soc. Esp. Hist. Nat. (Sec. Biol.)* 95 (3-4): 27-50.
- CODINA , 1924. Sobre el règim alimentari dels Ehippigerids (Orth. *Ephippigeridae*). *Butlletí I.C.H.N. Zona sèrie 4* (6):122.
- COIN, J. 1993. *Omocestus ventralis* (Zetterstedt), criquet bivoltin dans le Midi de la France (Orthoptera, Acrididae). *Bull. Soc. ent. Fr.* 97 (5): 415-418.
- COUSIN, G. , 1974. Contribution des techniques de la biométrie et de la statistique a la connaissance de l'espèce. A propos de deux espèces de gryllides et de leurs hybrides. (Première partie). *Bull. Biol. Fr. et Belgique* 108 (4): 283-406.
- COUSIN, G. , 1975. Contribution des techniques de la biométrie et de la statistique a la connaissance de l'espèce. A propos de deux espèces de gryllides et de leurs hybrides. (Deuxième partie). *Bull. Biol. Fr. et Belgique* 109 (1): 3-91.
- COUSIN, G. , 1977. Contribution des techniques de la biométrie et de la statistique a la connaissance de l'espèce. A propos de deux espèces de gryllides et de leur hybrides. (Troisième partie). *Bull. Biol. Fr. et Belgique* 111 (4): 317-429.
- CUNI I MARTORELL, M. , 1887. Insectos observados en los alrededores de Barcelona. *Anales de Hist. Nat.* 17: 160-162.
- DEFAUT, B. , 1978 a. Les populations d'orthoptères du Marais de Loumet (Pyrénées Ariégeoises) étude écologique et biocénotique. *Vie Milieu* 28/29 (2): 259-289.
- DEFAUT, B. , 1978 b. Réflexion méthodologique sur l'étude écologique et biocénotique des orthoptères. *Bull. Soc. Hist. nat. Toulouse* 114(1-2): 7-16.
- DEFAUT, B. , 1984. Sur la répartition d'*Uromenus rugosicollis* (Serville) (Ensifera, Ephippigerinae). *L'Entomologiste* 11 (3): 119-122.
- DEFAUT, B., 1988. *La détermination des Orthopteroides Ouest-Palearctiques: 6. Caelifera: Acrididae* (suite). 42 pàg. i 7. *Ensifera*. – 8. *Mantodea*. 43-93 pàg. Toulouse.
- DEFAUT, B. , 1999. *Synopsis des Orthopteres de France*. 87 pàg.

- DESCAMPS, M. , 1968. Notes sur le genre *Euchorthippus* (Orth.Acrididae) sa répartition dans le Vaucluse et les départements adjacents. *Ann. Soc. Ent. Fr. (N.S.)* 4(1): 5-25.
- DESCAMPS, M. , 1970. Acridoidea du Maroc saharien et Dericorythinae (Orth.). *Bulletin de la Société entomologique de France* 75: 24-36.
- DESUTTER-GRANDCOLAS, L. , 1995. Functional forewing morphology and stridulation in crickets (Orthoptera, Grylloidea). *J. Zool.* 236: 243-252.
- DIRSH, V. M. & UVAROV, B. P., 1953. Tree locusts of the genus *Anacridium* (Orthoptera, Acrididae). *EOS* 29:7-69,.
- DREUX, P. , 1961. Recherches écologiques et biogéographiques sur les Orthoptères des Alpes françaises. *Ann. Sc. Nat. Zool.* 3 (2-3): 323-766.
- DUIJM, M. , 1990. On some song characteristics in *Ephippiger* (Orthoptera, Tettigonioidea) and their geographic variation. *Netherlands Journal of Zoology* 40(3): 428-453.
- EIRÍKSSON, T. , 1992. Density dependent song duration in the grasshopper *Omocestus viridulus*. *Behaviour* 122 (1-2): 121-132.
- EIROA, M. E. & NOVOA, F. , 1987. La entomofauna de las dunas de la playa de Barra (Cangas-Pontevendra): II. Orthoptera. *Boletín Asoc. esp. Entom* 11: 135-141.
- ESCOLA, O., 1970. Los Dolichopoda de Cataluña. x : 109-113.
- ESCOLA, O., ESPAÑOL, F., & VIVES, E. , 1983. Alguns invertebrats interessants del domini subterrani gironí. *Revista de Girona* 102:41-44.
- FARROW, R.A. & LONGSTAFF, B. C. , 1986. Comparison of the annual rates of increase of locusts in relation to the incidence of plagues. *Oikos* 46: 207-222.
- FERNANDES, J. A. , 1959. Notas Ortopterológicas. I. Gryllidae novos ou pouco conhecidos da entomofauna portuguesa. *Revista Portuguesa de Zoologia e Biologia Geral.* 2: 1-7.
- FERNANDES, J. A. , 1967. Les Gryllides de la Faune Iberique. I- Les gênes *Gryllodinus* Bol. et *Eugryllodes* Chop. Révision critique. *Arquivos do Museu Bocage (2.ª série)* 1: 351-390.
- FERNANDES, J. A. , 1968. A new subspecies of *Mioscirtus wagneri* Evers. *Arquivos do Museu Bocage* 2 (11) 2^a Ser: 1-3.
- FISCHER, F. P., SCHUBERT, H., FENN, S. & SCHULZ, U. , 1996. Diurnal song activity of grassland Orthoptera. *Acta Oecologica* 17(5): 345-364.
- FOUCART, A. , 1997. Inventaire et dynamique annuelle du peuplement acridien de la plaine de la Crau sèche (Bouches-du-Rhône, France) (Orthoptera, Acridoidea). *Bulletin de la Société entomologique de France* 102 (1): 77-87.
- FOUCART, A. & LECOQ, M. , 1998. Major threats to a protected grasshopper, *Pionotropis hystrix rhodanica* (Orthoptera, Pamphagidae, Akicerinae), endemic to souther France. *Journal of Insect Conservation* 2: 187-193.
- GALVAGNI, A. , 1978. Terzo contributo alla conoscenza degli ortotteroidei di Sardegna con descrizione di *Heteracris adspersa massai* n. subsp. *Atti Acc. Agiati* 16-17 (serie 6): 163-186.
- GALVAGNI, A. 1986 a. La situazione del Genere *Miramella* Dovnar-Zapolskij, 1933, nelle Regioni Balcanica e Carpatica (Insecta: Caelifera: Catantopidae). *Studi trent. Sci. nat.* 62: 13-42.
- GALVAGNI, A. 1987. The genus *Miramella* Dovnar-Zapolskij, 1933, in the Balkan and Carpathian regions. In: *Evolutionary biology of orthopteroid insects*, edited by BACCETTI, B. Chichester: Ellis Horwood Ltd., pàg. 208-218.
- GALVAGNI, A., 1986 b. Attuale struttura sistematica del genere *Miramella* Dovnar-Zapolskij, 1933, e proposta per una sua scomposizione in più generi (Insecta: Caelifera: Catantopidae: Catantopinae). *Atti Acc. Agiati* 25 (ser.6): 67-84.
- GALVAGNI, A. , 1990. Il genere *Ctenodecticus* Bolivar, 1876, nelle sue specie di Sardegna, di Sicilia e dell'Africa Maghrebina (Orthoptera, Decticinae). *Ann. Mus. civ. Rovereto* 5: 219-254.
- GANGWERE, S. K. & SPILLER, D.O. 1995. Food Selection and Feeding Behavior in Selected Orthoptera sen. lat. of the Balearic Islands, Spain. *J. Orth. Res.* 4: 147-160,.
- GANGWERE, S. K., DE VIEDMA, MG., & LLORENTE, V. , 1985. *Libro rojo de los Ortópteros ibéricos. Monografías 41.* Madrid: Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación. 91 pàg.
- GANGWERE, S. K. & LLORENTE, V. , 1992. Distribution and habits of the Orthoptera (Sens.Lat.) of the Balearic Islands (Spain). *EOS* 68 (1): 51-87.
- GANGWERE, S. K., McKINNEY, J.C., & ERNEMANN, MA. , 1998. Food Selection and Feeding Behavior in Selected Acridoidea (Insecta: Orthoptera) of the Canary Islands, Spain. *J. Orth. Res.* 7: 1-21.
- GARCÍA, M. D. & PRESA, J.J. , 1981. Contribución al conocimiento de los acridoidea de la región murciana (Orthoptera; Insecta). *An. Univ. Murcia, Ciencias.* 36 (1-4): 107-225.

- GARCÍA, M. D., PRESA, J. J. & RAMÍREZ-DÍAZ, L., 1984 a. Comparación de taxocenosis de saltamontes (Orth., Caelifera) en distintos sistemas montañosos del mediterráneo occidental. *Mediterránea, Ser. Biol.* 7: 167 – 181.
- GARCÍA, M. D., PRESA, J. J. & RAMÍREZ-DÍAZ, L., 1984 b. Los saltamontes (Orth.: Acridoidea) de Sierra Espuña (Murcia, SE. España): tipificación de sus poblaciones. *Mediterránea, Ser. Biol.* 7: 183 – 202.
- GARCÍA, M. D., ABELLAN, J., CLEMENTE, M. E., & PRESA, J. J., 1987. Consideraciones sobre el comportamiento acústico de *Arcyptera fusca fusca* (Pallas, 1773) y *A. microptera microptera* (Fischer Waldheim, 1833) (Orthoptera: Acrididae). *Anales de Biología. Universidad de Murcia* 11 (3): 81-89.
- GARCÍA, M. D., CLEMENTE, M. E., & PRESA, J. J., 1994. The acoustic behaviour of *Dociostaurus jagoi occidentalis* Soltani, 1978 (Orthoptera, Acrididae). *Zool. baetica* 5:79-87.
- GARCÍA, M. D., CLEMENTE, M. E. & PRESA, J. J., 1995. Manifestaciones acústicas de *Chorthippus binotatus binotatus* (Charpentier, 1825) (Orthoptera: Acrididae). Sus estatus taxonómico y su distribución en la Península Ibérica. *Boletín Asoc. esp. Entom* 19 (1-2): 229-242.
- GARCÍA, M. D., CLEMENTE, M. E. & PRESA, J. J., 1996. Las manifestaciones acústicas y la taxonomía de las especies de *Arcyptera* Serville, 1839 presentes en la Península Ibérica (Orthoptera: Acrididae). *Boln. Asoc. esp. Ent.* 20(3-4): 59-92.
- GARCÍA, M. D., CLEMENTE, M. E., HERNÁNDEZ, A., & PRESA, J. J., 1997. First Data on the Communicative Behaviour of Three Mediterranean Grasshoppers (Orthoptera: Acrididae). *J. Orth. Res.* 6: 113-116.
- GNATZY, W. & HEUSSLEIN, R., 1986. Digger Wasp Against Crickets. *Naturwissenschaften* 73: 212-215.
- GÓMEZ-LADRÓN de GUEVARA, R. & PRESA, J. J., 1990. Evolución anual de una comunidad de ortópteros en un tobaral (*Onopordum nervosum*) de la provincia de Albacete. *Al-Basit. Instituto de Estudios Albacetenses.* 27: 65-85.
- GÓMEZ, R., PRESA, J. J., & GARCÍA, M. D., 1991. Orthopteroidea del sur de la provincia de Albacete (España) Ensifera, Mantodea, Phasmoptera, Blattoptera, Dermaptera. *Anales de Biología. Biología Animal. Universidad de Murcia* 17 (6): 7-21.
- GÓMEZ-LADRÓN de GUEVARA, R., PRESA, J. J., & GARCÍA-GARCÍA, M. D., 1992. *Estudio faunístico y ecológico de los Caelifera (Orthoptera, Insecta) de la Sierra del Taibilla (Albacete)*, Murcia: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha. 196 pàg.
- GONZÁLEZ-GARCÍA, M. J., 1987. Sobre los acrididos (Orth., Acridoidea) de La Bureba (Burgos, España). *Boletín Asoc. esp. Entom* 11:401-412.
- GOSÁLVEZ, J., LÓPEZ-FERNÁNDEZ, C. & MORALES-AGACINO, E., 1980. Algunas consideraciones sobre el papel que como organismo indicador del estado de ciertos prados de alta montaña juega el *Melanoplus frigidus strandi* (Fruhst.) (Orthoptera). Acridoidea nuevo para la fauna ibérica. *Mis. Zool.* 6:41-44,.
- GRAYSON, F. W. L. & HASSALL, M., 1985. Effects of rabbit grazing on population variables of *Chorthippus brunneus* (Orthoptera). *Oikos* 44: 27-34.
- GRUNSHAW, J. P., 1990. The male paraprot of the *Eyprepocnemidinae*: a suffested function and its use as a taxonomic character (Orthoptera Acrididae). *Tropical Zoology* 3: 191-196.
- GUÉGUEN-GENEST, M. & GUÉGUEN, A., 1987. Effet du pâturage ovin sur la dynamique de population du criquet de Sibérie *Gomphocerus sibiricus* Finot Orthoptère, acrididae dans une formation paturée d'altitude. *C. R. Acad. Sc. Paris* 304 (3) n.17: 443-446.
- GUERRUCI, M. A. & VOISIN, J. F., 1988. Influence de quelques facteurs du milieu sur les formes de coloration de *Chorthippus paralellus* dans le Massif Central (Orthoptera: Acrididae). *Bull. Soc. Zool. France* 113 (1): 65-74.
- GÜNTHER, K. K., 1979. Einige Bemerkungen über die Gattungen der Familie *Tridactylidae* Brunner und zur Klassifikation der Tridactyloidea. *Dtsch. Ent. Z. (N.F.)* 26 (4-5): 255-264.
- GÜNTHER, K. K., 1980. Katalog der Caelifera-Unterordnung Tridactyloidea. *Dtsch. Ent. Z.* 27 (1-3): 149-178.
- GÜNTHER, K. K., 1990. Zwei neue Xya-Arten aus dem Mittelmeergebiet. *Dtsch. Ent. Z. (N.F.)* 1(3): 119-136.
- GÜNTHER, K. K., 1995. Die Tridactyloidea des südlichen Afrika (Orthoptera, Caelifera). *Dtsch. Ent. Z.* 42(2): 213-286.
- GYLLENBERG, G., 1974. A Simulation model for testing the dynamics of grasshopper population. *Ecology* 55: 645-650.

- HAES, E. C. M & HARDING, P.T. , 1997. *Atlas of grasshoppers, crickets and allied insects in Britain and Ireland*, The Stationery Office. 61 pàg.
- HALDAR, P., 1986. Population ecology in three species of Acridid (Acrididae: Orthoptera) in West Bengal, India. *Journal of Bengal Natural History Society* 5 (1): 31-42.
- HARTLEY, J. C. & WARNE, A. C. , 1984. Taxonomy of the *Ephippiger ephippiger* complex (*ephippiger*, *cruciger* and *cunii*), with special reference to the mechanics of copulation. *EOS* 60: 43-54.
- HARTLEY, J. C., JATHO, M., KALMRING, K., STEPHEN, R. O., & SCHÖRDER, H. , 2000. Constrasting sound production in Tettigoniidae. *J. Orth. Res.* 9: 121-127
- HARZ, K., 1966. La chicharra *Ephippiger ephippiger* Fieb. y sus razas (Orth. Tettigoniidae). *Graellsia* 22: 123-133.
- HARZ, K., 1969. *Die Orthopteren Europas. Vol. I. Series Entomologica*, 5. The Hague: Dr. W. Junk, 749 pàg.
- HARZ, K., 1975. *Die Orthopteren Europas II. Vol. 2. Series Entomologica*, 11, The Hague: Dr. W. Junk, 939 pàg.
- HEIFETZ, Y., APPLEBAUM, S. W. & POPOV, G. B. , 1994. Phase Charecteristics of the Israeli Population of the Migratory Locust, *Locusta migratoria* (L.) (Orthoptera: Acrididae). *J. Orth. Res.* 2: 15-20.
- HERNÁNDEZ, A., CLEMENTE, M. E., GARCIA, M. D., & PRESA, J. J. , 1998. Inventario y dinámica poblacional de los ortopteroides (Orthoptera, Blattoptera, Mantodea y Phasmoptera) del parque natural del "Carrascal de la Font Roja" (Alicante, E. España). *Zool.baetica* 9: 185-204.
- HERRERA-MESA, L. , 1978. Contribución al conocimiento de los Tetrígidos (Orth. Tetrigidae) de la provincia de Navarra. *Bol. Asoc. esp. Entom* 2: 111-115.
- HERRERA, L. , 1982. *Catálogo de los Ortópteros de España. Ser. Entomol.* 22, The Hague: Dr. W. Junk. 162 pàg.
- HERRERA-MESA, L., 1985. Biogeografía de los ortópteros del norte de España. *Orthoptera* 1: 1-14.
- HERRERA, L. & LARUMBE, J. A. , 1992. Distribución de los tetigónidos en Cantabria (España) (Orthoptera, Tettigoniidae). *Boletín R. Soc. Esp. Hist. Nat. (Sec. Biol.)* 88 (1-4): 39-48.
- HERRERA, L. & LARUMBE, J. A. , 1996. Distribución de Grylloidea y Caelifera (Orthoptera) en Cantabria (España). *Bol. R. Soc. Esp. Hist. Nat. (Sec. Biol.)* 92 (1-4): 101-111.
- HEWITT, G.M , 1990. Divergence and speciation as viewed from an insect hybrid zone. *Can. J. Zool.* 68: 1701-1715.
- HOLLIS, D., 1968. A revision of the genus *Aiolopus* Fieber (Orthoptera: Acridoidea). *Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent)* 22 (7): 307-355,.
- INGRISCH, S. , 1991. Taxonomie der *Isophya* - Arten der Ostalpen (Grylloptera: Phaneropteridae). *Mitt. Schweiz. ent. Ges.* 64: 269-279.
- INGRISCH, S. , 1995. Evolution of the *Chorthippus biguttulus* group (Orthoptera, Acrididae) in the Alps, based on morphology and stridulation. *Revue suisse Zool.* 102 (2): 475-535.
- INGRISCH, S. , 1995 b. Phänologie und Abundanz der Heuschrecken in der alpinen Stufe am Muottas Muragl, Engadin (Orthoptera: Acrididae). *Mitt. Schweiz. ent. Ges.* 68: 7-22.
- INGRISCH, S. , 1996. Fekundität und Entwicklung alpiner Feldheuschrecken (Orthoptera: Acrididae). *Mitt. Schweiz. ent. Ges.* 69: 441-455.
- ISERN-VALLVERDU, J., 1990. A quantitative ecology of Orthopteran communities on Pyrenean grasslands above timberline (Huesca, Spain). *Bol. San. Veg. Plagas (Fuera de serie)* 20: 311-320.
- ISERN-VALLVERDÚ, J. & PARDO, J.E. , 1990. Contribución al estudio de los ortópteros (Insecta: Orthoptera) del Parque Nacional de Ordesa y Monte Perdido. *Lucas Mallada* 2: 145-160.
- ISERN-VALLVERDU, J., CUARTAS, P. & PEDROCCHI, C. , 1995. Diet selection of three grasshopper species (Orth., Acrididae), in Spanish Pyrenees. *J. Appl. Ent.* 119: 345-349.
- JAGO, N. D. , 1963. A revision of the genus *Calliptamus* Serville (Orthoptera: Acrididae). *Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent.)* 13 (9): 287-350.
- JAGO, N. D. , 1996. Song, Sex and Synonymy: The Palaearctic Genus *Acrida* Linnaeus (Orthoptera, Acrididae, Acridinae) and Synonymy of the Subfamily Truxalinae under the Subfamily Acridinae. *J. Orth. Res.* 5: 125-129.
- KARAMAN, M. S. , 1965. Beitrag zur systematik der familie Tetrigidae (Orthoptera) Europas. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* 36: 403-408.

- KEVAN, D. K.McE., 1988. The palaearctic species of *Pyrgomorpha* Audinet - Serville, 1838, other than the *P. conica*- group (Orthoptera: Acridoidea: Pyrgomorphidae: Pyrgomorphini). I. *Biocosme Mésogéen, Nice* 5 (3-4): 53-76.
- KIDD, D. M. & RITCHIE, M. G. , 2000. Inferring the patterns and causes of geographic variation in *Ephippiger ephippiger* (Orthoptera, Tettigoniidae) using geographical information systems (GIS). *Biological Journal of the Linnean Society* 71: 269-295.
- KINDVALL, O. , 1996. Habitat heterogeneity and survival in a bush cricket metapopulation. *Ecology* 77(1): 207-214.
- KINDVALL, O. , 1999. Dispersal in a metapopulation of the bush cricket, *Metrioptera bicolor* (Orthoptera: Tettigoniidae). *J. An. Ecology* 68: 172-185.
- KINDVALL, O., VESSBY, K., BERGGREN, A., & HARTMAN, G. , 1998. Individual mobility prevents an Allee effect in sparse populations of the bush cricket *Metrioptera roeseli*: an experimental study. *Oikos* 81: 449-457.
- KLEUKERS, R. M J. C. , 1990. Kartering van de Nederlandse Orthoptera (sprinkhanen en krekels). *Ent. Ber., Amst.* 50 (6): 73-75.
- KLEUKERS, R. M J. C. & ODÉ, B. , 1992. Het voorkomen van *Chorthippus apricarius* in Nederland (Orthoptera: Acrididae). *Ent. Ber., Amst.* 52 (7): 89-94.
- KÖHLER, G., BRODHUN, H.-P. & SCHÄLLER, G. , 1987. Ecological energetics of Central European grasshoppers (Orthoptera: Acrididae). *Oecologia* 74:112-121.
- KÖHLER, G., JENTZSCH, A., & REINHARDT, K. , 2000. Age related mandible abrasion in three species of short-horned grasshoppers (Caelifera: Acrididae). *J. Orth. Res.* 9: 81-87.
- KOLB, K. & FISCHER, K., 1994. Populationsgrösse und Habitatnutzung der Rotflügeligen Schnarrschrecke (*Psophus stridulus*, Insecta: Saltatoria) im NSG'Steinberg und Wein-Berg/Bayerische Rhön. *Articulata* 9 (2): 25-36.
- KRUSEMAN, G. & JEEKEL, C.A.W. , 1968. Le mâle d' *Antaxius chopardi* Morales Agacino, 1936 (Orthoptera, Tettigoniidae, Decticinae). *Beaufortia* 197: 127-129.
- KÜCHENHOFF, B. , 1994. Zur Verbreitung der Blauflügeligen Ödlandschrecke (*Oedipoda caerulescens* L. 1758) im Kölner Raum *Articulata* 9 (2): 43-53.
- LA GRECA, M., 1974. Una nuova specie di *Yersinella* dell'Appennino Tosco-Emiliano. *Boll.Soc.ent.ital.* 106 (3-4): 60-64
- LA GRECA, M., 1975. Gli Ortoteri del Gran Sasso d'Italia. *L'Aquila (Sezione Aquilana del Club Alpino Italiano)* : 123-126.
- LA GRECA, M., 1980. Il contributo degli Ortoteri e dei Mantodei alla conoscenza della biogeografia di Sardegna. *Lavori della Società Italiana di Biogeografia* 8: 557-573.
- LA GRECA, M., 1985. Contributo alla conoscenza degli ortoteri delle Alpi Occidentali Piemontesi con descrizione di una nuova specie di *Stenobothrus*. *Animalia* 12 (1/3): 215-244.
- LA GRECA, M., 1990. The Insect Biogeography of West Mediterranean Islands. *Atti dei Convegni Linnei* 85:469-491.
- LA GRECA, M., 1993. On the identity and validity of the specific names *Acrotylus insubricus* (Scopoli, 1786) and *Acrotylus patruelis* (Herrich-Schaeffer, 1838) (Insecta, Orthoptera). *Redia* 76 (2):301-305,.
- LA GRECA, M., 1994. Ortoteri italiani nuovi o poco noti. *Mem Soc. ent. ital.* 72: 211-220.
- LA GRECA, M., 1999. Biogeography of the palaearctic *Pamphagidae* (Orthoptera). *Mem Soc. ent. ital.* 77:123-159.
- LA GRECA, M. & MESSINA, A. , 1975. Il genere *Chorthippus* s. str. (Orthoptera, Acrididae) in Grecia, con descrizione di una nuova specie. *Animalia* 2 (1/3): 67-77.
- LA GRECA, M. & MESSINA, A. , 1979. Origine et évolution des Orthoptères des hautes montagnes de Grèce. *Acrida* 8: 227-240.
- LA GRECA, M. & MESSINA, A., 1982. Ecologia e Biogeografia degli ortoteri dei pascoli altomontani dell'Apennino Centrale. *Quaderni sulla Struttura delle Zoocenosi Terrestri. 2. La montagna.II.1.1 Pascoli Altomontani* : 11-76.
- LECOQ, M. & SUKIRNO, 1999. Drought and an Exceptional Outbreak of the Oriental Migratory Locust, *Locusta migratoria manilensis* (Meyen 1835) in Indonesia (Orthoptera: Acrididae). *J. Orth. Res.* 8: 153-161.
- LEPLEY, M., BRUN, L., FOUCART, A. & PILARD, P., 2000. Régime et comportement alimentaires du faucon crécerellette *Falco naumanni* en Crau en période de reproduction et post-reproduction. *Alauda* 68 (3): 177-184.
- LEROY, Y. , 1967. Gryllides et Gryllacrides cavernicoles. *Annales de Spéléologie* 22 (3): 659-695

- LEVITA, B., 1970. Étude de l'homochromie chez *Oedipoda coerulescens* L. (Acridien, Orthoptère). *Bull. Biol. Fr. et Belgique* 104 (2): 149-213.
- LLORENTE, V., 1968. Resultados de la expedición Peris-Álvarez a la isla de Annobón (12) Mantodea, Tettigonoidea y Acridoidea. I. (Orthoptera). *EOS* 43(3-4): 591-622.
- LLORENTE, V., 1980. Los Ortopteroides del Coto Doñana (Huelva). *EOS* 54: 117-165.
- LLORENTE, V., 1982. La subfamilia *Calliptaminae* en España (Orthoptera, Catantopidae). *EOS* 58:171-192.
- LLORENTE, V. & PINEDO, M. C. , 1990. Los Tettigoniidae de la Península Ibérica, Islas Baleares y norte de Africa. Género *Odontura* Rambur, 1838 (Orthoptera). *Boletín Asoc. esp. Entom* 14: 153-174.
- LLORENTE, V. & PRESA, J. J., 1981. Los Tetrigidae de la Península Ibérica. *EOS* 57: 127-152,.
- LLORENTE, V. & PRESA, J. J. , 1983. Los *Pamphagidae* de la Península Ibérica. II. Gén. *Ocnerodes* Brunner (Orthoptera). *EOS* 59:77-99.
- LLORENTE, V. & PRESA, J. J. , 1997. *Los Pamphagidae* de la Península Ibérica. Universidad de Murcia. Murcia. 248 pàg.
- LOCK, K. , 1999. Contribution to the knowledge of the Portuguese grasshoppers. *Boln. Asoc. esp. Ent.* 23(1-2): 315-324.
- LÓPEZ-FERNÁNDEZ, C., GOSÁLVEZ, J., de la TORRE, J. & MORALES AGACINO, E. , 1984. Análisis de la distribución geográfica y cromosómica en algunas especies de ortópteros de alta montaña. *Mis. Zool.* 8: 93-99.
- LOUVEAUX, A. , 1991. Instabilité démographique et stratégie de dispersion des Acridiens: un exemple chez deux orthoptères *Calliptaminae*. *Bull. Soc. zool. Fr.* 116 (3-4): 243-251.
- LUQUET, G. C. , 1978. La systématique des Acridiens Gomphocerinae du Mont Ventoux (Vaucluse) abordée par le biais du comportement acoustique (Orthoptera, Acrididae). *Annls Soc. ent. Fr.* 14 (3):415-450.
- MARSHALL, J. A. & HAES, E.C.M , 1988. *Grasshoppers and allied insects of Great Britain and Ireland*, Harley Books. 252 pàg.
- MARTORELL i PEÑA, M., 1879. Orden ortópteros. In: *Catálogos sinonímicos de los Insectos encontrados en Cataluña*. Establecimiento tipográfico de los Sucesores de N. Ramirez y C^a., Barcelona. pàg. 101-105.
- MARTY, R., 1961. Les Orthoptères du Massif du Néouvielle. *Bull. Soc. Hist. nat.Toulouse* 96: 223-240.
- MARTY, R. , 1968. Cycle biologique des Orthoptères Tetrigidae en altitude. *Bull. Soc. Zool. France* 92: 579-582.
- MARTY, R. , 1969. Ecologie et Biocénotique des orthoptères des Pyrénées. *Vie Milieu* 20(1): 65-170.
- MASON, P. L., NICHOLS, R. A. & HEWITT, G.M , 1995. Philopatry in the alpine grasshopper, *Podisma pedestris*: a novel experimental and analytical method. *Ecological Entomology* 20: 137-145.
- MASSA, B. , 1994. Note corologica e biologica su alcuni Ortoteri mediterranei. *Boll. Soc. ent. ital., Genova* 126 (1): 3-8
- MASSA, B. , 1998. Attuali conoscenze sugli ortoteri della Libia (Insecta Orthoptera). *Naturalista sicil.* 22(3-4): 235-320.
- MESSINA, A. & LOMBARDO, C., 1976. Biologia di *Aiolopus strepens* (Latr.) (Orth., Acrididae). *Animalia* 3 (1/3): 125-133,.
- MESTRE, J. , 1988. *Les Acridiens des formations herbeuses d'Afrique de l'Ouest*, Montpellier Cedex: CIRAD-PRIFAS. 330 pàg.
- MISTSHENKO, L. , 1936. Revision of Palaearctic species of the genus *Sphingonotus* Fieber (Orth. Acrid.). *EOS* 12: 65-282.
- MONK, K. A. , 1985. Effect of Habitat on the life History Strategies of some British Grasshoppers. *J. An. Ecology* 54: 163-177
- MORALES AGACINO, E. , 1936. Descripción de un *Antaxius* nuevo de Francia (Orth. Tett.). *Bol. Soc. Esp. Hist. Nat.* 36: 49-51.
- MORALES-AGACINO, E. , 1941a. I. Descripción de un subgénero nuevo de Locustidae y algunos datos sobre Blattidae y Gryllacridae. *EOS* 17: 367-377.
- MORALES-AGACINO, E., 1941b. El género *Dociostaurus* (Fieber) en España. *Boletín de Patología vegetal y entomología agrícola* 10: 1-20,.
- MORALES-AGACINO, E. , 1942. Langostas y Saltamontes. Claves para identificar las especies más comunes en España. *Estación Central de Fitopatología Agrícola* 10: 1-67.

- MORALES-AGACINO, E. , 1943. II: Notas críticas sobre las Odonturas de la Península Ibérica. *EOS* 19: 267-280.
- MORALES-AGACINO, E. , 1944. Las chicharras ibéricas. *Estación Central de Fitopatología Agrícola (Bol. Pat. Veg. Ent. Agr.)* 25 (13): 1-40.
- MORALES AGACINO, E. , 1950. Breves notas sobre los *Podismini* de la Península Ibérica (Orth. Acrid.). *EOS T.Extr.*: 367-384.
- MORALES-AGACINO, E. , 1956 a. Apuntes sobre los *Gryllidae* marroquies del Instituto Español de Entomología. *EOS* 32: 145-184.
- MORALES AGACINO, E. , 1956 b. Descripción de una nueva especie de *Ctenodecticus* Bol. de la Península Ibérica. *EOS* 32: 141-143.
- MORIN, D. , 1991. Quelques captures d'Orthoptères en Corse: *Petaloptila andreinii* Capra, 1937, espèce nouvelle pour la faune de France et de l'île de Beauté (*Gryllidae, Gryllomorphinae*). *L'Entomologiste* 47(6): 292.
- MORIN, D. , 2000. Sur quelques localités Audoises, Héraultaises et Gardoises d'*Uromenus rugosicollis* (Serville, 1839) (Orthoptera, Ensifera, Tettigoniidae, Ephemippigerinae). *Bull. Soc. linn. Bordeaux* 28(4): 189-190.
- MOSSOT, M. , 1994. Additif à l'article "Relations entre certaines espèces d'Orthoptères et la Vupère d'Orsini dans les Alpes Françaises.". *Biocosme Méditerranéen* 11(4): 331.
- MOSSOT, M. & EWALD, P. , 1994. Relations entre certaines espèces d'orthoptères et la vipère d'Orsini dans les Alpes françaises. *Biocosme Méditerranéen* 11 (1): 1-7.
- MOSSOT, M. , 1995. Sur la présence de *Metrioptera saussuriana* (Frey-Gessner) dans les Alpes-Maritimes (Orthoptera, Tettigoniidae, Decticinae). *L'Entomologiste* 51(6): 292.
- MUNGAI, M. N., BUTLIN, R. K. & MONK, K.A. , 1995. Grasshoppers (Orthoptera Acridoidea) from the Lake Baringo area of Kenya. *Tropical Zoology* 8: 55-67.
- NADIG, A. , 1994. Revision der Gattung *Uromenus* Bolivar, 1878 (Orthoptera: Ephemippigeridae). *Revue suisse Zool.* 101 (4): 919-1016.
- NAGY, B. , 1983. A Survey of the Orthoptera fauna of the Hortobágy National Park. In: *The Fauna of the Hortobágy National Park*, Akad. Kiadó, Budapest, 81-117.
- NAGY, B., 1987. Vicinity as a modifying factor in the Orthoptera fauna of smaller biogeographical units. In: *Evolutionary biology of orthopteroid insects*, edited by BACCETTI, Chichester: Ellis Horwood Ltd., pàg. 377-385.
- NAGY, B. A., 1990. A hundred years of the Moroccan Locust, *Dociostaurus maroccanus* Thunberg, in the Carpathian Basin. *Bol. San. Veg. Plagas (Fuera de serie)* 20: 67-74.
- NASKRECKI, P. & ÜNAL, M. , 1995. The Orthoptera of Hatay Province, S. Turkey. *Beit. Ent.* 45(2): 393-419.
- NAVAS, L. , 1910 a. Mis excursiones entomológicas durante el verano de 1909 (2 Julio- 3 Agosto). *Institució Catalana d'Historia Natural* 5 (Any 7): 32-56.
- NAVAS, L. , 1910 b. Mis Excursiones entomológicas durante el verano de 1909 (2 Julio-3 Agosto). *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.* 7 (4): 74-75.
- NAVÁS, L. , 1907. Algunos Neurópteros y Ortópteros nuevos de Montserrat (Barcelona) y El Miracle (Lérida). *Revista Montserratina* 1: 48-51.
- NAVAS, L. , 1929. Excursiones por la provincia de Gerona en Julio y Agosto de 1928. *Institució Catalana d'Historia Natural* : 27-48.
- OLMO, J.M, 1990. Els Ortòpters del Delta del Llobregat (Orthoptera). *Ses. Entom ICHN-SCL.* 6:3-18,.
- OLMO-VIDAL, J.M. , 1992. *Metrioptera maritima* sp. n. de Decticino de la Península Ibérica (Orthoptera, Tettigoniidae). *EOS* 68 (2): 115 -120.
- OLMO-VIDAL, J.M. , 1993. Estudi preliminar dels Ortòpters de Menorca. *Ses. Entom ICHN-SCL.* 7 (1991): 3-11.
- OLMO-VIDAL, J.M. 1994. Els Artròpodes (II). Ortòpters. In: *La Timoneda d'Alfés. Monografies de Depana*, Barcelona: DEPANA: 30-31.
- OLMO-VIDAL, J.M. , 1997 a. Contribució a l'estudi dels ortòpters d'Eivissa i Formentera. *Ses. Entom ICHN-SCL.* IX (1995): 109-114.
- OLMO-VIDAL, J.M., 1997 b. Ortópteros: Grillos, saltamontes y langostas. a: *Animales de nuestras ciudades. Guía ilustrada de la fauna urbana de la península Ibérica y Baleares*, Editors: OMEDES, A., SENAR, J. C., & URIBE, F. Barcelona: Planeta, pàg. 118-122.
- OLMO-VIDAL, J.M., 1999. A new decticine *Ctenodecticus thymi* n. sp. from the NE of the Iberian peninsula (Orthoptera, Tettigoniidae). *Mis. Zool.* 22 (2): 69-75.

- OLMO-VIDAL, J. M., 2000 a. Primera contribució a l'estudi ecològic i faunístic del ortòpters del Parc de Collserola (Barcelona). *I Jornades sobre la Recerca en els sistemes naturals de Collserola: aplicacions a la gestió del Parc* : 51-56,.
- OLMO-VIDAL, J. M., 2000 b. Estudi ecològic dels ortòpters del Parc Natural del Garraf i la seva relació amb la vegetació. *III Trobada d'Estudiosos del Garraf. Barcelona: Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona Monografies*(30): 95-99,.
- OLMO-VIDAL, J. M., 2000 c. Estudi faunístic dels ortòpters del Parc Natural del Garraf. *Ses. Entom ICHN-SCL*. 10: 79-90.
- OLMO-VIDAL, J. M., 2001 a. Estudi ecològic dels ortòpters dels prats sabanoides d'albellatge al parc natural del Montnegre i el Corredor. *III Trobada d'Estudiosos del Montnegre i el Corredor Monografies* (32): 23-28,.
- OLMO-VIDAL, J. M., 2001 b. Els artròpodes dels ecosistemes pseudoestèpics. *Bioma* 6: 24.
- OLMO-VIDAL, J. M., & HERNANDO, C. 2000. A New Cave Cricket of the Genus *Petaloptila* from the Pyrenean mountains (N. Iberian peninsula) (Orthoptera: Gryllidae). *J. Orth. Res.* 9 : 140-143.
- OLMO-VIDAL, J. M., & LLIMONA, F., 2000. Estudi ecològic del ortòpters dels prats sabanoides d'albellatge al parc de Collserola. *I Jornades sobre la Recerca en els sistemes naturals de Collserola: aplicacions a la gestió del Parc* : 191-198,.
- OUDMAN, L., DUIJM, M., & LANDMAN, W. , 1990. Morphological and allozyme variation in the *Ephippiger ephippiger* complex (Orthoptera, Tettigoniidae). *Netherlands Journal of Zoology* 40 (3): 454-483.
- PANTEL, P. J. , 1890. Notes orthoptérologiques. I. Révision monographique du genre *Gryllomorpha* Fieb. *An. Soc. Esp. Hist. Nat.* 19: 335-370.
- PARDO, J. E., ISERN, J., & PEDROCCHI, C. , 1990. Contribución al conocimiento de los ortópteros (Insecta:Orthoptera) de la comarca de los Monegros. *Lucas Mallada (Revista de Ciencias)* 2: 169-181.
- PARDO, J. E., GÓMEZ LADRÓN DE GUEVARA, R., & DEL CERRO, A. , 1991. Claves de determinación de los Orthopteroidea de los principales sistemas montañosos de Castilla-La Mancha. *Al-Basit. Instituto de Estudios Albacetenses*. 29: 119-193.
- PARDO, J. E., GÓMEZ, R., & DEL CERRO, A. , 1993 a. Orthopteroidea de los sistemas montañosos de Castilla-La Mancha (España). II. Ensífera. *Zool. baetica* 4: 113-148.
- PARDO, J. E., BERNABÉU, R.L., & GÓMEZ, R. , 1993 b. *Orthopteroidea* del este de la provincia de Albacete (España). Orthoptera. Phasmoptera. Dermaptera. Mantodea. Blattoptera. *Al-Basit. Instituto de Estudios Albacetenses*. 32: 63-100.
- PARIHAR, D. R. , 1984. Eco-Biogeography of Grasshoppers in Indian Desert. *Zool. Jb. Syst.* 111: 219-230.
- PASCUAL, F. , 1975. Evolución anual de una ortopterocenosis ruderal xerotérmica. *Cuad. C. Biol.* 4-2: 239-250.
- PASCUAL, F. , 1978 a. Estudio preliminar de los Ortópteros de Sierra Nevada, I: Introducción general e inventario de especies. *Bol. Asoc. Eso. Entomol.*, Claves para la determinación de las especies. *Trab. Monogr. Dep. Zool. Univ. Granada (N. S.)* 1 (1): 1-63.
- PASCUAL, F. , 1978 b. Estudio preliminar de los Ortópteros de Sierra Nevada, II: Claves para la determinación de las especies. *Trab. Monogr. Dep. Zool. Univ. Granada (N. S.)* 1 (1): 1-63.
- PASCUAL, F. , 1978 c. Estudio preliminar de los ortópteros de Sierra Nevada, III: Distribución ecológica. *Trab. Monogr. Dep. Zool. Univ. Granada* 1(2): 65-121.
- PASCUAL, F. , 1978 d. Estudio preliminar de Ortópteros de Sierra Nevada, IV: Distribución altitudinal. *Bol. Asoc. esp. Entom* 2: 49-63.
- PASCUAL, F. , 1978 e. Descripción de una nueva especie de *Ctenodecticus* Bolívar, 1876, de Sierra Nevada, España (Orthoptera, Tettigoniidae, Decticinae). *Bulletin Zoologisch Museum* 6(14): 105-108.
- PASCUAL, F. , 1980. Descripción del macho de *Ctenodecticus major* Pascual, 1978 (Orth., Tettigoniidae, Decticinae). *EOS* 54: 207-210.
- PEINADO, M. V. & MATEOS, J. , 1988 a. *Ephippigerida* de la Comunidad Autónoma de Madrid (Orthoptera, Tettigoniidae). Estudio preliminar. *Bol. Gr. Ent. Madrid* 3:11-31.
- PEINADO, M. V. & MATEOS, J. , 1988 b. *Steropleurus* de la Comunidad Autónoma de Madrid (Orthoptera, Tettigoniidae). Estudio preliminar. *Bol. Gr. Ent. Madrid* 3: 67-84.
- PEINADO, M. V. , 1990. Inventario preliminar de los Ephiigerinae paleárticos. Géneros *Steropleurus* Bol. y *Uromenus* Bol. (Orthoptera, Tettigoniidae). *Bolm Soc. port. Ent.* 4 (21): 257-274.

- PEINADO, M. V. , 1992. Inventario preliminar de los Ephippigerinae paleárticos. Géneros *Baetica* Bol., *Callicrania* Bol., *Ephippiger* Berth., *Ephippigerida* Bol., *Platystolus* Bol., y *Praephippiger* Bol. (Orthoptera, Tettigoniidae). *Boletín R. Soc. Esp. Hist. Nat. (Sec.Biol.)* 88 (1-4):49-61.
- PFAU, H. K. , 1988. Untersuchungen zur Stridulation und Phylogenie der Gattung *Pycnogaster* GRAELLS, 1851 (Orthoptera, Tettigoniidae, Pycnogastrinae). *Bull. Soc. Ent. Suisse*, 61: 167-183.
- PFAU, H. K., 1996. Untersuchungen zur bioakustik und evolution der gattung *Platystolus* Bolívar (Ensifera, Tettigoniidae). *Tijdschrift voor Entomologie*, 139: 33-72.
- PINEDO, M. C. , 1984. Los Tettigoniidae de la Península Ibérica, España insular y norte de Africa. II. Subfamilia *Conocephalinae* Kirby, 1906 (Orthoptera). *EOS* 60: 267-280.
- PINEDO, M. C. , 1985 a. Los Tettigoniidae de la Península Ibérica, España insular y Norte de Africa. IV. Subfamilia *Saginae* Stal, 1874. (Orthoptera). *Graellsia* 41:167-172.
- PINEDO, M. C. , 1985 b. Los Tettigoniidae de la Península Ibérica, España insular y norte de Africa. III. Subfamilia *Tettigoniinae* Uvarov, 1924 (Orthoptera). *EOS* 61:241-263.
- PINEDO, M. C. , 1988. Los Tettigoniidae de las Sierras de Guadarrama, Gredos y zonas adyacentes (Orthoptera). *EOS* 64: 229-242.
- PINEDO, M. C. & LLORENTE, V., 1986. Los Tettigoniidae de la Península Ibérica, España insular y norte de Africa. V. Subfamilia *Pycnogastrinae* Kirby, 1906 (Orthoptera). *EOS* 62: 215-245.
- PINEDO, M. C. & LLORENTE, V., 1987. *Orthopteroidea* de la provincia de Castellón, con especial referencia a la marisma de Oropesa. *Graellsia* 43: 93-109.
- PINEDO, M. C. & LLORENTE, V., 1988. Los Orthopteroidea del País Vasco. I. *Dermaptera*, *Blattodea*, *Mantodea*, *Phasmoptera*, *Tettigonioidea* y *Grylloidea*. II *Congreso Mundial Vasco* 2:409-424.
- PONEL, P. & HEBRARD, J. , 1988. Notes biogéographiques sur les orthoptères de Grèce. *Biocosme Méditerranéen* 5 (1): 1-12.
- PORAS, M. , 1976. Influence de la Photopériode et de la Température sur quelques aspects de la diapause imaginal chez les femelles de *Tetrix undulata* (Sow.) (Orthoptère, Tetrigidae). *Ann. Zool.-Ecol. anim* 8 (3): 373-380.
- PORAS, M. , 1979. Le cycle biologique d'un Tetrigid bisannuel (*Tetrix undulata* Sowerby, 1806) hivernant a l'état larvaire et imaginal (Orthoptera: Tetrigoidea). *Acrida* 8 (3): 151-162
- PRESA, J. J. , 1979. *Mioscirtus wagneri maghrebi* Fernandes in the Iberian Peninsula (Orthoptera: Oedipodinae). *Entomologische Berichten* 39: 189-190.
- PRESA, J. J. & GARCÍA, M. D., 1983. Inventario preliminar de los <*Pamphagidae*> (Orthoptera) de la región paleártica. *Anales de la Universidad de Murcia (Ciencias)* 42 (1-4): 3-42.
- PRESA, J. J. & LLORENTE, V., 1979. Sobre el género *Acrotylus* Tieb. (Orthoptera: Acrididae) en la Península Ibérica. *Acrida* 8: 133-150.
- PRESA, J. J. & LLORENTE, V. , 1982. Los *Pamphagidae* de la Península Ibérica: I. Gén. *Prionotropis* Fieb. y *Acinipe* Ramb. *EOS* 58: 271-302.
- PRESA, J. J. & MONSERRAT, V. J. , 1978. Contribución al conocimiento de los Acridoidea de Cádiz (Orth.). *Boletín Asoc. esp. Entom* 2: 41-48.
- PRESA, J. J., MONTES, C. & RAMÍREZ-DÍAZ, L. , 1983. Tipificación de poblaciones de saltamontes (Orth.Acridae) en relación con la altitud, pisos y tipos de vegetación en la Sierra de Guadarrama (Sistema Central, España). *Bol. Asoc. esp. Entom* 6(2): 249-265.
- PRESA, J. J., LLORENTE, V. & GARCÍA, M. D. , 2000. Nuevos datos sobre los Pamphagidae (Orthoptera, Caelifera) de la Península Ibérica I. Nueva subespecie de *Eumigus* Bolívar, 1878 de la Sierra de Alcaraz (Albacete, España). *Graellsia* 56: 79-86.
- PRESTON-MAFHAM, K. 1990. *Grasshoppers and Mantids of the world*. Blandford. 192 pág.
- PROUTEAU, C. & ROBERT, J. C. , 1973. Contribution à l'étude écofaunistique d'un plateau calcaire dans le Jura français. Les Acridiens. *Annales Scientifiques de l'Université de Besançon (Zoologie,Physiologie & Biologie animale)* 10 (3ème série):71-85.
- PUISSANT, S. & VOISIN, J. F. , 1999. *Metrioptera (Bicolorana) bicolor* (Philippi, 1830), espèce nouvelle pour les Pyrénées-Orientales, son macroptérisme, comparaison avec *M (Roeseliana) azami* (Finot, 1892) (Orthoptera, Tettigoniidae). *Bulletin de la Société entomologique de France* 104(3): 263-266.
- PULIDO, M. L. , 1990. Contribución al conocimiento de los Orthopteroidea (Insecta) de la sierra de las Almenaras y Calar del mundo (Sierra de Alcaraz, Albacete). *Al-Basit. Instituto de Estudios Albacetenses*. 27: 163-174.

- QUESADA-MORAGA, E. & SANTIAGO-ALVAREZ, C. , 1999. Inducción de Salida de la Diapausa en la Langosta Mediterránea *Dociostaurus maroccanus* (Thunberg) (Orthoptera: Acrididae). *J. Orth. Res.* 8:13-16.
- QUIDET, P. , 1988. *Saga pedo* Pallas. Une sauterelle qui pose des problemes aux entomologistes. *Bulletin de la Société des Sciences de Nîmes et du Gard* 58: 63-68.
- RAGGE, D. R., 1964. A revision of the genus *Tylopsis* Fieber (Orthoptera: Tettigoniidae). *Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent)* 15 (9): 295-322.
- RAGGE, D. R. , 1968. An index-catalogue of African *Phaneropterinae* (Orthoptera: Tettigoniidae). *Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent)* 22 (3): 73-108.
- RAGGE, D. R. , 1980. A review of the African *Phaneropterinae* with open tympana (Orthoptera: Tettigoniidae). *Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent.)* 40 (2): 67-192.
- RAGGE, D. R. & REYNOLDS, W. J. , 1984. The taxonomy of the western European grasshoppers of the genus *Euchorthippus*, with special reference to their songs (Orthoptera: Acrididae). *Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent.)* 49 (2): 103-151.
- RAGGE, D. R. & REYNOLDS, W. J. , 1988. The songs and taxonomy of the grasshoppers of the *Chorthippus biguttulus* group in the Iberian Peninsula (Orthoptera:Acrididae). *Journal of Natural History* 22: 897-929.
- RAGGE, D. R. & REYNOLDS, W. J., 1998. *The Songs of the Grasshoppers and Crickets of Western Europe*, Colchester, Essex: HARLEY BOOKS, 591 pàg.
- RENNER, M. & KREMER, E. , 1980. Das Paarungsverhalten der Feldheuschrecke *Chrysochraon dispar* Germ in Abhängigkeit vom Adultalter und vom Eiablagehythmus. *Spixiana* 3(1): 25-32.
- REYNOLDS, W. J. , 1980. A re-examination of the characters separating *Chorthippus montanus* and *C.parallelus* (Orthoptera:Acrididae). *Journal of Natural History* 14: 283-303.
- REYNOLDS, W. J., 1986. A description of the song of *Omocestus broelemanni* (Orthoptera: Acrididae) with notes on its taxonomic position. *Journal of Natural History* 20:111-116.
- REZBANYAI-RESER, L. 1993. Erneut ein Heuschrecken-Fremdling, die Ägyptische Knarrschrecke, *Anacridium aegyptium*, bei Luzern, Zentralschweiz, gefunden (Saltatoria). *Entomologische Berichten* 29:67-68,.
- RITCHIE, J. M, 1981. A taxonomic revision of the genus *Oedaleus* Fieber (Orthoptera: Acrididae). *Bull. Br. Mus. nat. Hist. (Ent.)* 42 (3):83-183,.
- RITCHIE, M. G., BUTLIN, R. K. & HEWITT, G. M , 1987. Causation, fitness effects and morphology of macropterism in *Chorthippus parallelus* (Orthoptera: Acrididae). *Ecological Entomology* 12: 209-218.
- RUSSO (di), C., de PASQUALE, L., CARCHINI, G. & SBORDONI, V. , 1991. Preliminary data on the feeding habit of *Dolichopoda* (Orth., Rhabdophoridae) by means of faecal content analysis. *Mémoires de Biospéologie* 18: 81-84.
- SANTIAGO, C. , 1994. Situación de la langosta *Dociostaurus maroccanus* en Extremadura. *Phytoma* 60:34-38.
- SCHIEMENZ, H. , 1981. Die Verbreitung der Heuschrecken (Saltatoria) *Tettigonia viridissima* (L.) und *T. cantans* (FUESSLY) in der DDR. *Zool. Jb. Syst.* 108: 554-562.
- SCHMIDT, G. H. , 1989. Faunistische untersuchungen zur verbreitung der saltatoria (Insecta: Orthopteroidea) im Tosco-Romagnolischen Apennin. *Redia* 72(1(3)): 1-115.
- SCHMIDT, G. H. & JOHNSEN, P. , 1999. Short-Horned Grasshoppers from Ethiopia and Eritrea (East Africa) (Orthopteroidea, Caelifera). *Fragmenta entomologica* 31 (1): 15-36.
- SIMMONS, L. W., 1992. Sexual Selection and Body Size in a Natural Population of the Field Cricket, *Gryllus campestris* (L.). *J. Orth. Res.* 1:12-13.
- SJÖSTEDT, Y. , 1932. Acridioidea aus Südwest-Afrika, Klein Karas. *Soc. Ent. France Livre du Centenaire*: 537-550.
- SOLTANI, A. A., 1978. Preliminary synonymy abd description of new species in the genus *Dociostaurus* Fieber, 1853 (Orthoptera, Acridoidea; Acrididae, Gomphocerinae) with a key to the species in the genus. *J. Ent. Soc. Iran Supl.* 2: 1-91.
- STIEDL, O., BICKMEYER, U., & KALMRING, K. , 1991. Tooth impact rate alteration in the song of males of *Ephippiger ephippiger* Fiebig (Orthoptera, Tettigoniidae) and its consequences for phonotactic behaviour of females. *Bioacoustics* 3: 1-16.
- STOROZHENKO, S. & OTTE, D. , 1994. Review of the Genus *Stethophyma* Fischer (Orthoptera: Acrididae: Acridinae: Parapleurini). *J. Orth. Res.* 2: 61-64.
- STOROZHENKO, S., 1993. To the knowledge of the tribe Melanoplini (Orthoptera, Acrididae: Catantopinae) of the Eastern Palearctica. *Articulata* 8 (2): 1-22,.

- SZIJJ, J. , 1992. Ökologie der Heuschrecken in den Flussmündungen Griechenlands im Zusammenhang mit der landschaftsökologischen Entwicklung (Orthoptera, Saltatoria). *Dtsch. Ent. Z.* 39 (1-3): 1-53.
- TELFER, M. G. & HASSALL, M., 1999. Ecotypic differentiation in the grasshopper *Chorthippus brunneus*: life history varies in relation to climate. *Oecologia* 121: 245-254.
- TERMIER, M., 1991. Les capacités de dispersion en vol de deux orthoptères Acrididae (*Calliptamus italicus* (Linne, 1758) et *Calliptamus barbarus* (Costa, 1836)): Données expérimentales et simulation. *Bull. Soc. zool. Fr.* 116 (3-4): 253-259.
- THORENS, P., 1984. Les orthoptères (Saltatoria) de quelques garides du pied sud du Jura. I. Présentation des milieux et liste faunistique. *Bulletin de la Société Neuchâteloise des Sciences Naturels* 107: 123-132.
- THORENS, P., 1986 a. Les Orthoptères (Saltatoria) de quelques garides du pied sud du Jura. II. Etude des peuplements. *Bull. Soc. Ent. Suisse* 59: 159-168.
- THORENS, P., 1986 b. Présence de *Calliptamus siciliae* (Rme.) ou *C. barbarus* (Costa) sur le pied sud du Jura (Orthoptera, Catantopidae). *Bull. Soc. Ent. Suisse* 59: 409-416.
- THORENS, P., 1991 a. Développement et morphologie comparés de *Chorthippus mollis* (Charp.) (Orthoptera, Acrididae). *Bull. Soc. Ent. Suisse* 64: 9-25.
- THORENS, P., 1991 b. Prédateurs et parasites de *Chorthippus mollis* (Orthoptera, Acrididae) dans deux stations du pied sud du Jura. *Université de Neuchâtel, Institut de Zoologie* 114 (4 série): 43-57.
- THORENS, P., 1993. Effets de la fauche sur une population du Criquet *Chorthippus mollis* (Charp.) (Orthoptera, Acrididae) dans une prairie du pied sud du Jura suisse. *Bull. Soc. Ent. Suisse* 66: 173-182.
- THORENS, P., 1994. Observations phénologiques sur *Chorthippus mollis* (Charp.) (Orthoptera, Acrididae) au pied sud du Jura. *Bull. Soc. Ent. Suisse* 67: 277-287.
- THORENS, P., & NADIG, A., 1997. *Atlas de distribution des Orthoptères de Suisse*. Documenta Faunistica Helvetiae, 16. 236 pàg.
- TOMS, R.B. & OTTE, D. , 1988. New genera, species and records of East and Southern African Tree Crickets (Orthoptera: Gryllidae: Oecanthinae). *Annals of the Transvaal Museum* 34 (20): 469-521.
- ÜNAL, M., 2000. Notes on Orthoptera of Western Turkey, with description of a new genus and four new species. *J. Orth. Res.* 9: 89-102.
- UVAROV, B. P., 1931. Orthoptera Palaearctica Critica VIII. A preliminary revision of the genus *Aeropus* Gistl. (*Gomphocerus* auct. partim) (Acrid.). *EOS* 7: 85-94.
- UVAROV, B. P. , 1932. A revision of the genus *Brachycrotaphus* Krauss (Orthoptera: Acridiidae). *Soc. Ent. France* 5.(Livre du Cent.): 285-300.
- UVAROV, B. P. , 1934. Studies in the Orthoptera of Turkey, Iraq and Syria. *EOS* 10: 21-119.
- UVAROV, B. P. , 1948. Andalusian Orthoptera described by Rambur. *EOS* 24: 369-390.
- VAHED, K. , 1996. Prolonged Copulation in Oak Bushcrickets (Tettigoniidae: Meconematinae: *Meconema thalassinum* and *M. meridionale*). *J. Orth. Res.* 5: 199-204.
- VAHED, K. , 1997. Copulation and Spermatophores in the Ephippigerinae (Orthoptera: Tettigoniidae): Prolonged Copulation is Associated With a Smaller Nuptial Gift in *Uromenus rugosicollis* Serville. *J. Orth. Res.* 6: 83-89.
- VÄISÄNEN, R., SOMERMA, P., KUUSSAARI, M., & NIEMINEN, M., 1991. *Bryodema tuberculata* nad *Psophus stridulus* in southwestern Finland (Saltatoria, Acrididae). *Entomologica Fennica* 2: 27-32.
- VIEIRA, R. 1989. Régimen alimenticio y consumo de gramíneas y brezos en adultos de *Aiolopus strepens* (Latreille, 1804) y *Chorthippus parallelus* (Zetterstedt, 1821) (Orthoptera: Acrididae): un estudio comparado. *Boletín Asoc. esp. Entom* 13: 343-352.
- VOISIN, J. F., 1974. Sur la détermination des *Chorthippus* français du groupe de *Ch. biguttulus* (Orth. Acrididae). *L'Entomologiste* 30 (4-5): 168-172.
- VOISIN, J. F., 1979. La détermination des *Omocestus* de la faune de France. *Bull. Soc. ent. Fr.* 84 (3-4): 49-52.
- VOISIN, J. F. , 1981. Observations écologiques et biogéographiques sur les Orthoptères du Massif Central. 1: *Metrioptera saussuriana* (Frey-Gessner) 1872. *Bull. Soc. ent. France* 86: 115-120.
- VOISIN, J. F. , 1982. Observations écologiques et biogéographiques sur les Orthoptères du Massif Central. 3: *Metrioptera bicolor* (Philippi) 1830 et *M. roeseli* (Hagenbach) 1822. *Bull. Soc. ent. France* 87(9-10): 337-345.

- VOISIN, J. F. , 1990. Observations sur les Orthoptères du Massif Central. 4. *Chorthippus parallelus* (Zetterstedt 1821) (Orth. Acrididae). *Bull. Soc. ent. Fr.* 95 (3-4): 89-95.
- WALL, R. & BEGON, M., 1986. Population density, phenotype and mortality in the grasshopper *Chorthippus brunneus*. *Ecological Entomology* 11: 445-456.
- WALL, R. & BEGON, M., 1987. Population density, phenotype and reproductive output in the grasshopper *Chorthippus brunneus*. *Ecological Entomology* 12: 331-339.
- WILLEMSE, F., 1973. A study of the genus *Paracaloptenus* I. Bolívar, 1876 (Orthoptera, Acridoidea, Calliptaminae). *Beaufortia* 20 (270): 179-192.
- WOODROW, D. F. , 1965. The responses of the African migratory Locust *Locusta migratoria migratorioides* R. & F. to the chemical composition of the soil at oviposition. *Animal Behaviour* 13 (2-3): 348-356.
- YERUSHALMI, Y., ABU-HILAL, H. & PENER, M. P. , 2000. A "dark-adult" mutation of *Schistocerca gregaria* (Forsk.). *J. Orth. Res.* 9: 41-43.